

**SEMBOLİZM AKIMI BAĞLAMINDA GUSTAVE
KLİMT VE GUSTAVE MOREAU ESERLERİNDE
MİTOLOJİK KAVRAMLAR**

Nursemin ATEŞ

**Yüksek Lisans Tezi
Heykel Ana Sanat Dalı
2024
(Her hakkı saklıdır.)**

T. C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
HEYKEL ANA SANAT DALI

**SEMBOLİZM AKIMI BAĞLAMINDA GUSTAVE KLİMT VE GUSTAVE MOREAU
ESERLERİNDE MİTOLOJİK KAVRAMLAR**

Mythological concepts in the works of Gustave Klimt and Gustave Moreau in the context of
the Symbolism Movement

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nursemin ATEŞ

Danışman: Prof. Dr. Muhammet Emin KAYSERİLİ

Erzurum

Ocak 2024

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Nursemin ATEŞ tarafından hazırlanan “Sembolizm Akımı Bağlamında Gustave Klimt ve Gustave Moreau Eserlerinde Mitolojik Kavramlar” bağlıklı çalışması 16 / 01 / 2024 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda bağarılı bulunarak jürimiz tarafından Heykel Ana Sanat Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Baőkanı:	Prof. Dr. Mustafa BULAT <i>Üniversite Adı</i>	Aslı Islak İmzalıdır
Danışman:	Prof. Dr. Muhammet Emin KAYSERİLİ <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı Islak İmzalıdır
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Metin UÇAR <i>Kastamonu Üniversitesi</i>	Aslı Islak İmzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

.... / / 2024

Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN

Enstitü Müdürü

Aslı Islak İmzalıdır

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Sembolizm Akımı Bağlamında Gustave Klimt ve Gustave Moreau Eserlerinde Mitolojik Kavramlar” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

16 / 01 / 2024

Nursemin ATEŞ

Aslı Islak İmzalıdır

- ☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun /.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.
- ☐ Enstitü Yönetim Kurulunun /.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

.Yüksek lisans tez çalışması süresince hem görüşmelerde hem de derslerdeengin bilgi ve donanımı ile beni geliştirmek için çaba harcayan, araştırma konusunun belirlenerek planlanması ve uygulanması aşamalarında beni yönlendiren ve desteğini esirgemeyen danışman hocam sayın; Prof. Dr. Muhammet Emin KAYSERİLİ'ye en içten saygı ve teşekkürlerimi sunarım. Tez çalışmasında her daim bulunduğu destek ve yönlendirmeleri için Prof. Dr. Mustafa BULAT'a teşekkür ederim. Ayrıca değerli arkadaşım Öğretim görevlisi Savaş Sarıhan'a teşekkürü borç bilirim. Tez çalışmasının başından beri desteklerini esirgemeyen aileme şükran ve minnetlerimi sunarım.

Nursemin ATEŞ

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEMBOLİZM AKIMI BAĞLAMINDA GUSTAVE KLİMT VE GUSTAVE MOREAU ESERLERİNDE MİTOLOJİK KAVRAMLAR

Nursemin ATEŞ

Aralık 2023, 127 Sayfa

Amaç: Araştırmanın temel amacı, Sembolizm Akımı'nın önemli isimlerinden olan Klimt ve Moreau'nun eserlerindeki mitolojik kavramları detaylı bir şekilde analiz ederek, bu sanatçıların mitolojiyi sembolizmle nasıl ifade ettiklerini sanattaki rolünü anlamaktır.

Yöntem: Araştırmanın yöntemi, sanat eserlerinin görsel analizi, sanat tarihi literatürü taraması ve sanatçıların biyografik bilgileri üzerine odaklanacaktır. Eserlerin detaylı incelenmesi, sembollerin ve mitolojik temaların çözümlenmesi ve sanatçıların dönemsel bağlam içindeki etkileşimleri, çalışmanın temel yöntemini oluşturacaktır.

Bulgular: Araştırmanın bulguları, Klimt ve Moreau'nun eserlerindeki mitolojik kavramların sembolizmle olan etkileşimini ve bu eserlerin Sembolizm Akımı içindeki yerini açıklığa kavuşturacaktır. Bulgular, sanatçıların mitolojiyi resim sanatına nasıl dahil ettiklerini, hangi sembollerle çalıştıklarını ve bu sembollerin izleyici üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde ortaya koyacaktır.

Sonuç: Araştırmanın sonucu, Sembolizm Akımı içindeki mitolojik temaların sanat tarihindeki yerini anlamak ve bu akımın Gustave Klimt ve Gustave Moreau gibi önemli sanatçılar üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Mitolojik kavramların resim sanatındaki sembolizmle birleşimi, dönemin kültürel ve toplumsal dinamikleriyle birlikte değerlendirilerek, bu eserlerin dönemin sanat anlayışına nasıl bir katkı sağladığı anlaşılabacaktır.

Anahtar Kelimeler: sembolizm, mitoloji, resim sanatı

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

MYTHOLOGICAL CONCEPTS IN THE WORKS OF GUSTAVE KLIMT AND GUSTAVE MOREAU IN THE CONTEXT OF THE CURRENT OF SYMBOLISM

Nursemin ATEŞ

December 2023, 127 Pages

Purpose: The main purpose of the research is to analyze in detail the mythological concepts in the works of Klimt and Moreau, two of the important names of the Symbolism Movement, and to understand the role of these artists in art by expressing mythology with symbolism.

Method: The method of the research will focus on visual analysis of works of art, scanning art history literature and biographical information of artists. Detailed examination of the works, analysis of symbols and mythological themes, and the interactions of the artists within the periodic context will constitute the basic method of the study.

Findings: The findings of the research will clarify the interaction of mythological concepts with symbolism in the works of Klimt and Moreau and the place of these works within the Symbolism Movement. The findings will reveal in detail how artists incorporated mythology into painting, what symbols they worked with, and the effects of these symbols on the viewer.

Conclusion: The result of the research is to understand the place of mythological themes in the Symbolism Movement in art history and to reveal the effects of this movement on important artists such as Gustave Klimt and Gustave Moreau. The combination of mythological concepts with symbolism in painting will be evaluated together with the cultural and social dynamics of the period, and it will be understood how these works contributed to the understanding of art of the period.

Key Words: symbolism, mythology, painting

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Araştırmanın Amacı.....	1
Araştırmanın Önemi.....	1
Araştırmanın Sınırlılıkları	3
İKİNCİ BÖLÜM	4
Kavramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar	4
Sembolizm'in Kavramsal Tanımı	4
Sembolizm Akımının Etkisinde olan Sanatçılar ve Eserleri.....	6
Paul Gauguin (1848-1903).....	6
Odilon Redon(1840-1916).	11
Nabiler Akımı Özellikleri ve Sanatçıları.....	13
Pierre Puvis de Chavannes (1824-1898).....	14
Maurice Denis (1870-1943).	17
Paul Sérusier (1864-1927).....	21
Paul Serusier.	25
Ferdinand Hodler (1853-1918).	25
Sembolizmin Etkilendiği Akımlar	28
Art Nouveau akımı.	28
Postempresyonizm Akımı	30
Romantizm Akımı.....	34
Sürrealizm Akımı.....	36
Ekspresyonizm akımı.	40
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	45

Gustave Klimt Hayatı ve Sanat Üslubu.....	45
Gustave Klimt Eserlerindeki Mitolojik Kavramlar.....	46
Beethoven Frizi: İkonografi ve Mitolojik Temalar.....	65
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	72
Gustave Moreau Eserlerinde Mitolojik Kavramlar	72
Gustave Moreau Hayatı.....	72
SONUÇ.....	102
KAYNAKÇA	105
ÖZGEÇMİŞ.....	113

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.	Paul Gauguin, <i>Vaazdan Sonraki Hayal</i> , 1888, tuval üzerine yağlıboya, 73x92 cm, İskoçya Ulusal Galeri, Edinburgh, İskoçya.	8
Şekil 2.	Paul Gauguin, ‘‘Van Gogh’a ithaf edilen Otoportre – Sefiller’’, 1888, tuval üzerine yağlıboya, 44, 5x50, 3 cm, Van Gogh Müzesi, Amsterdam.	9
Şekil 3.	Paul Gauguin ‘‘Sarı İsa’’, 1889, tuval üzerine yağlıboya, 92x73 cm, Albright-Knox Sanat Galerisi, New York, ABD.	10
Şekil 4.	Paul Gauguin, ‘‘Yeşil İsa’’, 1889, tuval üzerine yağlı boya, 92×73 cm, Belçika Kraliyet Güzel Sanatlar Müzesi, Belçika.	11
Şekil 5.	Odilon Redon, ‘‘Tepegöz’’, 1914, karton üzerine yağlıboya, 65, 8x52, 7 cm, Kröller-Müller Müzesi, Otterlo, Hollanda.	12
Şekil 6.	Odilon Redon, ‘‘Ağlayan Örümcük’’, 1881, dokuma kağıt üzerine otun kömürü, 49, 5x37, 5 cm, Özel Koleksiyon, Hollanda.	13
Şekil 7.	Pierre Puvis de Chavannes , <i>Deniz Kenarındaki Genç Kızlar</i> , 1894’ten Önce	15
Şekil 8.	Pierre Puvis de Chavannes , <i>Ölüm ve Bakireler</i> , 1872	16
Şekil 9.	Pierre Puvis de Chavannes, <i>Yunan Kolonisi</i> , Marsilya, 1869	17
Şekil 10.	Maurice Denis, <i>Kerduel’de Yeşil Ağaçlar veya Kayın Ağaçları Olan Manzara</i> , 1893	18
Şekil 11.	Maurice Denis, <i>Ormanda Öğleden Sonra</i> , 1900	19
Şekil 12.	Maurice Denis , <i>Nisan</i> , 1892, Tuval üzerine yağlı boya, 61×37 cm	19
Şekil 13.	Maurice Denis, <i>ilham perileri</i> , 1893, Paris	20
Şekil 14.	Maurice Denis, <i>Dansçılar</i> , 1905, 146×83 cm	21
Şekil 15.	Paul Serusier , <i>Huelgoat’ta Çalılar</i> , 1905, Tuval üzerine yağlı boya	22
Şekil 16.	Paul Serusier, <i>Nehir kıyısındaki çocuklar</i> , 1906, Tuval üzerine yağlı boya	23
Şekil 17.	Paul Serusier , <i>Pelichtim’in Kızları</i> , 1908, Tuval üzerine yağlı boya, ...	24
Şekil 18.	Paul Serusier, <i>Dul</i> , 1919, Tuval üzerine yağlı boya , Fransa	25
Şekil 19.	Ferdinand Hodler, ‘‘Gece’’, 1889-1890, tuval üzerine yağlıboya, 116x299 cm, Kunstmuseum Bern, Bern, İsviçre.	26
Şekil 20.	Ferdinand Hodler, ‘‘Hayal Kırıklığına Uğrayanlar’’, 1892, tuval üzerine yağlıboya, 120x299 cm, Guggenheim Müzesi, Bilbao, İspanya.	26
Şekil 21.	Ferdinand Hodler, <i>Clara Pasche-Battie’nin Portresi 2</i>	27

Şekil 22. Ferdinand Hodler, Ölü Gode Darel	28
Şekil 23. Alphonse Mucha, sigara kağıdı (İş), 1896. © Mucha Trust 2018	29
Şekil 24. Alphonse Mucha, Les Saisons: l'été , 1896. © Mucha Trust 2018	30
Şekil 25. Vincent Van Gogh, 1888, Tuval üzerine yağlı boya	32
Şekil 26. Cezanne, Sainte Victorie dağı, Tuval üzerine yağlı boya	33
Şekil 27. Paul Gauguin, Nereden Geliyoruz, 1897, Tuval üzerine yağlı boya	33
Şekil 28. Georges Seurat , Grande Jatte Adası'nda Bir Pazar Öğleden Sonrası, Tuval üzerine yağlı boya, 1884-1886	34
Şekil 29. Eugène Delacroix , Özgürlüğün İlk Simgesi, 1830, Tuval üzerine yağlı boya	35
Şekil 30. Goya, Çocuklarını yiyen satürn, 1819-1823, Tuval üzerine yağlı boya, Prado Müzesi	36
Şekil 31. Salvador dali , Belleğin Azmi, 1931, Tuval üzerine yağlı boya, New York	37
Şekil 32. Leonardo da Vinci , Mona Lisa, 1503-1507, Tuval üzerine yağlı boya, Louvre müzesi	38
Şekil 33. Sandro Boticelli, Venüs 'ün Doğuşu, 1484-1486, Tuval üzerine yağlı boya	39
Şekil 34. Hieronymus Bosh, Dünyevi Zevkler Bahçesi, 1490-1510, Tuval üzerine yağlı boya	39
Şekil 35. Francisco Goya, Los Caprichos (Kapriçyolar serisi), Özel koleksiyon, Gravür, Brooklyn Müzesi	40
Şekil 36. Edvard Munch, Çılgılık, 1893, Yağlı boya -Pastel, Oslo, Norveç	42
Şekil 37. Egon Schiele, Ölüm ve bakire, Tuval üzerine yağlı boya	43
Şekil 38. Vassily Kandinsky, Composition, 1913 , Tuval üzerine yağlı boya	43
Şekil 39. Ernst Ludwig, Kirchner Dresden 'de Sokak, Tuval üzerine yağlı boya	44
Şekil 40. Gustave Klimt, The Kiss, 180 x 180 cm, 1907 Tuval üzerine yağlı boya altın ve Gümüş varak	46
Şekil 41. Gustave Klimt, Pallas Athens, 75 x 75 cm, 1898, Wien Museum Tuval üzerine yağlı boya	47
Şekil 42. Gustave Klimt , Judith I, 84 x 42 cm, 1901, Österreichische Galerie, tuval üzerine yağlıboya	48
Şekil 43. Gustave Klimt, Su yılanları I, 1904-07, Tuval Üzerine Yağlıboya, 80x145cm, Özel Koleksiyon	49
Şekil 44. Gustave Klimt, Su yılanları II, 1907-1908, 143 x143, Tuval üzerine yağlı boya	50
Şekil 45. Gustav Klimt, Kadının Üç Çağı, 1905, Tuval Üzerine Yağlıboya, 180x180cm, Galleria Nazionale d'Arte Moderna e Contemporanea, Roma	51

Şekil 46. Gustave Klimt, Hukuk Alegorisi, 1899-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu.....	53
Şekil 47. Gustave Klimt, Tıp Alegorisi , 1900-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu	55
Şekil 48. Gustave Klimt, Tıp'tan Ayrıntı, Sağlık Tanrıçası Hygieia, 1900-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu.....	57
Şekil 49. Gustave Klimt, Felsefe, 1899-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu	58
Şekil 50. Gustave Klimt, Danae, 1907-08, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Altın Varak, 77 x 83 cm, Özel Koleksiyon	59
Şekil 51. Gustave Klimt, Ölüm ve Yaşam, 1916, Tuval Üzerine Yağlıboya, 178x198 cm, Leopold Museum, Viyana	61
Şekil 52. Gustave Klimt, Bakireler, 1913, Tuval Üzerine Yağlıboya, 200 x190cm, National Gallery, Prag	62
Şekil 53. Gustav Klimt, Stoclet Frizi Çalışma Taslağı, Beklenti, 1905-1909, Kahverengi Kağıt Üzerine Tempera, Suluboya, Altın Yıldız, Gümüş Rengi Bronz, Mumboya, Kurşunkalem, Mat Beyaz, Gümüş ve Altın Varak, 193 x115.....	63
Şekil 54. Gustave Klimt, Adele Bloch-Bauer Portresi, 1907, 140 × 140 cm, Tuval üzerine yağlı boya	64
Şekil 55. Gustave Klimt, fregio di beethoven, 1901, 2. 11×34. 0m, fresk.....	65
Şekil 56. Gustave Klimt, Nuda Veritas, 1899, Tuval üzerine yağlı boya, 252 x 56. 2 cm, Theaternuseum, Vienna, Avusturya.	66
Şekil 57. Gustave Klimt, Umut I, 1903, Tuval üzerine yağlı boya	67
Şekil 58. Gustav Klimt, Judit II (Salome), 1909, Tuval üzerine yağlı boya	68
Şekil 59. Gustav Klimt, Eugenia Primavesi'nin Portresi, 1913 – 1914, Tuval üzerine yağlı boya	69
Şekil 60. Gustav Klimt, Barones Elisabeth Bachofen-Echt'in Portresi, 1914 dolayları, Tuval üzerine yağlı boya, 180 x 128 cm, Özel koleksiyon.	70
Şekil 61. Gustave Klimt, 'Selam Saturnus!', Ver Sacrum IV, 1901 Ocak Ayı Takvim Yaprağı, 1901	71
Şekil 62. Gustave Moreau, Oedipus and the Sphinx, 1864 · Öl auf Leinwand, Tuval üzerine yağlı boya	73
Şekil 63. Gustave Moreau, Apollon vainc le, Tuval üzerine yağlı boya	75
Şekil 64. Gustave Moreau, Orpheus, 1865 · Öl auf Leinwand, Tuval üzerine yağlı boya	77
Şekil 65. Gustave Moreau, Orestes ve Erinugeler, 1891, Tuval üzerine yağlı boya.....	79

Şekil 66. <i>Gustave Moreau, Venüsün doğuşu, 1826, Tuval üzerine yağlı boya</i>	81
Şekil 67. <i>Gustave Moreau, Herkül ve Lernaean Hydra, Gustave Moreau'dan sonra, 1876 dolayları</i>	83
Şekil 68. <i>Gustave Moreau, jason and medea, 1865, Tuval üzerine yağlı boya</i>	85
Şekil 69. <i>Gustave moreau , perseus, 1870 (panelde yağlı boya)</i>	87
Şekil 70. <i>Gustave Moreau, Aziz sebastian ve melek, 1876 dolayları, Tuval üzerine yağlı boya</i>	89
Şekil 71. <i>Gustave Moreau, Juno'ya Şikayet Eden Tavuskuşu, 1882</i>	90
Şekil 72. <i>Gustave Moreau, Park ve Ölüm Meleş Tablosu (1826-1898) Güneş, 1. 10 X 0. 37 m, Paris, Musee Gustave Moreau</i>	91
Şekil 73. <i>Gustave Moreau, Gezgin ya da Oedipus gezgin ya da Eşitlikçi ölümün önünde Oedipus sfenksin önünde</i>	92
Şekil 74. <i>Gustave Moreau, Chimera, 1867, Tuval üzerine yağlı boya</i>	93
Şekil 75. <i>Gustave Moreau, Gustave Moreau'nun (1826-1898) 1885 tarihli Tekboynuzlar tablosu, Tuval üzerine yağlı boya</i>	94
Şekil 76. <i>Gustave Moreau, Ganymede'nin kaçırılması, 1886, Suluboya resim</i>	95
Şekil 77. <i>Gustave Moreau, Prometheus, tarihsiz, Tuval üzerine yağlı boya</i>	97
Şekil 78. <i>Gustave Moreau, Fransa, Paris, Samson ve Delilah, Gustave Moreau (1826-1898), Heliography</i>	99
Şekil 79. <i>Gustave Moreau, Gustave Moreau'nun Odysseus ve Deniz Kızları, Tuval üzerine yağlı boya</i>	100

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

akt.	: Aktaran
s.	: sayfa
vb	: ve benzeri
yy	: yüz yıl

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

İnsan zihni sembolik fonksiyonludur. Bilinç, inanç, hareket ve algılar bu deneyimlerin tamamlayıcılarıdır. Semboller ve anlamlar, sanatçının biçim ve renkleri ile birleşerek yapıtı yaratır. Bu çeşit sembolik bir sanat, heyecanların, duyguların sembolik değişimi olarak tanımlanabilir. Sanatçılar nesneleri sadece yüzeydeki görüntüleriyle değil, aynı zamanda derin sembolik anlamlarıyla ele almışlardır. Bu bağlamda, Sembolizm akımının, 19. yüzyılın sonlarında sanat tarihine büyük ölçüde etkisi olmuştur. “Sanat dünyasında sembol kavramına en çok dikkat çeken ve sanatı sembollere odaklayan gelişme sembolizm akımının ortaya çıkmasıdır denebilir. Sanatın her dalında ve görsel sanatların her alt basamağında semboller zaten yaygın şekilde kullanılmıştır. Ancak kavramsal anlamda sembollere dikkat çeken sembolizm akımını ortaya koyan sanatçılar olmuştur“ (Ayaydın, 2012, s. 262).

“Sembolist sanatçı ele geçmeyen, gerçekliğin görünümüleri arkasına gizlenen şeyleri, gözünün erişemediği dünyayı, yani cinler, periler ve mitolojik yaratıklar evrenini, efsane ve öteki dünya dünyasını, gizemcilik ve batınlık dünyasını yorulmadan ele geçirmeye çalışır (İnce, Usmanbaş, 1999, s.31)

Araştırmanın Amacı

Araştırma, Klimt ve Moreau'nun eserlerini ele alarak, sanatçıların mitolojik figürleri nasıl sembolizmle işledikleri ve bu eserlerin dönemlerindeki sanat anlayışına nasıl bir katkı sağladığı konularında derinlemesine bir analiz sunmayı amaçlamaktadır. Bu sayede, Sembolizm Akımı'nın mitolojik kavramlarla etkileşimini anlamak ve bu etkileşimin sanat tarihindeki önemini vurgulamak, çalışmanın ana hedeflerini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Önemi

Araştırmada, Sembolizm Akımı bağlamında Gustave Klimt ve Gustave Moreau'nun eserlerindeki mitolojik kavramları inceleyerek, bu sanatçıların dönemlerine ve akıma katkılarını anlamak amacını taşımaktadır. Sembolizm Akımı'nın temel prensiplerini ve bu akımın sanat dünyasındaki etkilerini anlamak amacıyla yapılmıştır. Klimt ve Moreau'nun mitolojik kavramları nasıl sembolizmle işlediklerini inceleyerek, akımın özgün ifade biçimlerini ve sembollerle anlam yaratma yöntemlerini ortaya koymaktadır. Gustave Klimt ve

Gustave Moreau'nun mitolojik temaları işleme tarzları, bu çalışma aracılığıyla detaylı bir şekilde incelenmiştir. Sanatçıların bireysel ifade tarzları ve mitolojik figürleri kullanma biçimleri, Sembolizm Akımı içindeki özgün katkılarını ortaya koymaktadır. Sembolizm Akımı, Gustave Klimt ve Gustave Moreau gibi önemli unsurları bir araya getirerek, literatüre yeni bir bakış açısı ve derinlemesine bir analiz sunmaktadır. Bu, gelecekteki araştırmalara ve sanat tarihine katkı sağlayacak bir kaynak olarak nitelendirilebilir.

Araştırmanın yöntemi: Bu çalışmada, Gustave Klimt ve Gustave Moreau'nun eserlerinden seçilen örnekler Erwin Panofsky'nin "ikonografik ve ikonolojik eleştiri" yöntemi ile analiz edilmiştir. Panofsky'nin ikonografik ve ikonolojik eleştiri yöntemi: herhangi bir eserde görülen biçimleri ve biçimler arasındaki ilişkilerden olgusal anlam çıkarma üzerine dayalı üç aşamalı bir yöntemdir.

Panofsky, birincil veya doğal anlamı ön-ikonografik inceleme olarak tanımlar. Ön-ikonografik inceleme, olgusal ve ifadesel anlam olmak üzere iki alt gruba ayrılır. Olgusal anlam, "bir resimde gördüğümüz biçimleri, tanıdığımız kimi nesnelere benzetmekle; bu biçimler arasındaki ilişkileri belirtmekle, yani biçimlerin hangi hareketler içinde olduklarını saptamakla elde ettiğimiz anlam"dır (Cömert, 2006: 18);

Panofsky'nin ikinci aşaması olan ifadesel anlam ise "belirli nesnelere benzetip adlandırdığımız, peşinden hangi hareketler içinde bulunduğunu saptadığımız bu biçimlerin ifadesel niteliklerini bulmakla" (Cömert, 2006: 18) elde edilen anlamdır. Bedrettin Cömert, olgusal ve ifadesel anlamların eserin "doğal anlam"ını verdiğini belirtir. Panofsky, ikincil veya uzlaşım sal anlamı ikonografik çözümleme olarak tanımlar. Cömert ise bu uzlaşım sal anlama "anlaşım alı anlam" der. Sanat eserinin, ilk bakışta kapalı kalan, görülemeyen ve gündelik pratik deneylerden deneyimlerle açıklanamayan anlamı, eserin anlaşım alı anlamıdır. Bu anlam, gündelik pratik deneylerin dışına çıkılarak ve onları başka bilgilerle tanımlamakla mümkün olur (Cömert, 2006: 19). Yapıtın anlaşım alı anlamını bulabilmek için yapıtın işaret ettiğı noktaları keşfedip onlar üzerinden yazılı ve görsel kaynaklara yönelmek gerekir. Anlaşım alı anlam, bir nevi sanatçının bilerek, bilinçli olarak yapıtında kullanmış olduğı anlamdır.

Panofsky'nin yönteminin üçüncü aşaması ise ikonolojik yorum olarak adlandırdığı içsel anlam veya içeriktir. İçsel anlam eserin asıl anlamını vermektedir. Sanat eserinin asıl anlamı; eserin gerçekleştiğı dönem başta olmak üzere sanatçısının yaşamış olduğı ülke/şehir dikkate alınarak bulunur. Eserin yapıldığı dönemin sosyal, dinsel, ekonomik, siyasi ve felsefi koşulları ve anlayışı da asıl anlamı bulmak açısından önemlidir. Doğal anlam ve uzlaşım sal anlamın aksine bu anlam evresi, daha geniş bir bilgi birikimi/ağı gerektirir (Cömert, 2006). Dolayısıyla Chris Murray'ın da aktardığı gibi ikonolojik yorum "[...] bir yapıt ile onun içinde yaratıldığı

daha geniş bağlam arasındaki ilişkinin anlaşılmasını amaçlar” (2012: 242). Bu bağlam ise eser içerisinde yer alan kültürel imgelerin, simge ve sembollerin geçmişini bilmekle oluşur.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Sanatçıların sanat hayatına sahip olmaları sebebiyle, bu araştırmada incelenecek olan eserlerin tamamını ele almak ve incelemek mümkün değildir. Araştırmanın odak noktası mitolojik kavramlar olduğu için, sanatçıların diğer unsurlarla ilgili kullanımı göz ardı edilmiştir.

Kavramların farklı kültürlerde ve şekillerde yorumlanabilmesi, mitolojik kavramların çeşitli yorumlara açık olduğunu gösterir. Bu durum, Klimt ve Moreau'nun eserlerinde bazı kavramların farklı bir anlam kazanmış olabileceği anlamına gelebilir.

Araştırmada kullanılan kaynaklardan elde edilen bulgular, resim sanatı alanından örneklerle desteklenerek özellikle sembolik yaklaşımın incelenmesi amaçlanmıştır. Mitolojik sembollerin resim sanatındaki kullanımı, eserlere derinlik katması anlam kazandırabilir. Bu semboller, izleyicilere görsel bir dil aracılığıyla zengin mitolojik içerik sunabilir ve eserin anlamını artırabilir. Semboller, izleyicilere resimde gördükleri mitolojik unsurları ve kültürel bilgileriyle ilişkilendirme imkanı tanır. Bu durum, izleyicinin eserin anlamını kendi bakış açısıyla yorumlamasına ve kişisel bir bağ kurmasına olanak sağlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Kavramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Sembolizm'in Kavramsal Tanımı

Fromm'a (2017) göre, Sembol kavramı birçok farklı alanda kullanılan bir terimdir ve genellikle bir tanımın açıklamasını temsil etmek için kullanılan bir işaret, nesne veya kelimeyi ifade eder (Arıtan, Ökten, 2017, s. 28).

Bu şekilde, okuyucunun duygu çeşitliliğine hitap ederler ve derin bir etki yaratırlar. Sembolizm akımı, edebiyatın yanı sıra resim sanatında da önemli bir rol oynamış, sembolizm resim sanatında gerçeküstü ve metafizik bir atmosfer yaratmayı amaçlamış ve imgelerin kullanımına dayanmıştır. Sembolist ressamalar, genellikle gerçeküstü ve soyut imgeler kullanarak gerçek dünyayı yansıtmak yerine iç dünyalarını, hayallerini ve fantezilerini yansıtmayı amaçlamışlardır. Sembol, sadece anlamıyla değil, bu anlamın ifade ediliş biçimiyle bir bütün olarak var olmuştur. Sembol, sembolik anlatım ve sembolik formların tarih öncesi dönemlerden günümüze dek farklı ifade ediliş biçimleriyle ortaya konduğu bir kavramdır. Bu farklılık, her dönemin ve toplumun kültür, yaşantı, din, dil, bilim ve sanat kavrayışıyla paralel gitmiştir. (Alp, 2009, s.4).

Resimlerinde, imgelerin kullanımı ve renklerin etkisiyle çalışmışlardır. Sembolizm akımının resim sanatına olan etkisi, özellikle sonraki dönemlerde ortaya çıkan modern sanat akımları üzerinde büyük bir etki yaratmıştır. Özellikle Fovizm ve Dadaizm akımları, sembolizmden etkilenen resimlerde sanat unsuru olarak kullandıkları imgeleri benimsemişlerdir. "Sembol" kavramı, sanat ve felsefenin içinde yoğun olarak yer alan bir kapasite alanını ifade eder. Bu kavramın yer alışı, çağdaş sanat ve felsefe akımlarından çok önce, tarih öncesi dönemlere dek uzanan bir serüveni kapsar.

Sembolizm akımının resim sanatına etkisi, ayrıca Art Nouveau hareketinin doğmasının nedeni oldu. Art Nouveau, eklenen imgelerin kullanımı ile ilgili bir sanat akımıdır. Bu akım, özellikle dekoratif sanatta etkili olmuş ve sanatçıları tasarımlarında doğal unsurların yanı sıra imgelerin yerleştirilmesini teşvik etmiştir. Ayrıca, bu akım modern sanat akımlarının ve Art Nouveau hareketinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sembolizm sanat akımı, resim sanatında nesne ve anlamı ayırmak için yeni biçimlere yönelmemiş, yani soyutlama düzeyine ulaşmamıştır. Bu görüş felsefi anlamda sınırlı kalmış, doğaya farklı bir yaklaşımı ancak felsefi düzlemde kurabilmiştir. (Alp, 2009, s.9).

Semboller, günlük hayatta karşılaştığımız pek çok şeyi temsil eder ve bu sayede hızlı ve etkili iletişim sağlarsınız. Örneğin "MASA" harfleri, bir masa olarak mobilyayı sembolize eder ve bu sayede anlamını genişletebiliriz. Semboller, herhangi bir dil veya kültür sınırlamaları olmadan kullanılabilirler ve bu nedenle uluslararası iletişimde önemli bir rol oynarlar (Aritan, Ökten, 2017, s. 29).

Sembolist sanatçılar, maddeye odaklanmak yerine imgeleme ağırlık vermişler ve gerçekliğin ötesinde gizlenen şeyleri, gözün erişemediği dünyayı, cinleri, perileri ve mitolojik yaratıkların evrenini öne çıkarmışlardır. Bunları kadın figürleri, çiçekler, kanatlı yaratıklar, hayvan figürleri ve yarı insan yarı hayvan figürleri gibi somutlaştırmışlardır. Bu aynı zamanda Orta Çağ inancının bir uzantısıydı. (Alp, 2009, s.9).

Mitolojik sembollerin kullanımı, sanatçıların iç dünyasının sınırlarını aşarak, düşsel ve mistik bir dünya yaratmalarına izin vermiştir. Mağara duvarlarına resmedilen hayvan veya insan görünümlü hayvan çizimleri sembol olarak kullanılmıştır. Eski çağlarda halkların inançlarında yücelttikleri tanrılar, hayvan simgelerinden oluşmaktadır. Babillerin tanrıları, koç, boğa, aslan, yengeç, akrep, balık biçimlerinde yıldızların konumlarından yola çıkılarak gök yüzüne yerleştirilmiştir.

Soyutlamaları olmayan sembolizmlerin ifade edilmesi, yazılı dilin ortaya çıkmasından önceki dönemlerde oldukça yaygındı. Zihin, somut ve biçimsel imgelerle daha iyi çalışır, bu nedenle semboller, soyutlamayı kısıtlamak için doğal bir seçenektir. Dinlerde, semboller kutsal bir doğruyu ifade etmek veya kutsallığı gizlemek için kullanılırdı. Semboller, insanların zihinlerinde bir anlam oluşturma, inançlarını ifade etmelerine ve paylaşımlarına yardımcı oldu. Alegori ise, imgeler aracılığıyla aktarılan bir düşünce dizisidir. Alegoriler, yorumlama bir anlatım biçimi olarak kullanılır ve genellikle bir olay, fikri veya durumu daha iyi anlamak için kullanılır. Alegoriler, soyutlamalardan daha somut ve anlaşılır hale getirmek için kullanılan bir tekniktir (Ağcan, 2022, s. 7).

Mitolojik semboller, görsel olarak izleyici tarafından çekici bulunmaktadır. Bu semboller, sanat eserlerindeki güzellik, uyum ve denge gibi estetik özellikleri artırarak, eserlerin daha çekici hale getirilmesini sağlar. Sanatçılar, mitolojik sembollerin kullanımıyla bu özellikleri ifade edebilir, etkileyici eserler yaratabilir ve insanlık tarihindeki ortak duyguları ifade edebilirler.

(Whitehead, 2019)'a göre sembolizm, saf duyu-algılarının daha ilkel unsurlarının kullanım olarak kullanımı ile ilgili. Bu nedenle, sembolizm, insanların duyu-algılarından gelen sembollerini kullanarak soyut kavramları ifade etme yöntemidir. İleri düzey organizmaların temel özelliği, insan hayatı üzerinde önemli bir etki yapar. Bu nedenle, sembolizm çalışırken, insanların duyu-algıları ve onların kullanım amacını dikkate alır. Düşük dereceli özellikler, daha gelişmiş işlev türleri tarafından henüz engellenmemiş olabilir. Bu nedenle, sembolizm çalışmaları, sembollerin kullanımı ile ilgili belirli bir prensibi dikkate alınır (Ertürk, 2019, s. 31).

Art Nouveau akımı, 19. yüzyılın sonunda ortaya çıkan bir sanat ve tasarım hareketidir. Bu akım, doğal formların, organik hatların ve çiçek motiflerinin kullanımıyla karakterizedir. Bu özellikler, Art Nouveau'nun sembolizm akımından farklı bir estetik özellik kazanmasına

neden olmuştur. Ancak, Art Nouveau akımı da sembolizm akımında olduğu gibi, mitolojik sembolleri sanat eserlerinde kullanılmıştır. Özellikle antik Roma ve Yunan mitolojisinden ilham alan sanatçılar, mitolojik figürleri ve sembol tasarımlarında kullanıyorlardı. Örneğin, çiçek motiflerinin yanı sıra, yarım insan-yarım keçi figürleri olan Pan ve çift başlı kartal gibi mitolojik semboller de kullanılıyordu.

Sembolizm akımı, klasik özellikle antik Roma ve Yunan mitolojisi gibi mitolojilerden büyük ölçüde etkilenmiştir. Sanatçılar, mitolojik tanrıları, kahramanları ve sembolleri kullanarak, sanat ürünlerinde mistik, metafizik ve psikolojik anlamlar yaratmaya çalıştılar. Bu semboller, sadece antik mitolojinin öykülerini anlatmakla ilgili, aynı zamanda derin anlamlar da taşıyorlardı. Örneğin, aşk ağlaması Afrodite, çevre tarafından sadece güzellik sembolü olarak değil, aynı zamanda tutkuyu, arzuyu ve özgürlüğü temsil eden bir sembol olarak da hayatta (Ağcan, 2022, s. 7).

Sembolizm akımı, mitolojik sembollerin sanat eserlerinde kullanımı konusunda büyük bir özgürlük sağlamıştır. Sanatçılar sembollerin anlamlarını kendi çizimlerine göre yorumlayarak, varlıklarında özgün ve güçlü bir etki bırakmayı amaçlamışlardır. Bu yaklaşım, sembolizm akımının sanat tarihindeki önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilir ve mitolojik sembollerin sanatta kullanımı konusunda birçok sanatçıya ilham vermiştir. Sembollerin altında yatan bu anlam veya gerçeklik, sembolün muhafaza edilmesi için çaba harcanması gereken bir tasarım ögesidir.

Sigmund Freud ve Carl Gustav Jung'un çalışmaları göstermektedir ki, insan zihni sembollerle düşünmek ve iletişim kurmak üzere donatılmıştır. Sembollerin, özellikle de arketiplerin dili zamanı ve uzamı aşmaktadır. “Yeryüzünde farklı uygarlıklar, inançlar, topluluklar ve kültürler ortaya çıkıp gelişmiş, böylece her biri, kutsal kavramları, bireysel ve kolektif kimliklerin farklı yönlerini, soyut teorileri ve fikirleri tasvir ve ifade etmek yoluyla kendisine ait sembolik bir kelime dağarcığı geliştirmiştir” (Gibson, Akt, Karakuş, s. 35).

Sembolizm Akımının Etkisinde olan Sanatçılar ve Eserleri

Paul Gauguin (1848-1903).

19. yüzyılın sonlarında etkili olmuş bir Fransız ressam olan Paul Gauguin, sembolizm akımının önde gelen temsilcilerindendir. Gauguin, hayatının çeşitli dönemlerinde zorluklarla karşılaşmış olup, 19. yüzyıl Avrupa ve dünya sanatına yeni bir perspektif kazandırmıştır. Gauguin, çağdaşları olan Cezanne ve Van Gogh gibi, Rönesans ve Barok sanat anlayışının ötesine geçerek yeni bir sanat anlayışının temellerini atmıştır.

Les Nabis, 1890'larda Paris'te kurulan genç sanatçıların oluşturduğu bir grup olarak bilinir. Bu grup, sembolizm akımının yanı sıra post-empresyonizm ve Japon sanatından da

etkilenmiştir. Nabiler, sanatta duygusal ifade ve sembollere büyük önem veren bir yaklaşım benimsemişlerdir. Paul Gauguin, Nabiler grubuna üye olmamış olabilir, ancak sanat anlayışı ve eserleri, Nabiler'in benimsediği yönelimlere paralel bir şekilde ilerlemiştir. Gauguin'in tablolarında semboller ve renkler aracılığıyla duygusal ve mistik bir atmosfer oluşturduğu açıkça görülmektedir. Aynı zamanda, Polinezya kültürünün mitolojik öğelerini ve tuhaflıklarını eserlerine yansıtarak sembolizm akımının ötesine geçmiştir.

Paul Gauguin'in eserlerindeki sembolizm ve Nabiler'in etkisi, sanat dünyasında yeni bir anlatının ve estetik anlayışının ortaya çıkmasına katkıda bulunmaktadır. Gauguin'in çalışmaları, sembolizm akımının mitolojik ve sembolik kavramları kullanarak duygusal ve düşünsel derinlikleri yansıtan örneklerden biridir. Bu dönüşüm, Gauguin'in sanatının sembolizm akımıyla Nabiler'in kesişimini ve etkileşimini temsil etmektedir. Empresyonist etkiden ayrıldıktan sonra yaptığı tüm resimler, renklerin kendi içinde planlandığı, oylum etkisinin minimal olduğu ve doğayı taklit etmeyen kendi kompozisyonlarını oluşturduğu dikkate değer eserlerdir.

Şekil 1

Paul Gauguin, *Vaazdan Sonraki Hayal*, 1888, tuval üzerine yağlıboya, 73x92 cm, İskoçya Ulusal Galeri, Edinburgh, İskoçya.

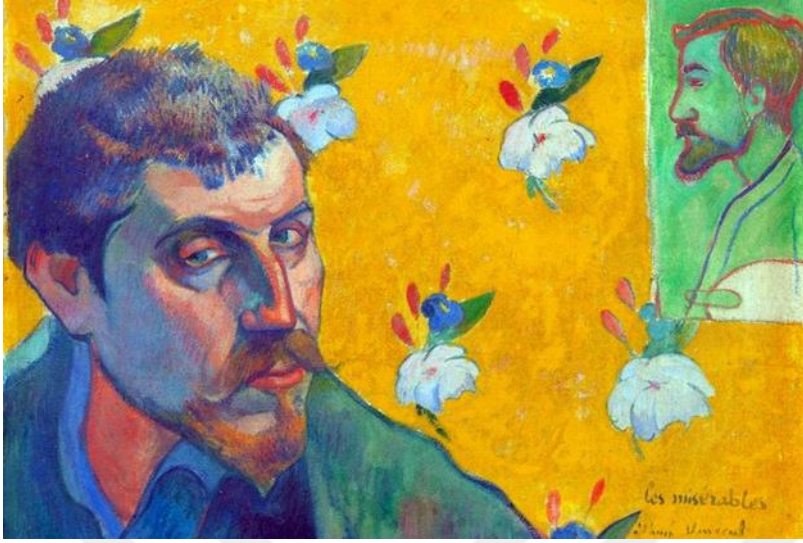

(Paul Gauguin, 1888)

Paul Gauguin'in "Vaazdan Sonraki Hayal" adlı eseri, sanatçının sembolizm akımının etkisi altında yarattığı önemli yapıtlardan biridir. Bu tablo, Gauguin'in Polinezya seyahati sırasında oranın yaşamını ve hayallerini yansıtmak amacıyla ortaya çıkmıştır. "Vaazdan Sonraki Hayal" tablosu, mistik bir atmosferle dolu olup okunan bir hikayeyi yansıtan bir içeriğe sahiptir. Tabloda, kilisede vaaz veren bir figür, dinleyicilerin dikkatini çekmek için bir kürsüde dururken tasvir edilir. Ancak, aslında tablo gerçeküstü bir sahneyi temsil etmektedir. Gauguin'in "Vaazdan Sonraki Hayal" tablosu, sembolizm akımının temel özelliklerini içeren bir örnektir. Mitolojik sembollerin ve karmaşık anlatının güçlü bir şekilde kullanımıyla Gauguin, duygusal ve metafiziksel bir deneyim sunar. Aynı zamanda, Polinezya kültürünün etkisi, tablonun temalarına ve sembollerine derinlik katar.

Şekil 2

Paul Gauguin, ‘‘Van Gogh’a ithaf edilen Otoportre – Sefiller’’, 1888, tuval üzerine yağılıboya, 44, 5x50, 3 cm, Van Gogh Müzesi, Amsterdam.

(Paul Gauguin, 1888)

Tablo, Gauguin'in kendi portresini gösterirken, arka planda Van Gogh'un portresiyle tasvir edilir. Gauguin, tabloyu Van Gogh'a ithaf ederek, onun etkisini ve önemini vurgular. Bu eser, Gauguin ve Van Gogh arasındaki merkezi ilişki ve dostluğu anlamamıza yardımcı olur. Gauguin'in kendi portresini tasvir ettiği otoportrede, sanatçının özellikleri ve yüz ifadesi dikkat çeker. İfade, düşünceli ve içe dönük bir hava taşır. Gauguin, kendi portresiyle birlikte Van Gogh'un portresini yerleştirerek, Van Gogh'un sanatsal dehasına ve sanat dünyasına katkılarına olan hayranlığını ifade eder. Gauguin'in "Van Gogh'a İthaf Edilen Otoportre" eseri, sanatçının duygusal ve etkileyici bir anlam yaratma ve sanatsal bağlılığını gösteren önemli bir örnektir. Bu tablo, sanat tarihindeki dostlukların ve sanatçıların birbirlerine olan saygısının bir ifadesidir. Gauguin'in otoportresi ve Van Gogh'un portresinin bir araya gelmesi, sanat dünyasını bir araya getirir.

Şekil 3

Paul Gauguin ‘‘Sarı İsa’’, 1889, tuval üzerine yağlıboya, 92x73 cm, Albright-Knox Sanat Gallerisi, New York, ABD.

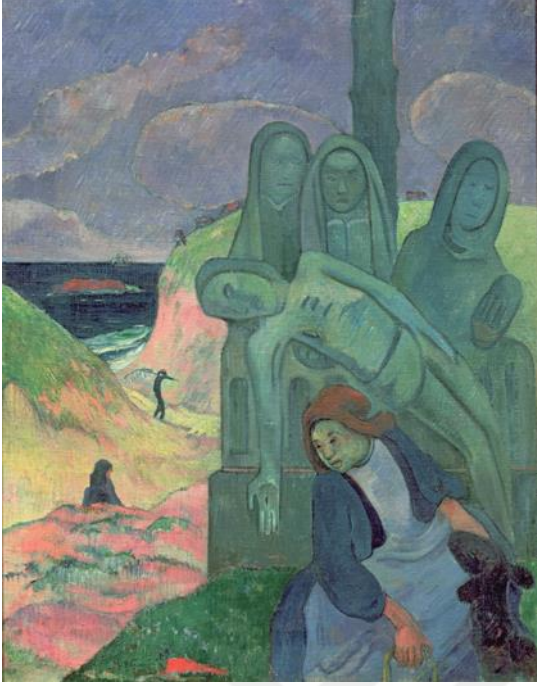

(Paul Gauguin, 1889)

"Sarı İsa" adlı tablo, Paul Gauguin'in sembolizm akımı içinde önemli bir yer tutan eserlerinden biridir. Bu tablo, dini bir figür olan İsa'yı tasvir ederken geleneksel ikonografiden farklı bir yaklaşım sergiler ve sembolik anlatımıyla dikkat çeker. Gauguin, "Sarı İsa" tablosunda dikkat çekici bir renk paleti kullanarak izleyiciye mistik bir atmosfer sunar. İsa'nın ten rengi sarıya yakın bir tonla resmedilirken, arka plan ise canlı yeşiller ve mavinin tonlarıyla doludur. Bu renk seçimi, sanatçının duygusal bir etki yaratma amacını ve sembolik anlam katma niyetini göstermektedir.

Şekil 4

Paul Gauguin, ‘‘Yeşil İsa’’, 1889, tuval üzerine yağlı boya, 92×73 cm, Belçika Kraliyet Güzel Sanatlar Müzesi, Belçika.

(Paul Gauguin, 1889)

Tablonun kompozisyonu, Gauguin'in sembolik anlatımını yansıtır. İsa, tablonun merkezine yerleştirilmiş bir figür olarak karşımıza çıkar. Diğer figürler ise çevresinde düzenlenmiş ve sembolik anlamlar taşıyan unsurlar olarak konumlandırılmıştır. Gauguin, bu kompozisyon düzenlemesiyle izleyiciye İsa'nın önemini ve etkisini vurgular. Tablonun içeriği, Gauguin'in kişisel düşüncelerini ve dini anlayışını yansıtır. Gauguin, sembolizm akımı içinde İsa'yı sadece dini bir figür olarak değil, aynı zamanda insanlığın umudu, doğanın sembolü ve ruhani bir varlık olarak ele almıştır. "Yeşil İsa", bu kavramları sembolik bir dille ifade etmek amacıyla Gauguin'in resim sanatını kullanmasının bir örneğidir.

Odilon Redon(1840-1916).

Sembolizmin önde gelen figürlerinden biri olan Odilon Redon'un sanat anlayışı, rüya benzeri iç dünyaları, fantastik ve mitolojik öğeleri, gizemli atmosferleri ve derin duygusal ifadeleri içeren eserlerle karakterizedir. Redon, genellikle karışık medya tekniklerini kullanır ve işlemleri ustaca birleştirir. Siyah-beyaz tonlara ek olarak canlı renkleri de kullanarak kontrastları vurgular. Ayrıca, birçok eserinde stilize edilmiş formlar ve kompozisyonlarla oynaması, izleyiciye eserlerin anlamını daha da derinleştirir.

Redon'un eserlerinde gördüğümüz figürler arasında hayvanlar, deniz canlıları, çiçekler, meyveler ve mitolojik varlıklar bulunmaktadır. Bu semboller, içsel duyguları, hayal dünyasını

ve insanın içsel dünyasını temsil eder. Redon, sanatında temel olarak insanın içsel dünyasını ve ruhsal deneyimlerini keşfetmeye odaklanmıştır.

Redon'un sanat üslubu, anlatımı ve derin duygusal ifadesiyle izleyiciyi büyüler. Eserlerindeki gizemli ve fantastik atmosferler, hayal gücünün sınırlarını zorlayan bir sanat anlayışını amaçlar. Redon'un eserleri, sembolizm akımının temel ilkelerini benimseyen bir sanatçının içsel zenginliğini sağlama amacını taşır.

Şekil 5

Odilon Redon, "Tepegöz", 1914, karton üzerine yağlıboya, 65, 8x52, 7 cm, Kröller-Müller Müzesi, Otterlo, Hollanda.

(Odilon Redon, 1914)

Sanatçı Odilon Redon'un "Cyclops" adlı tablosu, içsel dünyasını ve eserlerindeki rüya benzeri öğeleri yansıtan önemli bir örnektir. Bu tablo, mitolojik bir yaratık olan tek gözlü dev Cyclops'u tasvir ederken, Redon'un anlatım kabiliyetini ve duygusal derinliğini sergiler.

Tablonun yapısında, devasa Cyclops figürü merkeze yerleştirilmiştir. Bu figür, güçlü ve tehditkâr bir duruş sergilerken, yüz ifadesi karışık duygusal bir karmaşayı yansıtır. Redon, figürleri belirsiz ve stilize bir şekilde tasvir ederek, şekillendirilmiş bir anlatımla izleyiciye sunar. "Cyclops" tablosu, mitolojik temaları ve kompozisyonları kullanarak bir hikayeyi anlatır. Cyclops, mitolojide güç, kudret ve vahşilik sembollerinden biridir. Redon, bu mitolojik öğeleri kullanarak insanın içsel dünyasındaki güçlü varlıkları ve içsel çatışmaları temsil etmeyi amaçlamıştır.

Şekil 6

Odilon Redon, 'Ağlayan Örümcek', 1881, dokuma kağıt üzerine otun kömürü, 49, 5x37, 5 cm, Özel Koleksiyon, Hollanda.

(Odilon Redon, 1881)

Sanatçı Odilon Redon'un "Ağlayan Örümcek" adlı tablosu, içsel dünyasını ve eserlerindeki rüya benzeri öğeleri yansıtan önemli bir örnektir. Bu tablo, alışılmadık ve gizemli bir örümceği tasvir ediyor ve Redon'un sembolist anlatımını ve duygusal derinliğini sergiliyor.

Tablonun kompozisyonunda, merkezi figür olan örümcek vurgulanmıştır. Redon, örümceği büyük bir alan içinde resmederken, ayrıntıları belirsiz ve stilize bir şekilde betimler. Bu, tablonun sembolik anlatımından yararlanırken izleyiciye bir tezat oluşturur.

Renk paleti, koyu tonlardan oluşur ve tabloya gizemli bir hava katar. Koyu mavi, mor ve siyah lekeler, tablonun tehditkâr ve ürkütücü bir atmosferini vurgular. Redon'un renk kullanımı, tablonun içsel olarak korkularını ve karanlık yanlarını ifade etmede önemli bir rol oynar.

Nabiler Akımı Özellikleri ve Sanatçıları

Sembolizmin etkisi altında kalan Nabiler, sembolik bir anlatımı benimsemişlerdir. Mitoloji ve sembolik anlamlar, eserlerinde sıkça kullanılan temalardandır. İçsel duyguların ve ruhsal deneyimlerin sembolik bir şekilde ifade edilmesi, Nabiler'in sanatının önemli bir özelliğidir. Sanatı, ruhsal ve içsel dünyanın bir ifadesi olarak gören Nabiler, içsel deneyimleri,

düşleri, rüyaları, ruhun derinliklerini ve mistik temaları yoğun bir şekilde ele alır. İnsan psikolojisi, ruhsal durumlar ve içsel çatışmalar, Nabiler'in eserlerinde önemli bir rol oynar.

Nabiler, resimlerinde basit ve stilize edilmiş formları tercih eder. Doğadan soyutlanmış, sadeleştirilmiş ve idealize edilmiş figürler, manzaralar ve nesneler, Nabiler'in eserlerinde sıkça rastlanan öğelerdir. Bu stilize edilmiş formlar, eserlere dekoratif bir estetik ve sembolik anlam katar.

Ayrıca, Nabiler renkleri sembolik bir şekilde kullanırlar. Renklerin sembolik anlamları ve duygusal etkileri üzerinde dururlar. Renkler, ruh halini, duygusal durumu ve sembolik anlamı ifade etmek için kullanılır. Örneğin, kırmızı enerji, tutku veya tehlikeyi sembolize ederken, mavi huzur, dinginlik veya melankoliyi temsil edebilir.

Pierre Puvis de Chavannes (1824-1898).

Fransız ressamı ve nabiler akımının öncülerinden biri olan Pierre Puvis de Chavannes (1824-1898), sanatında sembolizm ve dekoratif bir üslubu benimsemiştir. Puvis de Chavannes, eserlerinde basit ve düzleştirilmiş figürler kullanır; bu figürlerin kontürleri yumuşak ve belirsizdir, bu da eserlerine mistik bir atmosfer katar. Sanatçı, yumuşak ve pastel tonları tercih eder ve renkleri, eserlerinin ruhsal ve sembolik anlamını ifade etmek için kullanır. Özellikle açık mavi, yeşil ve solgun sarı tonları sıkça göze çarpar. Puvis de Chavannes, ruhsal ve mistik temalara odaklanarak, sanatını ruhun derinliklerine ve içsel dünyanın keşfine yönelik bir yolculuk olarak değerlendirir. İçsel duyguları ve ruhsal deneyimleri sembolik bir dille ifade etmeye çabalar.

Şekil 7

Pierre Puvis de Chavannes , Deniz Kenarındaki Genç Kızlar, 1894'ten Önce,Tuval üzerine yağlı boya

(Pierre Puvis de Chavannes, 1894)

"Deniz Kenarındaki Genç Kızlar" (Young Girls by the Sea) tablosu, Pierre Puvis de Chavannes tarafından 1894'ten önce yapılmış bir eserdir. Bu tablo, Puvis de Chavannes'nin tipik tarzını yansıtan bir örnektir ve sanatçının sembolik anlatımını, sadeleştirilmiş formlarını ve pastel renk paletini ortaya koyar. Tabloda, bir deniz kenarında üç genç kız tasvir edilmiştir. Kızlar, açık havada dinlenirken veya zaman geçirirken betimlenir. Kompozisyon basit ve dengeli bir şekilde düzenlenmiştir.

Figürlerin kontürleri yumuşak ve belirsizdir, böylece esere mistik bir hava ve içsel bir nitelik katar. Puvis de Chavannes, figürleri stilize ederek detaylardan kaçınır ve daha genel bir anlatımı tercih eder. Bu da esere dekoratif bir estetik ve sembolik bir anlam katmaktadır. Renk paleti, Puvis de Chavannes'nin diğer eserlerinde olduğu gibi pastel tonlarla oluşturulmuştur. Yumuşak mavi, yeşil ve solgun sarı tonları, tabloya huzur verici bir atmosfer ve doğal bir güzellik katar. Renkler, sakinlik, huzur ve içsel düşüncelerin sembolik bir ifadesini sağlar. "Deniz Kenarındaki Genç Kızlar", Puvis de Chavannes'nin sıklıkla ele aldığı temaları yansıtır. İnsanların doğayla uyum içinde olduğu, ruhsal bir bağlantı kurduğu ve içsel huzuru bulduğu bir sahne sunar. Sanatçının eserlerindeki mistik ve sembolik anlatım, ruhsal ve içsel deneyimleri yansıtmak için kullanılan bir araçtır.

Şekil 8

Pierre Puvis de Chavannes , Ölüm ve Bakireler, 1872

(Pierre Puvis de Chavannes, 1872)

"Ölüm ve Bakireler" (Death and the Maidens) tablosu, Pierre Puvis de Chavannes tarafından 1872 yılında yapılmış bir eserdir. Bu tablo, Puvis de Chavannes'nin sembolik ve mistik anlatımını yansıtan önemli eserlerinden biridir. Tabloda, üç genç kız ve bir iskelet figürü olan ölüm tasvir edilmiştir. Genç kızlar, çiçeklerle süslenmiş bir zemin üzerinde dururlar ve ölüm figürü, onları yakından izlemektedir. Kompozisyon, figürlerin etrafında birbirini tamamlayan şekillerin oluşturduğu dengeli bir düzen içerir.

Şekil 9

Pierre Puvis de Chavannes, Yunan Kolonisi, Marsilya, 1869

(Pierre Puvis de Chavannes ,1869)

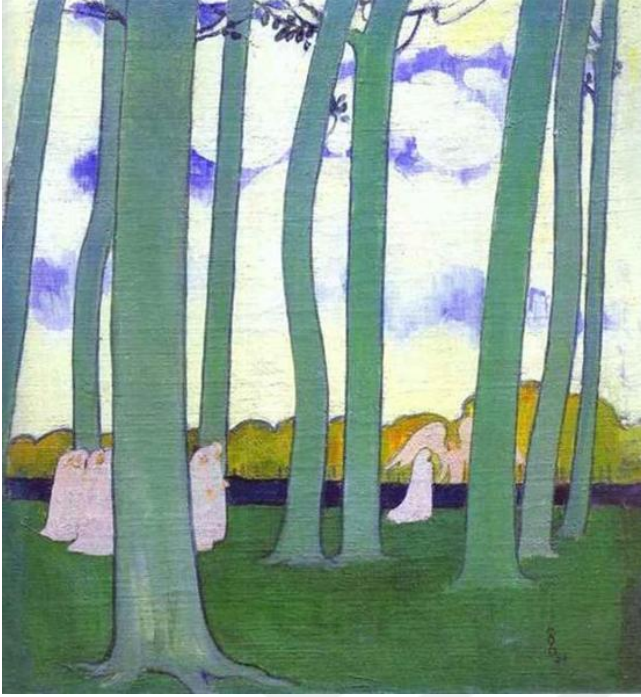
Tabloda, Marsilya'da bir Yunan kolonisini tasvir edilmektedir. Kompozisyon, denizin kıyısında bir araya gelerek yaşadıkları topluluğu temsil eden bir grup Yunan kadın ve çocuğu gösterir. Geniş bir manzara arka planında yer alırken, figürler bir araya gelmiş, sohbet ediyor veya etkinliklerde bulunuyor gibi görünür.

Maurice Denis (1870-1943).

Fransız ressam ve teorisyen Maurice Denis (1870-1943), sembolist ve nabiler akımlarının önde gelen temsilcilerinden biri olarak kabul edilir. Denis, resim sanatında sembolizmi ve renklerin sembolik anlamını vurgulayan bir üslup geliştirmiştir. Sanatını sembolizm akımının etkisi altında şekillendiren Denis, resimlerindeki figürleri ve nesneleri gerçekçi bir biçimde tasvir etmek yerine stilize ederek dekoratif bir estetikle sunmuştur. Bu yaklaşım, eserlerine mistik bir atmosfer katmaktadır. Denis, renkleri sembolik bir şekilde kullanarak, renklerin duygusal etkilerini vurgular. Eserlerinde renkler, duyguların ve anlamların taşıyıcılarıdır. Özellikle canlı renklerin ve kontrastlı tonların kullanımıyla kompozisyonlara derinlik ve canlılık katar. Denis, sanatın ruhsal ve içsel dünyanın ifadesi olduğuna inanır. İçsel deneyimler, ruhun derinlikleri ve mistik temalar, eserlerinde sıkça ele alınır. Sanatında manevi bir duyarlılık ve içsel huzur arayışını yansıtır.

Şekil 10

Maurice Denis, Kerduel'de Yeşil Ağaçlar veya Kayın Ağaçları Olan Manzara, 1893

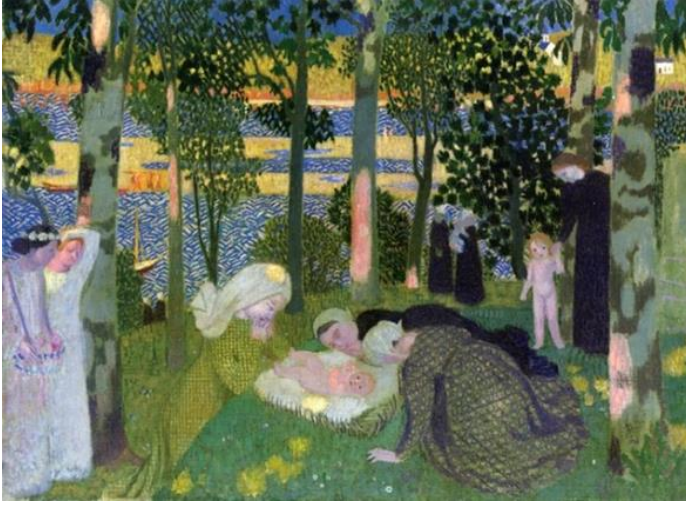

(Maurice Denis, 1893)

"Kerduel Ormanı" tablosunda, doğal bir manzara resmedilmiştir. Bu manzara, Kerduel adlı yerdeki yeşil ağaçlar ve kayın ağaçlarını merkeze yerleştirir. Ağaçlar, yoğun yapraklarıyla geniş bir alanı kaplayarak etkileyici bir görüntü oluşturur. Maurice Denis, doğal formları tabloda stilize eder ve renkleri sembolik anlamlar yükleyecek şekilde kullanır. Ağaçlar ve diğer doğal unsurlar, basitleştirilmiş formlarla ve pastel renklerle betimlenmiştir. Bu yaklaşım, tabloya dekoratif bir estetik ve sembolik bir derinlik kazandırır.

Şekil 11

Maurice Denis, Ormanda Öğleden Sonra, 1900

(Maurice Denis, 1900)

Maurice Denis'in “Ormanda Öğleden Sonra” tablosu, doğanın betimlenmesi ile sembolik anlatımı bir araya getirme amacını taşır. Doğanın içsel ve mistik güzelliğini vurgulayarak, izleyiciye içsel bir yolculuk sunar. Tablo, doğanın büyüsunü ve ruhsal derinlikleri yansıtan bir estetik sunar.

Şekil 12

Maurice Denis , Nisan, 1892, Tuval üzerine yağlı boya, 61×37 cm

(Maurice Denis, 1892)

Tabloda, baharın ve Nisan ayının sembolizmi yansıtılır. Kompozisyon, renkli ve canlı bir atmosfer sunar. Mavi gökyüzü, yeşil bitkiler ve çiçekler, tabloya doğanın yenilenme ve canlanma duygusunu yansıtır.

Renkler, tablonun belirgin özelliklerinden biridir. Denis, canlı ve zengin renk paletini kullanarak esere bir enerji ve coşku katar. Pastel tonları, parlak renklerle birleştirilerek dikkat çekici bir görsel etki oluşturur.

Şekil 13

Maurice Denis, ilham perileri, 1893, Paris

(Maurice Denis, 1893)

"Kadınların Dansı" tablosunda, bir grup kadın figürü resmedilmiştir. Bu kadınlar, mitolojik perileri temsil eder ve sanatçı için ilham kaynağı olmuşlardır. Kompozisyon, figürlerin etrafında döndüğü bir ritmi yansıtmaktadır. Renkler, tablonun dikkate değer bir özelliğidir. Denis, canlı renkler ve tonlar kullanarak esere enerji ve coşku katar. Renklerin sembolik anlamlarıyla birleşen figürler, tabloya derinlik ve anlam katarak sanatın yaratıcı gücünü vurgular.

Şekil 14

Maurice Denis, *Dansçılar*, 1905, 146×83 cm

(Maurice Denis, 1905)

"Dansçılar" tablosu, Maurice Denis'in dansın zarafetini ve enerjisini yansıtmayı amaçladığı bir eserdir. Figürlerin hareketi ve dansın ritmi, tabloya bir hareketlilik ve canlılık kazandırır. Bu eser, dansın coşkusu ve sanatın estetik gücünü izleyiciye aktarmaktadır. Maurice Denis'in "Dansçılar" tablosu, sanatçının sembolik anlatımını ve dekoratif estetiğini yansıtan bir örnektir. Stilize edilmiş figürler, canlı renkler ve ritmik kompozisyon, esere özgün bir karakter kazandırır. Tablo, dansın zarafetini ve sanatın yaratıcı gücünü yansıtan bir estetik sunar.

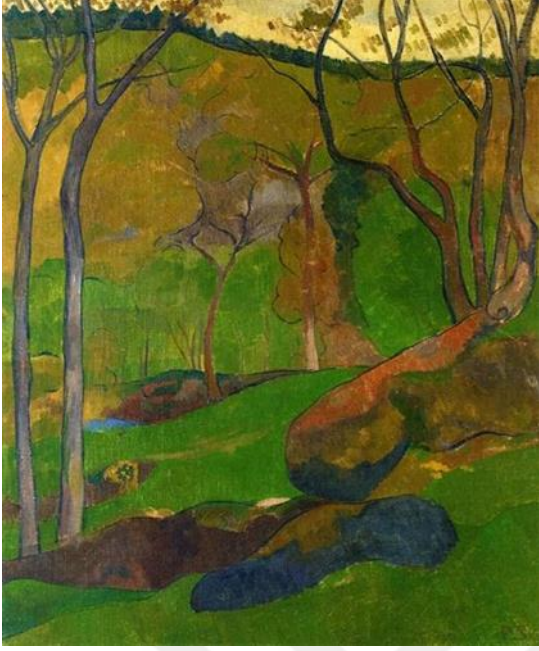
Paul Sérusier (1864-1927).

Fransız ressam Paul Sérusier (1864-1927), nabiler akımının önde gelen isimlerinden biri olarak kabul edilir. Sanat üslubu, sembolizm ve post-empresyonizm etkilerini yansıtır. Sérusier, eserlerinde doğayı ve manzarayı sıkça ele alır. Doğal formları basitleştirerek ve soyutlaştırarak, doğanın içsel ve mistik boyutlarını yansıtmayı amaçlar. Renklerin ve formların sembolik kullanımıyla, doğanın güzelliğini ve ruhsal derinliklerini ifade eder.

Paul Sérusier, sembolik anlatımı, renklerin sembolik gücünü ve doğanın mistik boyutlarını birleştiren özgün bir sanatçıdır. Sanat üslubu, soyutlama, sembolizm ve dekoratif bir yaklaşımı birleştirir. Sérusier'in eserleri, içsel bir huzur ve düşünsel bir derinlik yaratır. Nabiler akımının etkileyici bir figürü olarak, sanat dünyasına önemli katkılarda bulunmuştur.

Şekil 15

Paul Serusier , Huelgoat'ta Çalılar, 1905, Tuval üzerine yağlı boya

(Paul Serusier,1905)

“Huelgoat'ta Çalılar" tablosunda, stilize edilmiş çalıların soyut desenleri dikkat çekiyor. Bu, esere soyut bir estetik ve stilize bir hava kazandırırken, izleyiciye doğanın mistik boyutlarını hatırlatıyor. Tablo, Sérusier'in doğayı, renkleri ve sembolleri kullanarak içsel düşünceleri ve ruhsal deneyimleri ifade etme amacını yansıtıyor. Doğanın güzelliğini ve içsel huzuru soyut desenler ve stilize edilmiş formlar aracılığıyla ifade etmeyi amaçlıyor.

Şekil 16

Paul Serusier, *Nehir kıyısındaki çocuklar*, 1906, Tuval üzerine yağlı boya

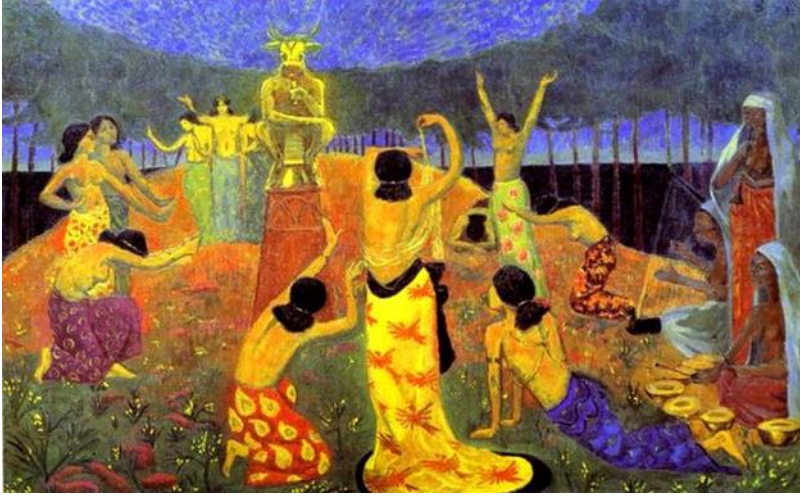

(Paul Serusier, 1906)

"Nehir Kıyısındaki Çocuklar" tablosu, Sérusier'in doğayı ve çocukluğu resmetme amacını yansıtıyor. Doğanın güzelliklerini ve masumiyetin safiyetini vurgularken, izleyiciye bir içsel yolculuk sunuyor. Tablo, doğanın büyüsunü ve insanın içsel dünyasını yansıtan bir estetik sunuyor.

Şekil 17

Paul Serusier , *Pelichtim'in Kızları*, 1908, Tuval üzerine yağlı boya,

(Paul Seruiser,1908)

"Pelichtim'in Kızları" tablosu, Sérusier'in kadın figürleri ve sembolik anlatıma olan ilgisini yansıtan bir eserdir. Figürlerin stilize edilmiş formları, sembolik anlamlar taşır ve izleyiciye düşünsel bir yolculuk sunar. Tablo, kadınlık, güzellik ve içsel düşüncelerin sembolik bir temsili olarak değerlendirilebilir.

Şekil 18

Paul Serusier, Dul, 1919, Tuval üzerine yağlı boya , Fransa

(Paul Serusier, 1919)

Paul Serusier.

"Dul" tablosu, Sérusier'in içsel düşüncelerini ve duygusal deneyimlerini ifade etmeyi amaçlayan bir eserdir. Kadının yalnızlığı, kaybı ve içsel sorgulamaları sembolize eder. Tablo, izleyiciye duygusal bir yoğunluk ve düşündürücü bir deneyim sunar.

Paul Sérusier'in "Dul" tablosu, sanatçının sembolik anlatımını ve içsel duygularını yansıtan bir örnektir. Minimalist kompozisyon, soluk renkler ve sakin bir atmosfer, esere özgün bir karakter kazandırır. Tablo, izleyiciyi kadının iç dünyasına davet eder ve yalnızlık ve hüznün hissiyatını yaratır.

Ferdinand Hodler (1853-1918).

Sembolizmin etkisi altında kalan İsviçreli ressam Ferdinand Hodler, kendi eşsiz sanat üslubunu geliştirmiştir. Hodler'ın sanat anlayışı, bir dizi farklı etkiden şekillenmiştir. Figürleri ve doğal formları basitleştirerek stilize eder; gerçekçi bir yaklaşım yerine şekilleri sadeleştirir ve biçimsel bir ifadeye odaklanır. Bu, eserlerine soyutlayıcı ve stilize bir estetik kazandırır. Portreler ve manzaralar üzerinde yoğunlaşır; portrelerinde insanların iç dünyalarını ve ruhsal durumlarını yansıtmayı amaçlar. Manzaralarında ise doğanın büyüklüğünü ve etkileyiciliğini vurgular. Ferdinand Hodler'in sanat üslubu, stilize edilmiş formlar, sembolik düzenlemeler ve anlamlarla birleşerek özgün bir karakter kazanır. Biçimsel bir ifadeye odaklanırken, içsel düşünceleri ve ruhsal deneyimleri yansıtmayı hedefler. Hodler'in eserleri, güçlü bir etki ve sembolik bir derinlik sunar.

Şekil 19

Ferdinand Hodler, "Gece", 1889-1890, tuval üzerine yağlıboya, 116x299 cm, Kunstmuseum Bern, Bern, İsviçre.

(Ferdinand Hodler, 1889-1890)

"Gece" tablosunda, doğal bir gece manzarası tasvir edilir. Hodler, kompozisyonunda doğanın karanlık ve gizemli atmosferini yansıtmayı amaçlar. Koyu renkler ve yoğun tonlar, tablonun ana özelliklerindendir ve geceye özgü bir atmosfer oluşturur. Kompozisyon, yatay bir düzenle geniş bir perspektif sunar. Bu düzenleme, izleyiciye derinlik hissi verirken, özenle yerleştirilmiş öğeler ve boşluklar da tabloya denge ve uyum katar. Renkler, tablonun önemli bir unsurudur. Hodler, karanlık tonlar ve tonlamalar kullanarak gece atmosferini öne çıkarır. Gökyüzündeki yıldızlarla süslü karanlık zemin, tablonun merkezinde yer alırken, yere yansıyan hafif ay ışığı da göze çarpar.

Şekil 20

Ferdinand Hodler, "Hayal Kırıklığına Uğrayanlar", 1892, tuval üzerine yağlıboya, 120x299 cm, Guggenheim Müzesi, Bilbao, İspanya.

(Ferdinand Hodler, 1892)

"Ferdinand Hodler'ın "Hayal Kırıklığına Uğrayanlar" tablosu, sanatçının sembolik anlatımını ve insanın iç dünyasındaki duygusal deneyimleri yansıtan bir örnektir. Yoğun renkler, sıkıntılı figürler ve detaylı kompozisyon, esere derinlik ve anlam katarken, izleyiciyi

etkileyici bir atmosfere çeker. Tablo, hayatın zorlukları ve insanın içsel savaşlarıyla ilgili düşündürücü bir deneyim sunar.

"Hayal Kırıklığına Uğrayanlar" tablosunda, bir grup insan figürü tasvir edilir. Hodler, kompozisyonunda insanların hayal kırıklığı, sıkıntı ve endişe gibi duygusal durumlarını yansıtmayı amaçlar. Tablonun atmosferi yoğun bir hüznün ve melankoli hissiyatıyla doludur. Kompozisyon, dikey olarak düzenlenmiş bir sahne sunar. İnsan figürleri, iç içe geçmiş şekiller ve yoğun bir şekilde yerleştirilmiş detaylarla doludur. Bu, izleyicinin tabloyu adım adım keşfetmesini sağlar ve duygusal bir etki yaratır.

Şekil 21

Ferdinand Hodler, Clara Pasche-Battie'nin Portresi 2, 1889

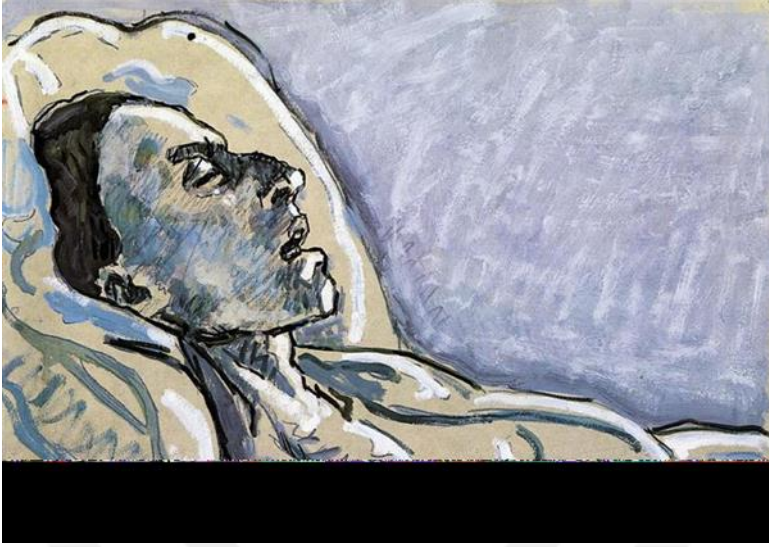
(Ferdinand Hodler, 1889)

Ferdinand Hodler'ın "Clara Pasche-Battie'nin Portresi 2" tablosu, sanatçının portre sanatındaki yeteneğini ve duygusal anlatımını yansıtan bir örnektir. Kompozisyonun dengesi, derinlik ve ışık kullanımı, esere bir estetik güzellik katar. Tablo, figürün karakterini ve duygusal durumunu yansıtarak izleyiciyi etkiler.

Tablonun kompozisyonunda, figür merkezi bir konumda yer alır ve odak noktasını oluşturur. Clara Pasche-Battie'nin dikkatlice yapılmış detayları ve yüz ifadesi, figürün iç dünyasını yansıtır. Kompozisyonun basit ve dengeli düzeni, tabloya bir estetik uyum kazandırır.

Şekil 22

Ferdinand Hodler, Ölü Gode Darel

(Ferdinand Hodler, 1892)

Renkler, tablonun atmosferini belirleyen bir unsurdur. Hodler, soluk ve sakin tonları kullanarak bir hüznün ve melankoli hissiyatı yaratır. Özellikle Gode Darel'in bedeni üzerindeki renkler, tabloya bir içsel dinginlik ve geçmişe yönelik bir bakış sunar.

Kompozisyon, sade ve dengeli bir düzenlemeyle oluşturulmuştur. Hodler, figürü öne çıkaracak şekilde detaylara ve arka plandaki unsurlara dikkatlice yer verir. Tablonun arkasında beliren manzara, ölümün doğal bir süreç olduğunu ve hayatın döngüsünü temsil eder.

Sembolizmin Etkilendiği Akımlar

Sembolizmin, kendine özgü bir tarza sahip olduğu ve sanat dünyasında ilham kaynağı olduğu bir gerçektir. Bu akım, 19. yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın başlarına kadar etkili olan bir sanat ve edebiyat sürecini temsil eder. Sembollerin ve sembolizmin gücünü vurgulayan bir yaklaşım olarak öne çıkar. Bu akım, farklı sanat alanlarında derin etkiler bırakmıştır. Sembolizm akımı, sanatsal ifadenin daha derin ve sembolik bir boyuta taşınmasına katkıda bulunmuştur. Bu nedenle, farklı sanat akımlarına ilham kaynağı olmuştur. İlham kaynağı olduğu akımlar ise sırasıyla Art Nouveau, Postempresyonizm, Rönesans, Romantizm, Ekspresyonizm ve Sürrealizm'dir.

Art Nouveau akımı.

Art Nouveau, özellikle dekoratif süslemesi yoğun olan bir sanat akımı olarak Sembolizm akımıyla eş zamanlı olarak ortaya çıkmıştır. Bu sanat hareketi, Endüstri Devrimi'ne bir tepki olarak doğmuş ve farklı ülkelerde çeşitli şekillerde yorumlanmıştır (Avşar, Algan, 2014, s. 28). Art Nouveau akımının orya çıkışı, dönemin sanat dünyasını etkileyip sonrasında

modern sanat akımlarını ve günümüz sanatını önemli ölçüde etkilemiştir (Ayaydın, 2015, s. 61). 19. yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın başlarına kadar etkili olan Art Nouveau, özellikle Avrupa'da belirginleşen bir sanat akımıdır. Bu akım, sanat, tasarım, mobilya, takı, iç mekan dekorasyonu ve grafik tasarım gibi birçok farklı sanat dalını etkilemiş; özgün ve dekoratif bir anlayışı benimsemiştir. Büyük ölçüde doğadaki organik formlardan ilham alan Art Nouveau, bitkilerin dalları, yaprakları, çiçekler ve çiçek motifleri gibi doğal unsurların estetik bir biçimde kullanılmasını temel karakteristik özellikleri olarak benimsemiştir. Sanatçıları ve tasarımcıları derinden etkileyen doğanın zarafeti ve karmaşıklığı, bu akımın şekillenmesinde belirleyici bir rol oynamıştır. Art Nouveau'nun önde gelen temsilcilerinden biri Alphonse Mucha'dır. Eserleri, Art Nouveau'nun belirgin özelliklerini taşıyarak özellikle poster sanatında önemli bir etki yaratmıştır. Art Nouveau'nun etkileri, farklı ülkelerde çeşitli varyasyonlarda görülmüş ve sanat alanında önemli bir katkı sağlamıştır. Bu akım, modern sanat ve tasarımın evrimsel sürecinde önemli bir dönüm noktasını simgeler.

Şekil 23

Alphonse Mucha, sigara kağıdı (İş), 1896. © Mucha Trust 2018.

(Alphonse Mucha, 1896)

Fransa'da, bu sanat akımı "Art Nouveau" olarak adlandırıldı ve bu isim, "Art Nouveau" adlı bir galeriden kaynaklandı. Bu akımın Fransa'daki gelişiminde, Fransız Rokoko üslubu da önemli bir rol oynadı. Bu galeri, genç sanatçıların sanat ve el sanatları çalışmalarını sergilemek amacıyla kurulmuştur (Ayaydın, 2015, s. 63). Sembolizm ve Art Nouveau, her ikisi de yaratıcılığın ve özgünlüğün önemini vurgulamıştır. Sembolizm, sembollerin gücünü kullanarak özgün bir anlatım tarzı oluşturmayı amaçlarken, Art Nouveau tasarım ve dekorasyon alanında özgün tasarımların teşvik edilmesiyle güçlenmiştir. "Jugendstil" olarak bilinen akım ise

Almanya'da Art Nouveau'nun bir versiyonudur. Bu akım, özellikle Almanya, Avusturya ve diğer Avrupa ülkelerinde 1890'ların sonlarından 20. yüzyılın başlarına kadar etkili olmuştur. "Jugendstil" terimi, Almanca'da "Gençlik Tarzı" anlamına gelir ve bu akımın genç bir nesil tarafından benimsenmesi ve geliştirilmesiyle bağlantılıdır.

Şekil 24

Alphonse Mucha, Les Saisons: l'été , 1896. © Mucha Trust 2018

(Alphonse Mucha, 1896)

Art Nouveau'un ilk döneminin önde gelen sanatçılarından biri olan Aubrey Beardsley, dünya çapındaki sanatçılara büyük bir ilham kaynağı olmuştur. Beardsley, kıvrımlı dekoratif çizgileriyle Art Nouveau akımına, aynı zamanda Sembolizmle daha yakın bir estetik sunmaktadır. Ayrıca, Oscar Wilde'in "Salomé" adlı oyununun illüstrasyonlarını da yapmıştır.

Postempresyonizm Akımı

Postempresyonizm, 19. yüzyılın sonlarına doğru Empresyonizm akımının ardından gelen bir sanat akımıdır. Empresyonistlerin renk ve ışık kullanımını vurgulamaları, görsel ortamda yaşanan izlenimlerle yakalamaları, resimlerdeki dağınıklık ve özgünlük arayışı, Post-Empresyonizm'in izini sürmesine katkıda bulunmuştur. Ancak Post-Empresyonistler, Empresyonistlerin izlediği yolu daha da ileri taşıyarak, resim sanatını duygusal ve sembolik bir ifade biçimine dönüştürmüşlerdir.

Postempresyonist ressamlar, renk ve ışık durumunu benimsemişlerdir. Ancak bu unsurları daha derin bir anlam taşımak için kullanmışlardır. Özellikle Vincent van Gogh, parlak renkler ve yoğun ışık değişimiyle resimlerini zenginleştirmiş ve duygusal etkileşimi artırmıştır. Paul

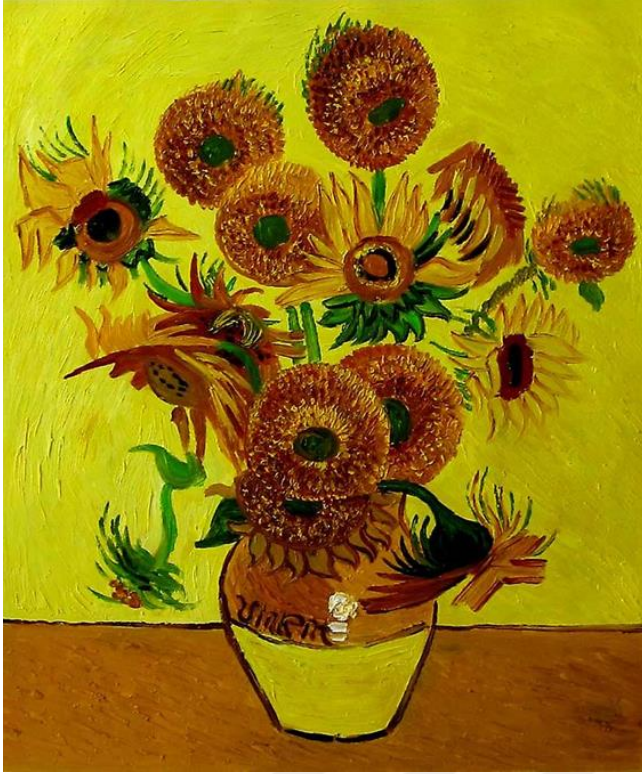
Cézanne ise renklerin ve ışığın özgün içeriğini anlatmak için nasıl kullanılabileceğini keşfetmiştir.

Postempresyonizm, Empresyonizm'in izinden giden ancak resim sanatını duygusal ve sembolik bir ifade biçimine dönüştüren önemli bir sanat akımıdır. Bu akım, manzaraların duygusal ifadesine vurgu yapar. Empresyonistler gibi sadece gözlem yapmak yerine, resimlerde ortaya çıkan ve manzaraların derinlemesine yakalanmaya çalışılırlar. Bu, sanatçıların daha derin ve özgün bir ifade biçimi arayışına girmelerine yol açmıştır. Postempresyonizm, sanatta renk, ışık ve duygu kullanımında Empresyonistlerin izinden birlikte çalışarak, özgün ifadeleri ve sembolik anlatımı vurgulanmıştır. Ressamlar, sonuçların ve manzaraların değişiminin içsel duygu ve anlamını yakalamak için sanatsal ifadeyi dönüştürmüşlerdir.

Postempresyonizm akımında eserleriyle bilinen sanatçılar; Van Gogh, Paul Cézanne, Paul Gauguin, Georges Seurat'tır. Van Gogh, kendine özgü renk paleti ve yoğun yapısıyla ünlüdür. Ressamın eserlerinin duygusal derinlikleri ve sembolik anlamlarıyla dikkat çeker. Cézanne, doğallığı ve soyutlamayı birleştirici bir yaklaşım benimsemiştir. Natüralist, içsel olarak soyutlanmış bir şekilde ele alınmıştır.

Şekil 25

Vincent Van Gogh, *Ayçiçeği*, 1888, Tuval üzerine yağlı boya

(Van Gogh ,1888)

Van Gogh'un ayçiçekleri resimleri, yaşam ile ölüm arasındaki geçişin sembolü olarak değerlendirilebilir. Ayçiçekleri, doğanın güzelliğini temsil ettiği kadar ölümün de yaklaştığını anlatır.

Şekil 26

Cezanne, *Sainte Victorie dağı, Tuval üzerine yağlı boya*

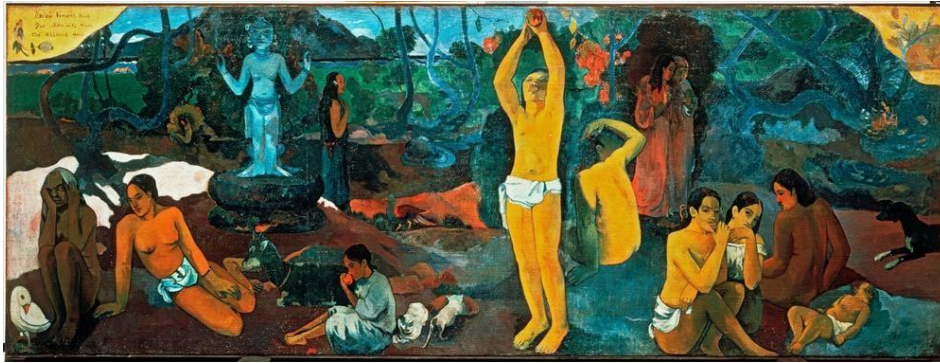

(Cezanne, 1896)

Sainte-Victoire Dağı'nı, özellikle birçok farklı açıdan resmettiği bilinir Cézanne. Bu dağ, sanatçı için sadece bir doğal motif olmanın ötesinde, içsel bir sembol olabilir. Dağın değişik versiyonları, Cézanne'ın iç dünyasının detayları veya ruhsal durumunun yansımaları olabilir.

Şekil 27

Paul Gauguin, *Nereden Geliyoruz, 1897, Tuval üzerine yağlı boya*

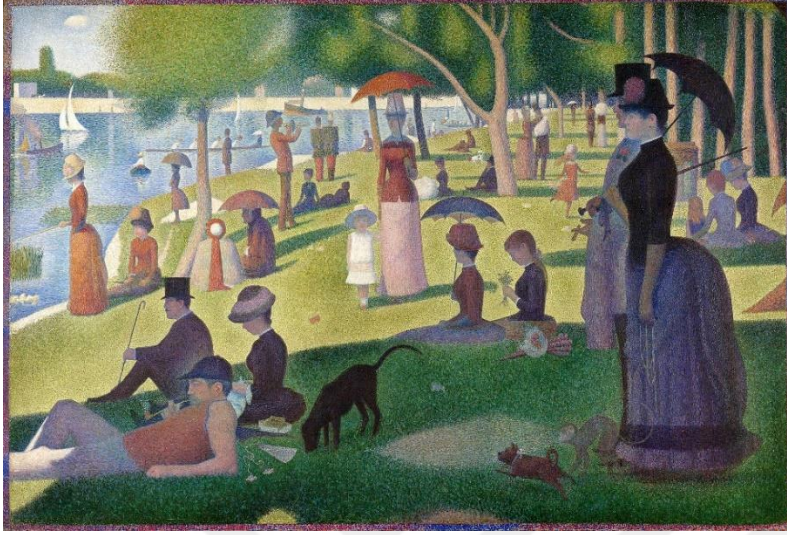
(Paul Gauguin, 1897)

Bu tablosunda, Gauguin sembolizm ve mistisizmin derinlemesine bir incelemesini sunuyor. Tablo, üç beklenmedik figürün bir ormanda yer aldığı gizemli bir arka plana doğru yola çıktığı sahneyi tasvir eder. Gauguin'in figürleri, farklı semboller taşıyor. Sağ taraftaki figür, meyve taşıyarak bereketi simgeler. Orta figür, kadının doğurganlığını ve yaşamın sürekliliğini temsil ederken, sol figür ise ölümü ve sonrasındaki dünyayı sembolize eder. Gauguin'in sembolik ve felsefi gözlemlerini bu tablosunda yansıtıyor. Tablo, büyüleyici sembollerle doludur. Sağ alt köşede yer alan bebek, doğumu temsil ederken, ortadaki iki figür insanın

anlamını sorgular. Tablonun en üstünde ise bir tütsü kabı bulunur, bu da Gauguin'in mistisizme olan ilgisine işaret eder.

Şekil 28

Georges Seurat , Grande Jatte Adası'nda Bir Pazar Öğleden Sonrası, Tuval üzerine yağlı boya, 1884-1886

(Georges Seurat, 1884-1886)

Seurat'ın en ünlü eseri olarak kabul edilen tablo, Sembolizm ve Noktacılık dönemlerinin bir özeti olarak görülebilir. Resim, bir parkta yemek yiyen insanları tasvir etmektedir. Renk noktalarının kullanımı, resmin genel izlenimini belirler ve görüntülerin zaman içinde nasıl değişebileceğini gösterir. Bu eser, toplumun modernleşmesini, insanların yalnızlığını ve modern yaşamın monotonluğunu sembolize etmektedir. Georges Seurat'ın eserlerinde sembolizm ve insanın iç dünyasının derin anlamlarını birleştiren karmaşık bileşimler özenle işlenir. Bu nedenle, Seurat'ın çalışmaları, Sembolizm akımının önde gelen örneklerinden biri olarak kabul edilir ve sanat tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Romantizm Akımı

Romantizm, 18. yüzyılın sonlarından 19. yüzyılın ortalarına kadar olan dönemde Avrupa'da etkili olan önemli bir akımdır. Sanat, edebiyat, müzik, tiyatro ve felsefe gibi birçok sanatta etkili olmuştur. Aynı zamanda Fransa'da, klasisizmin karşıtı olarak ortaya çıkmış ve sanat eleştirmenleri, Eugene Delacroix ile Jean-Auguste-Dominique Ingres'i üsluplarından dolayı birbirine karşıt olarak değerlendirmişlerdir (Göktepe, 2020, s.. 46). Romantizm akımı, resim sanatında da etkili olmuş ve önemli değişimlere yol açmıştır. Sanatçılar, duygusal ifadelerine, doğal güzelliklere ve bireysel özgürlüğe yönelmişlerdir.

Romantik ressamlar, doğanın güzelliklerine ve atmosferinin sıcaklığına büyük ilgi göstermişlerdir. Bu dönemde, dağlar, nehirler, ormanlar ve şiddetli doğa sahneleri tipik olarak

resmedilmiştir. Renkler ve ışık, duygusal etki yaratmak için büyük bir ustalıkla kullanılmıştır. Canlı renkler ve dramatik aydınlatma, duygusal derinliği artırmıştır. Romantik resimlerde, olağan olaylar, mitolojik hikayeler ve efsaneler konu edilmiştir. Bu temalar, yapıtlarda dramatik ve duygusal bir anlatı oluşturmak için kullanılmıştır. Romantizmin etkisi altında özellikle Goya'nın bireysel eserleri öne çıkar. Almanya'da ise Nazarenler olarak anılan grup, akademik eğitim almış ve kılık kıyafetleriyle İncil'de anlatılan insan profillerine benzetilmeleriyle tanınır (Göktepe, 2020, s..47).

Şekil 29

Eugène Delacroix , Özgürlüğün İlk Simgesi, 1830, Tuval üzerine yağlı boya

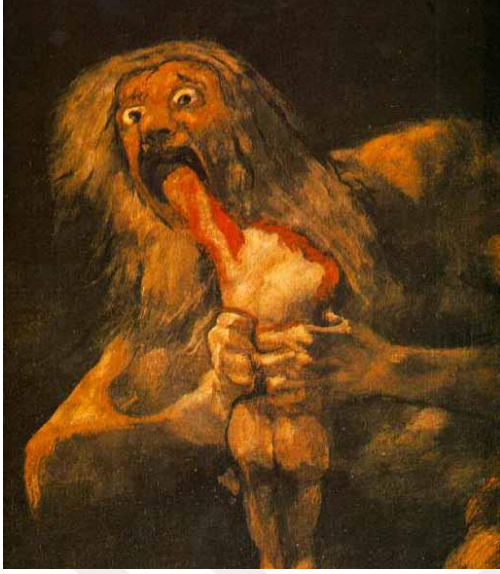

(Eugène Delacroix, 1830)

Tablonun ana teması, özgürlük ve devrimdir. Paris sokaklarında isyan eden halkın, özgürlük için mücadele eden bireylerin ve bu mücadelede sembolleşmiş Marianne figürünün tasviri yapılmıştır. Marianne, Fransa Cumhuriyeti'nin sembolüdür ve bu bağlamda özgürlüğün simgesi olarak görülür. Marianne, elindeki Fransız bayrağıyla özgürlüğünün yolunu gösteren bir lider olarak betimlenmiştir. Giydiği kıyafetler ve başındaki kırmızı fes, Fransız Devrimi'nin simgesidir.

Şekil 30

Goya, *Çocuklarını yiyen satürn*, 1819-1823, Tuval üzerine yağlı boya, Prado Müzesi

(Goya, 1819-1823)

Tablo, mitolojiden ilham alınarak oluşturulmuştur. Ana tema, Yunan mitolojisinin tanrısı Kronos'un (veya Roma mitolojisinin örneği olan Satürn'ün) yutmasıdır. Goya, bu korkunç sahneyi tasvir etmiş ve karanlık bir yorumla işlemiştir. Bu tablo aynı zamanda sembolizmin bir örneği olarak da kabul edilebilir. Kronos veya Satürn, zamanı ve ölümü temsil ederken, yutulan çocuklar masumiyet ve yaşamın simgesidir. Bu, insanın doğasının karmaşıklığı ve içsel karanlık detaylarıyla ilgili derin sembolizmi ifade eder.

Sürrealizm Akımı

Sürrealizm, 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan ve sanat dünyasında önemli bir etki bırakan bir sanat akımıdır. Bu akım, rüya, bilinçaltı ve gerçeküstücülük gibi kavramları sanatın yaratıcı ifade biçimlerine entegre etmiştir. Geçmişte, bilinçaltının etkisiyle, rastlantılara, düşlere, sayıklamalara ve akıl sağlığının sınırlarında yaşanan olağandışı ruhsal durumlarda sanatçıların artistik hayaller meydana getirdiği görülür. Bu sanat anlayışının atası olarak Leonardo da Vinci, Botticelli, Bosch, Brueghel, Blake ve Goya gibi sanatçılar gösterilebilir. Ayrıca, edebiyat alanında Marki de Sade, Lautréamont, Rimbaud gibi isimler de sürrealistler tarafından kendi öncüler olarak kabul edilmişlerdir. (Akarsu, 2010, s. 1).

Sürrealizm, bilinçaltını ve rüyaları sanatın bir parçası olarak kabul eder. Sanatçılar, kültürel bilincin derinliklerinden çıkan imgeleri eserlerinde yansıtmaya çalışırlar. Sürrealistler, akılcılığı ve mantığı reddederler. 20. yüzyılın en önemli sanat akımlarından biri olan sürrealizm, 1924 yılında resmi olarak doğmuş ve daha sonra küresel bir fenomene dönüşmüştür. Sürrealistler, yüzyılın başındaki savaşın ve Endüstri Devrimi'nin etkisiyle değişen insanın iç

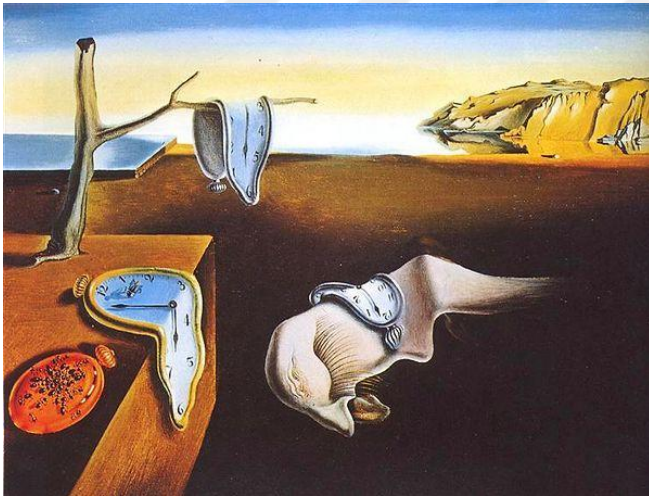
dünyasını, sosyoloji, felsefe ve psikoloji bilim dallarının rehberliğinde incelemişler ve insan doğasının genel olarak akıl dışı olduğunu savunarak kendilerine yeni bir gerçeklik olgusu yaratmışlardır. (Küçükerbaş, Türkel, 2017, s. 630).

Sürrealizm, gerçeküstücülüğün özünü taşır. Sürrealist eserler, rüya dünyasıyla birlikte sıklıkla bulunur. Sanatçılar, rüya gibi görünen sahneleri ve imgeleri kullanarak gerçekliği sorgularlar. Rastgelelik ve otomatizm, sürrealistlerin yaygın olarak kullandığı tekniklerdir. Sanatçılar, akılcı düşüncelerini bir para karşılığında rastgele veya bilinçaltılarının yönlendirdiği çıkarıları yakalamaya çalışırlar.

Sürrealizm, sanatın sınırlarını genişletmeyi ve bilincin derinliklerine inmeyi amaçlayan bir anlayıştır. Salvador Dalí, René Magritte, Max Ernst, Joan Miró ve André Breton gibi sanatçılar, sürrealizmin önde gelen temsilcilerindendir. Bu sanat anlayışı sadece resimle sınırlı kalmamış, aynı zamanda edebiyat, sinema, tiyatro ve diğer sanat dallarına da büyük etki yapmıştır. Sürrealizm, toplumsal ve politik eleştiriyi de içermektedir. Sanatçılar, ürünlerinde toplumsal sorunları veya insan psikolojisini yorumlama amacı güdebilirler.

Şekil 31

Salvador Dali , *Bellegin Azmi*, 1931, *Tuval üzerine yağlı boya*, New York

(Salvador Dali, 1931)

Bu tablo, Salvador Dalí'nin en etkili çalışmalarından biridir ve saatlerin yumuşaklaşıp eridiği bir rüya manzarası sunar. Tablo, zamanın ve bilinçaltının derinliklerindeki görünüşleri yansıtmaktadır. Özellikle, düşük bir platformun üzerinde bulunan yumuşamış ve bükülmüş saatler dikkat çeker. Bu sahnede saatlerin yumuşaklığı ve erime süreci, zamanın esnekliğini ve gerçeküstü bir kavram olduğunu vurgular. Bu, zamansal sınırların ve gerçekliğin özelliklerinin sorgulanmasını işaretler.

Şekil 32

Leonardo da Vinci , Mona Lisa, 1503-1507, Tuval üzerine yağlı boya, Louvre müzesi

(Leonardo da Vinci, , 1503-1507)

Mona Lisa tablosundaki gizemli gülümseme ve arka plandaki manzara, bazı yorumcular tarafından rüya bölümü ve sembolik bir atmosfer olarak yorumlanmıştır. Mona Lisa'nın tablodaki en dikkat çekici özelliği, hafif ve gizemli gülümsemesidir. Bu gülümseme, iç dünyasında sakladığı sırları veya izleyiciyi yansıtan bir sembol olarak değerlendirilir. Gülümseme, Rönesans döneminin insanın iç dünyasını ve duygusal gücünü anlama ve tatmin etme arayışının bir devamıdır.

Şekil 33

Sandro Boticelli, *Venüs'ün Doğuşu*, 1484-1486, Tuval üzerine yağlı boya

(Sandro Boticelli, 1484-1486)

"Venüs Aşkın Güzelliği" tablosu, Roma mitolojisindeki aşk ve güzellik tanrıçası Venüs'ün tasvirini sunar. Resim, Venüs'ün denizden doğduğu anı betimler. Venüs, denizin kabukları arasından doğar ve sahil kenarında bir deniz kabuğunda dururken resmedilmiştir. Çiçeklerin arasındaki çiçekler, deniz rüzgarları ve sahilin güzelliği, Venüs'ün doğallığını ve göz kamaştırıcı güzelliğini vurgular.

Şekil 34

Hieronymus Bosh, *Dünyevi Zevkler Bahçesi*, 1490-1510, Tuval üzerine yağlı boya

(Hieronymus Bosh, 1490-1510)

Tabloda fantastik ve dünya tasvirleri bulunmaktadır. İnsan figürleriyle bir araya gelerek, rüya benzeri yaratıklar ve doğal yaratılmışlar resmedilir. Bosch'un tablosunda, rüya gibi sahneler ve karmaşık kompozisyonlar sıkça yer alır. Özellikle orta panelde, cinsellik, şehvet ve günahla ilişkili tuhaf ve gerçeküstü sahneler vardır. Tablo, sembollerin gücünü kullanarak

insanın doğasını ve g nahtan doğan sonuçları anlatır. Bu, sembolizmin, sürrealist sanatın önemli bir özelliğidir. "Bahçenin Dünya Dışı Cezası", sürrealizmin öncülerinden biri olarak kabul edilen bir ressamın 15. yüzyılın sonlarında nasıl büyük bir etki yaratabileceğini gösteren önemli bir örnektir. Bu tablo, gerçeküstücülüğün temel özelliklerini yüzyıllar öncesinden barındırır ve sanat tarihindeki sürrealist akımın kökenine bir bakış sunar.

şekil 35

Fracisco Goya, Los Caprichos (Kapriçyolar serisi), özel koleksiyon, Gravür, Brooklyn Müzesi

(Fracisco Goya, 1819)

Goya'ya ait bu ünlü gravür, "Los Caprichos" serisine aittir ve rasyonelitenin uyuduğu sırada içi karanlık ve kabustan doğan canavarları sembolize eder. Bu eser, rüya benzeri ve sembolik bir atmosfer yaratır ve S rrealizmle ilişkilendirilmiştir.

Ekspresyonizm akımı.

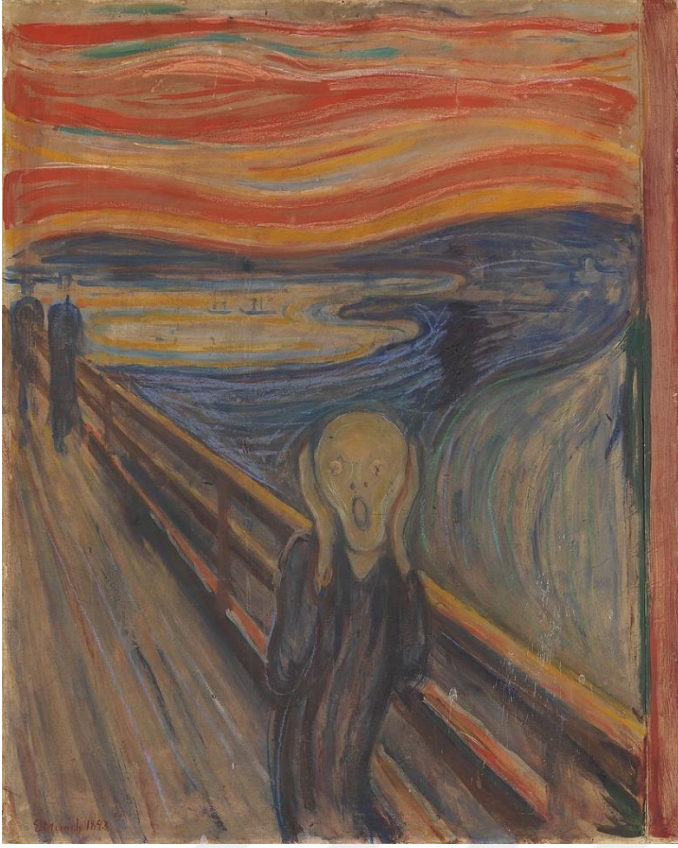
19. yüzyılın başlarında özellikle Almanya'da ortaya çıkan Ekspresyonizm, sanat, edebiyat, müzik ve tiyatro gibi birçok sanatta etkili olmuş bir sanat akımıdır. Bu akım, içsel parçacıkların, birikimin ve ruh halinin yoğun bir şekilde ifade edilmesine odaklanır. Ekspresyonist resmin en dikkat çeken özelliği; sanat ların içgüdülerinden yola çıkararak, dini ve mitolojik temaları, özellikle cinsellikle ilgili dogmatik klişeleri işlemeleridir. Bu, yeni ve dikkate değer ufuklar a an bir yaklaşım olarak göz ardı edilmemelidir. (Karyağdı, 2016, s. 26).

Geleneksel sanattan saparak nesnel gerçekliği reddeden ekspresyonist sanatçılar, genellikle çarpık ve dramatik imgeleri tercih ederler. İçsel derinlikleri ve ruh hallerini eserlerinde vurgularlar ve bu duyguları sıklıkla dramatik ve yoğun bir şekilde ifade ederler. Edvard Munch, Egon Schiele, Wassily Kandinsky ve Ernst Ludwig Kirchner gibi isimler, bu akımın önde gelen sanatçıları arasında yer alır. Ekspresyonizm, gereküstüçölük, soyut dışavurumculuk ve özenli sanatlar üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Ekspresyonizmin ortaya çıktığı dönemi tarihsel ve sosyopolitik açıdan incelemek gerekir. 19. yüzyılın sonları itibariyle, plastik sanatlar içinde kullanılan terimler diğer sanat akımlarına da yayılarak, dönemin eğilimlerini, kültürel ve düşünsel durumunu tanımlamada temel oluşturmuştur (Karyağdı, 2016, s. 24).

Şekil 36

Edvard Munch, *Çıglık*, 1893, Yağlı boya -Pastel, Oslo, Norveç

(Edvard Munch, 1893)

1893 yılında Norveçli sanatçı Edvard Munch tarafından yapılan "Çıglık" adlı tablo, sembolizm ve gerçeküstücülük özelliklerini taşıyan önemli bir eser olarak kabul edilebilir. Bu tablo, rüya benzeri bir atmosfer yaratır; değişmeyen şekli ve ortadaki manzara, rüya gibi bir deneyim sunar ki bu, gerçeküstücülüğün temel bir özelliğidir. "Çıglık", renk sembolizmi ve içsel dünya ile rüya benzeri atmosfer gibi bu iki sanat akımının temel özelliklerini bir araya getirdiği için, sembolizm ve gerçeküstücülük özelliklerini taşıyan bir tablo olarak kabul edilir.

Şekil 37

Egon Schiele, Ölüm ve bakire, Tuval üzerine yağlı boya

(Egon Schiele, 1917)

Schiele'in tablosu, cinsellik ve ölümün birbiriyle yakın ilişkisini sembolizmin temel öğelerinden biri olarak işleyebilir. Bakire figürü cinselliği temsil ederken, ölüm figürü insanın sonunu sembolize eder. Bu iki figür, insanın kırılganlığını ve ölümün karşısındaki çaresizliğini anlatmaktadır.

Şekil 38

Vassily Kandinsky, Composition, 1913 , Tuval üzerine yağlı boya

(Vassily Kandinsky, 1913)

Vassily Kandinsky, izm akımının ötesinde bir sanatçı olarak kabul edilir ve genellikle soyut sanatın liderlerinden biri olarak bilinir. 1913 yılında yaptığı "Kompozisyon" adlı tablo, soyut sanatın zenginleştirildiği önemli yapıtlardan biridir. Bu eser, sembolizm akışından ziyade soyut sanatın başlangıcıyla ilişkilidir. Kandinsky, bu eserde renklerin ve formların kullanımına büyük önem verir. Geleneksel veya figürlerin somut temsili yerine, renkler ve geometrik formların soyut bir şekilde kullanılması, soyut sanatın temel özelliğidir.

Şekil 39

Ernst Ludwig, Kirchner Dresden 'de Sokak, Tuval üzerine yağlı boya, 1907

(Ernst Ludwig, 1907)

"Dresden'de Sokak" tablosu, Kirchner'in Die Brücke Üyeleriyle birlikte Dresden'de geçirdiği döneme aittir. Bu tablo, modern şehirlerin karmaşıklığını ve insanların bu çevredeki etkileşimlerini yansıtmaktadır. Renklerin ve formların abartılı kullanımı, bu tabloyu sembolizmden çok dışavurumcu bir anlayışın ürünü olarak nitelendirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gustave Klimt Hayatı ve Sanat Üslubu

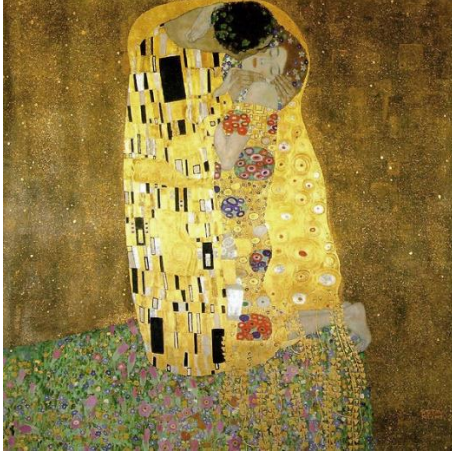
Avrupa'da popüler olan modern sanat akımlarından biri olan Art Nouveau veya Jugendstil'in etkisi, Gustave Klimt'in sanatını şekillendirdi. Klimt, özellikle dekoratif tasarımda kullanılan motiflerin ve doğa unsurlarının stilize edilmesinde uzmanlaştı.

Klimt'in en ünlü eserleri arasında ‘‘Altın Çağ, Öpücük, Judith I ve İhtiras ‘‘yer almaktadır. Altın Çağ, 1900 Paris Dünya Fuarı için yaptığı bir pano resmi ve Klimt'in Art Nouveau stiliyle ün şarkısı bir eserdir. Öpücük, birçok sanatseverin favorisi olarak kabul edilir ve Klimt'in en ziyaret ettiği yerlerden biridir. Judith I, erotik ve eşyalarla dolu bir eserdir ve İhtiras, Klimt'in kadın figürlerine verdiği önemle değerlendirilir. Klimt'in sanatı, aynı zamanda Art Nouveau döneminin diğer sanatçılarından farklıdır. Sanatında daha kişisel bir tarz kullanır ve sık sık figüratif işler yapar. Ayrıca, resimlerde yoğun bir şekilde altın rengi ve diğer parlak noktaları kullanarak, nesnelerin dikkat çekici bir şekilde gösterişli ve dekoratif olmasını sağlar (Başoğlu, 2011).

Gustave Klimt Eserlerindeki Mitolojik Kavramlar

Şekil 40

Gustave Klimt, The Kiss, 180 x 180 cm, 1907 Tuval üzerine yağlı boya altın ve Gümüş varak

(Gustave Klimt, 1907)

(Erdoğan, Gustav Klimt, 2019), " Gustave Klimt'in " Öpücük " tablosu en bilinen eserlerinden biridir ve eski bir Yunan mitolojik sembolünü taşır ". Doğa: Klimt, "The Kiss" tablosunda doğayı da sembolik olarak kullanır. Tablonun arka planında, organik motifler ve çiçeklerden oluşan bir desen yer alır. Eros, kanatları olan ve yayı ile okunu taşıyan bir çocuk olarak tasvir edilir. Bu, aşkın genellikle çocuksu ve neşeli bir şey olarak algılandığı fikrini yansıtır. Psyche ise, siyah saçları ve çıplak bedeni ile tasvir edilen bir kadındır. Tablo, Eros'un Psyche'yi öpüşürken tuttuğu anı tasvir eder. Bu sahne, aşkın romantik ve duygusal yönünü yansıtır. Ayrıca, çiçekler ve yapraklarla dolu zemin, doğal dünyanın bereketli ve doğurgan doğasına işaret eder. Tabloda yer alan altın rengi ve karmaşık geometrik şekiller, Klimt'in Art Nouveau tarzının bir yansımasıdır. Bu tarz, organik ve doğal formların yanı sıra karmaşık desenler ve süslemelerin kullanımını içerir. "The Kiss" adlı tablo, Klimt'in mitolojik semboller ve Art Nouveau tarzını bir araya getirerek, doğanın doğurgan ve romantik yönlerini yansıtmaktadır. Resimde erkek ve kadın figürü bir uçurumun kenarında birbirine sarılmış olarak tasvir edilmektedir. Kadın gözlerini kapatmış ve erkeğin ellerine teslim olmuştur (Erdoğan, Gustav Klimt, 2019)

Sarmaşık yapraklarından yapılmış bir taç, erkeğin başında yer alarak ona mitolojik bir kahraman hava katmıştır. Resimde dekoratif özellikler ağırlık kazanmış; ayrıca, iki insan arasındaki bağıllık ve erkeğin kadını koruyucu tutumu da gösterge olarak yorumlanabilir.

Klimt'in Sezasyon hareketinin önde gelen bir üyesi olması, modernizm ve özellikle de Avusturya modernizminin sahiplenilmesinin elde edilmesi açısından önemlidir. Sanatı, çağının önde gelen sanatçılarından etkilediği gibi, doğal formları stilize ederek ve anlamlar yükleyerek etrafta bir tarzda yansıtmıştır. Bu, 20. yüzyıl sanatının temel özelliklerini biri olan sanatçının öznel ifadesini öne çıkarmaya yönelik bir geçiş de yansıtmaktadır. Klimt, ayrıca 20. yüzyıl sanatının yönü diğer önemli gelişmelerden biri olan avangard hareketlerin öncülerinden biri olarak da kabul edilir. Onun eserleri, yirminci yüzyıldaki modern sanatın yönünün soyut sanat ve pop art gibi akımların öncüsü olarak da görülebilir Klimt'in sanatı, 20. yüzyıl sanatının özelliklerini taşır ve modernizmin gereksinimleri önemli bir rol oynar. Onun yönetim tarzı ve Sezasyon hareketinde tanımlanmış, modern sanatın öncülerinden biri olarak kabul merkezi sağlar (Yener Acar ,2017)

Şekil 41

Gustave Klimt, Pallas Athens, 75 x 75 cm, 1898, Wien Museum Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Klimt, 1898)

Sanatçı, eserde kullandığı mitolojik sembollerle alegorik bir tarz oluşturmuştur. Mitolojide, "Pallas Athena" çeşitli isimlerle anılmaktadır; savaş, bilgelik ve Capitolium tanrıçası olarak bilinir. İlyada destanında adı geçen tanrıça, zeki ve stratejik bir kadın olarak tanımlanır; bu nedenle Odysseia efsanesinde bilgeliği öne çıkar. Eserin arka planında zeytin ağacı motifiyle barışın ve birliğin gücünü ifade eder. Gustave Klimt'in "Pallas Athena" adlı eseri, Yunan mitolojisindeki bilgelik, savaş stratejisi, sanat ve adalet tanrıçası Athena'yı konu almaktadır.

Avusturyalı sanatçı Gustav Klimt'in Pallas Athene tasviri, klasik mitolojiyi temel alsa da, diğer eserlerindeki kadın tasvirlerinden belirgin bir şekilde farklıdır. Klimt'in tasviri, geleneksel olarak erkeksi niteliklerle ilişkilendirilen güçlü ve cesur bir kadın olan Pallas Athena'yı resmeder.

Şekil 42

Gustave Klimt , Judith I, 84 x 42 cm, 1901, Tuval üzerine yağlıboya

(Gustave Klimt, 1901)

Eserde, kahramanlık ve cesaretin öyküsünden esinlenerek, sanatçı kadın figürünü ön plana çıkarmıştır. Kadının estetiği ve erotizmi, onun betimlemesinde dikkate alınmıştır.

“Klimt, İncil'deki figürü ilk defa resmettiğinde, Artemisia Gentileschi'nin Judith tablosundaki gibi bir dövüş kahramanı olarak değil, daha çok cinsel çekiciliğiyle erkekleri ölüme götüren sembolist bir eser olarak betimlemiştir”. Klimt, kadınsı baştan çıkarma gücünün, en büyük erkeksi güce üstün geldiğine inanıyordu ve tabloda bir köşede Holofernes'in kesik başını görüyoruz. Klimt'in Pallas Athene tablosunda İncil'deki figürü, Judith'i bir dövüş kahramanı olarak değil, daha çok cinsel çekiciliğiyle erkekleri ölüme götüren sembolist bir femme fatale olarak resmetti. Bu tasvir, kadınsı baştan çıkarma yeteneğinin, erkeksi güçleri yenme yeteneğine sahip olduğuna inananların sahip olduğu bir güçtür. Ayrıca tabloda, Judith'in Holofernes'in kesilmiş başını taşıdığı bir köşede gösterilmiştir.

Şekil 43

Gustave Klimt, *Su yılanları I*, 1904-07, Tuval Üzerine Yağlıboya, 80x145cm, Özel Koleksiyon

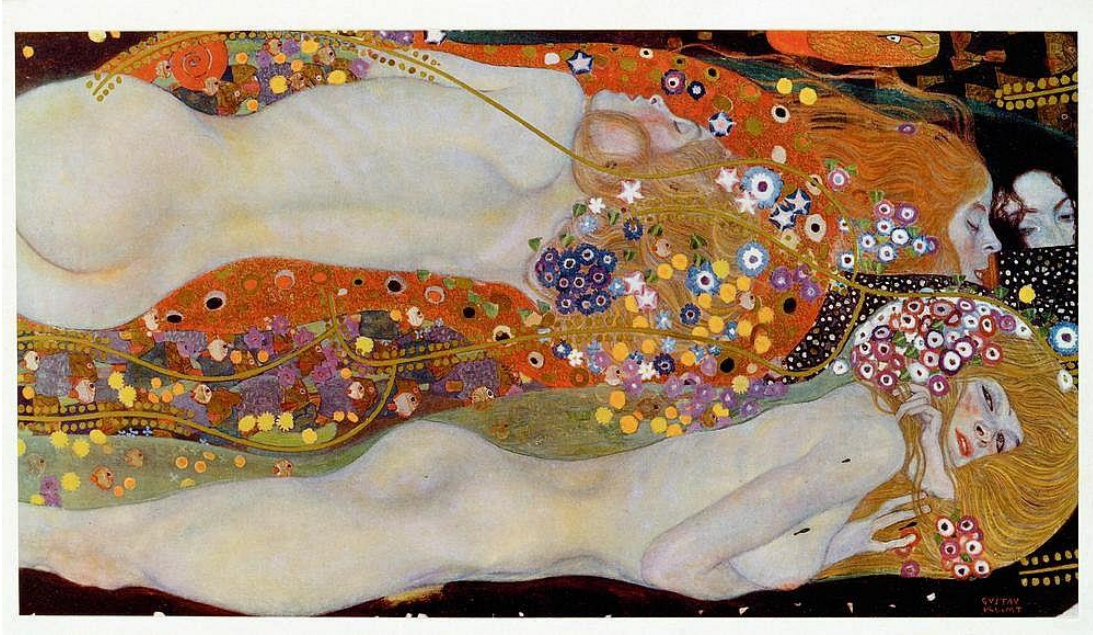
(Gustave Klimt, 1904-1907)

Gustave Klimt'in "Water Serpents" adlı tablosu, antik Yunan mitolojisindeki hydros veya su tanrıçalarını temsil eden mitolojik semboller içerir. Aşağıdaki maddelerde, tabloda yer alan unsurlara daha detaylı bir şekilde değinilmiştir.

Gustave Klimt'in "Su Yılanları" tablosunda, su yılanı sembolünün yanı sıra kadın figürleri ve dekoratif desenler de bulunmaktadır. Su yılanları, su doğumları ile sona ererken, kadın figürleri ise hidros veya su doğumlarının insan doğumuyla sona ermemektedir. Tablodaki dekoratif desenler ve motifler, Klimt'in sanatında dekoratif anlayışın değerini yansıtmaktadır.

Şekil 44

Gustave Klimt, *Su yılanları II*, 1907-1908, 143 x143, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Klimt, 1907-1908)

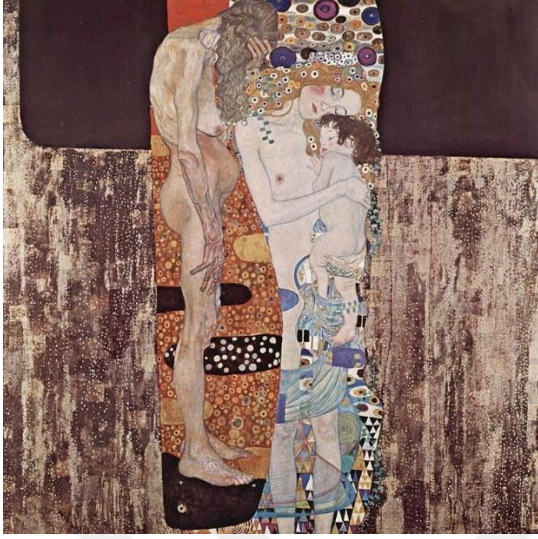
Gustav Klimt'in "Su Yılanları II" adlı eseri, mitolojik unsurlar içeren bir çalışmadır. Eserde, yine iki kadın figürü su yılanları ile çevrelenmiştir. Su yılanları, antik Yunan mitolojisinde su perileri olarak bilinirler ve suyun gücünü ve sırlarını temsil ederler. Klimt'in eserinde de su yılanları, suyun gücünü ve sırlarını sembolize etmek için kullanılmıştır.

Kadın figürleri ise, mitolojik semboller taşımaktadır. Eserin merkezindeki kadın figürü, Yunan mitolojisindeki tanrıça Hera'yı çağırır. Hera, evliliğin ve doğurganlığın tanrıçası olarak bilinir. Bu nedenle, kadının pozisyonu ve yanındaki çiçekler, doğurganlık ve bereket sembolleri olarak yorumlanabilir. Diğer kadın figürü ise, antik Yunan heykellerinde sıkça görülen Hellenistik stili yansıtır. Ayrıca, kadının saçındaki örgüler, Yunan mitolojisindeki tanrıça Athena'yı çağırabilir. Sonuç olarak, Gustav Klimt'in "Su Yılanları II" adlı eseri, su yılanları gibi mitolojik unsurlar ve kadın figürleri üzerinden mitolojik semboller içeren bir eserdir. Su yılanları, suyun gücünü ve sırlarını temsil ederken, kadın figürleri de doğurganlık, bereket ve antik Yunan mitolojisine atıfta bulunabilir (PAULI, Art Book Klimt, 2004)

Gustav Klimt'in "Su Yılanları II" adlı eseri mitolojik unsurlar ve sembollerle yoğun bir şekilde ifade edilmiştir. Eserde, su yılanları sıcaklığı ve sırları sembolize ederken, kadın figürleri doğurganlık, bereket ve antik Yunan mitolojisine atıfta bulunuyor. Benzer şekilde, Klimt'in eserindeki mitolojik öğeler ve sembolizm vurgulanmaktadır.

Şekil 45

Gustave Klimt, *Kadının Üç Çağı*, 1905, Tuval Üzerine Yağlıboya, 180x180cm, Galleria Nazionale d'Arte Moderna e Contemporanea, Roma

(Gustave Klimt, 1905)

Gustav Klimt, eserlerinde sıkça kadın figürlerine odaklanan bir sanatçıdır. "Kadının Üç Evresi" adlı eseri de bu kadın figürlerini ön plana çıkaran ve mitolojik anlamlar taşıyan bir örnektir. Eserdeki üç kadın figürü, Antik Yunan mitolojisindeki Moiralar (Kader Tanrıcaları) olarak yorumlanabilir. Moiralar, insan yaşamının üç farklı evresini temsil eden üç kız kardeştir: Geçmiş simgeleyen yaşlı kadın, bugünü temsil eden genç kadın ve geleceği ifade eden hamile kadın.

Klimt'in eserinde de sol tarafta yaşlı kadın, ortada genç kadın ve sağ tarafta hamile kadın şeklinde üç farklı kadın figürü bulunmaktadır. Bu figürler arasındaki farklılıklar, yaşamın farklı evrelerini ve bu evrelerdeki kadının değişen kimliğini yansıtmaktadır. Eserdeki kadın figürleri, Klimt'in kadının doğurganlığı, güzelliği ve kaderi üzerine düşüncelerini yansıtmaktadır. Aynı zamanda, kadın figürlerinin üzerindeki desenler ve renkler de Klimt'in üslubunun bir parçası olarak öne çıkar ve eserin görselliğini zenginleştirir.

Sonuç olarak, "Kadının Üç Evresi" adlı eser, mitolojik anlamıyla insan yaşamının üç farklı evresini temsil eden kadın figürleri aracılığıyla kadının değişen kimliğini yansıtan ve Klimt'in sanat tarzının bir örneğidir.

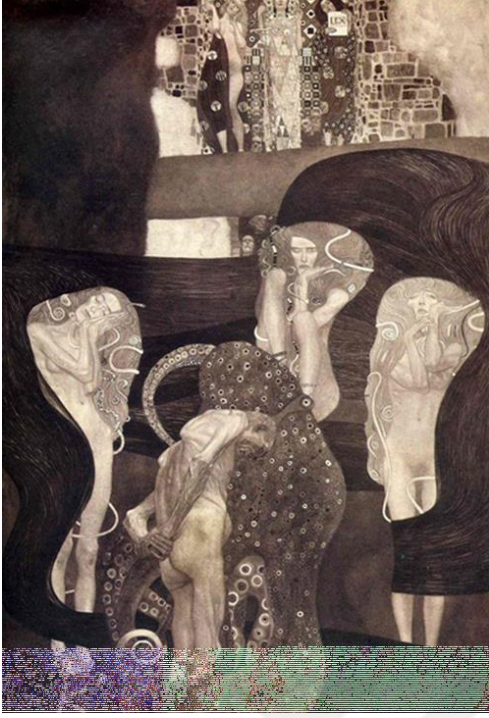
- Bebek: Tabloda, kadının hayatının ilk evresini temsil eden bebek figürü bulunmaktadır. Bebek sembolü, Yunan mitolojisindeki aşk tanrısı Eros'un çocuk formunu yansıtmaktadır.

- Genç kadın: Tabloda, kadının hayatının ikinci evresini temsil eden genç kadın figürü yer almaktadır. Yunan mitolojisindeki Afrodite, yani aşk ve güzellik tanrıçasının sembolü olarak, bu genç kadın figürüyle yansıtılmaktadır.
- Olgun kadın: Kadının hayatının üçüncü evresini temsil eden olgun kadın figürü tabloda yer almaktadır. Olgun kadın sembolü, Yunan mitolojisindeki Athena veya bilgelik ile savaş tanrıçasını temsil etmektedir.

Gustav Klimt'in "Kadının Üç Evresi" tablosu, sanatçının fakülte dönemindeki çizimlerine benzerlik gösterirken, bu eser sonrasında benzer temalı çalışmalar yapmıştır. Klimt'in en bilinen eserlerinden biri olan Öpücük, bu dönemde yapılan eserler arasında yer alırken, sanatçı ölünceye kadar canlı renklerle süslü çalışmalar yapmıştır. Kadının Üç Evresi' tablосunda ise yaşlı bir kadının başını örtmüş bir şekilde durduğu, genç bir kadının ise kollarında küçük bir kız çocuğu tuttuğu görülür. Bu kompozisyon, yaşamın doğal döngüsüne atıfta bulunmaktadır.

Şekil 46

Gustave Klimt, *Hukuk Alegorisi*, 1899-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

(Gustave Klimt, , 1899-1907)

Gustave Klimt'in "Hukuk Alegorisi" adlı eseri, mitolojik sembollerle dolu bir tablodur ve adalet kavramını sembolik bir temsil olarak sunar. Eserde, Antik Yunan mitolojisindeki Themis tanrıçasının figürü kullanılmıştır. Themis, adaletin sembolü olarak kabul edilir ve terazi ile insanlara adil davranmalarını sağlar. Eserde, Themis teraziyi tutarken ve gözleri bağlı olarak tasvir edilmiştir. Klimt'in eseri, adaletin tam anlamıyla objektif bir kavram olmadığını ve insanın iç dünyasındaki karmaşıklığı yansıttığını gösterir. Terazideki tartı, tam bir adaleti temsil etmez ve adalet, insanoğlunun içinde bulunduğu karmaşıklık ve tutarsızlıklarla gölgelenir.

Sonuç olarak, Klimt'in "Hukuk Alegorisi" adlı eseri, Antik Yunan mitolojisi ve sembollerini kullanarak adalet kavramının zorluklarını ve karmaşıklıklarını yansıtan bir çalışmadır. Themis'in terazisi, insanların iç dünyalarındaki tutarsızlıklar ve karmaşıklıklar tarafından gölgelenirken, insanların yüzlerinde ve vücutlarında taşıdıkları semboller, adaletin neden tam anlamıyla objektif olamayacağını gösterir. "

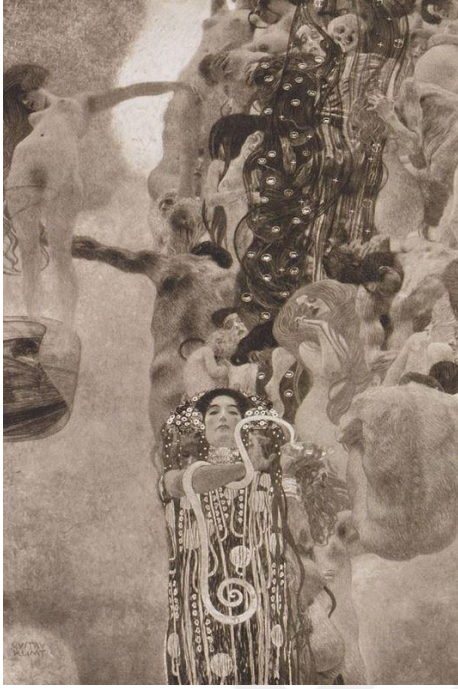
- Adalet heykeli: Tablonun merkezinde, adaletin sembolik bir temsili olarak adalet heykeli yer almaktadır. Heykel, Roma mitolojisindeki adalet tanrıçası Justitia'yı yansıtmaktadır.
- Pelerin: Heykelin etrafında, adaletin sembolü olarak kullanılan pelerin yer almaktadır. Pelerin, adaletin tarafsızlığını ve bağımsızlığını sembolize eder.

- Sıra: Heykelin altında, bir sıra insan figürü yer alır. Bu figürler, toplumun farklı kesimlerinden gelen insanları temsil eder.
- Denge: Tablonun sol tarafında, denge sembolünü yansıtan bir figür yer almaktadır. Bu figür, teraziyi tutan Yunan mitolojisindeki Tanrıça Dike'yi yansıtmaktadır.
- Zafer: Tablonun sağ tarafında, zafer sembolünü yansıtan bir figür yer almaktadır. Bu figür, Yunan mitolojisindeki Tanrıça Nike'yi yansıtmaktadır.
- Altın renkler: Tabloda, Klimt'in sanatında sıkça kullanılan altın renkler yer almaktadır. Altın renkler, zenginliği, gücü ve ayrıcalığı sembolize eder.
- Dekoratif desenler: Tabloda, Klimt'in sanatında sıkça kullanılan dekoratif desenler ve motifler de yer alır. Bu unsurlar, tablonun sanatsal anlatımını güçlendirirken, adaletin sembolik anlamını da pekiştirir

Şekil 47

Gustave Klimt, Tıp Alegorisi , 1900-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

(Gustave Klimt, 1900-1907)

Gustav Klimt'in "Tıp Alegorisi" adlı eseri, mitolojik semboller ve unsurlar kullanarak tıp alanındaki çeşitli kavramları yansıtan bir çalışmadır. Eserin sağ tarafında Yunan mitolojisinde sağlık ve hijyenin tanrıçası olarak bilinen Hygieia tasvir edilir. Sol tarafta ise, tıp alanındaki farklı meslek gruplarından öğrenciler, doktorlar ve hemşireler gibi insan figürleri bulunur.

Hygieia'nın ellerinde bir yılan bulunmaktadır, ki bu tıbbi sembolizmde sağlık ve uzun ömürün bir simgesidir. Ayrıca, yılanın kanatları, iyileşme ve sağlık konseptlerini temsil eder. Eserdeki diğer semboller arasında, sağ tarafta yer alan çeşitli bitki türleri ve sol tarafta yer alan kırmızı haç sembolü sayılabilir. Bitkiler, antik tıpta kullanılan bitkisel ilaçları hatırlatırken, kırmızı haç sembolü modern tıbbın bir göstergesidir ve eserdeki insan figürleri tarafından taşınmaktadır.

Klimt'in "Tıp Alegorisi" adlı eseri, tıp alanındaki farklı kavramları yansıtmaktadır. Hygieia'nın sembolik varlığı, sağlık ve hijyen kavramlarını temsil ederken, bitkiler antik tıp uygulamalarını hatırlatır. İnsan figürleri, tıp alanındaki farklı meslek gruplarını ve bu grupların bir araya gelerek sağlık için çalışmasını temsil eder. Sonuç olarak, Klimt'in "Tıp Alegorisi" adlı eseri, sağlık ve tıbbın farklı sembollerini ve kavramlarını kullanarak bu alanın karmaşıklığını yansıtan bir tıp alegorisidir. Hygieia'nın sembolik varlığı, bitkiler ve insan figürleri, farklı tıp

kavramlarını temsil eder ve tıp alanındaki çeşitli meslek gruplarının bir araya gelerek sağlık için çalışmasını simgeler.

- Hygeia: Tablonun merkezinde, tıbbın sembolik bir temsili olarak Hygeia figürü yer almaktadır. Hygeia, Yunan mitolojisinde sağlık ve hijyen tanrıçasıdır.
- Yılan: Hygeia'nın yanında bir yılan figürü yer almaktadır. Yılan, tıbbın sembolik bir parçasıdır ve Yunan mitolojisindeki Asclepius'un (tıp tanrısı) sembolüdür.
- Tikya: Hygeia'nın sağ tarafında, elinde bir tikya (ilaç kâsesi) tutan bir figür yer alır. Bu figür, tıbbi tedavinin sembolik bir temsilidir.
- Asklepios: Tablonun sol tarafında, Yunan mitolojisindeki tıp tanrısı Asklepios'un bir heykeli yer almaktadır.
- İnsan figürleri: Tabloda, farklı yaş gruplarından insan figürleri yer alır. Bu figürler, tıbbın insan sağlığına olan etkisini ve önemini vurgular.
- Altın renkler: Tabloda, Klimt'in sanatında sıkça kullanılan altın renkler yer almaktadır. Altın renkler, zenginliği, gücü ve ayrıcalığı sembolize eder.
- Dekoratif desenler: Tabloda, Klimt'in sanatında sıkça kullanılan dekoratif desenler ve motifler de yer alır. Bu unsurlar, tablonun sanatsal anlatımını güçlendirirken, tıbbın sembolik anlamını da pekiştirir.

Şekil 48

Gustave Klimt, Tıp'tan Ayrıntı, Sağlık Tanrıçası Hygieia, 1900-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

(Gustave Klimt, 1900-1907)

"Gustav Klimt'in "Hygieia" adlı eseri, tıbbi sembolizmi kullanarak sağlıklı bir yaşam tarzının ve doğal ürünlerin önemini vurgulayan bir tıp alegorisidir. Eserin adı, Yunan mitolojisinde sağlık ve hijyenin tanrıçası olan Hygieia'dan gelmektedir.

Eserde, Hygieia'nın figürü ortada yer alır ve sağ elinde bir yılan, sol elinde ise bir çift kanatlı çapa tutar. Yılan, tıbbi sembolizmde sağlık, uzun ömür ve iyileşmenin sembolüdür. Çift kanatlı çapa ise, modern tıbbın sembolüdür ve sağlık hizmetlerinin sunulmasını temsil eder. Eserdeki diğer semboller arasında, sağ tarafta yer alan çiçekler ve meyveler ile sol tarafta yer alan kuşlar sayılabilir. Bu semboller, sağlıklı bir yaşam tarzının ve doğal ürünlerin önemini vurgulamak için kullanılır.

Eserde ayrıca, Hygieia'nın arkasında bulunan figürler de tıp alanındaki farklı meslekleri temsil eder. Bu figürler arasında, bir hemşire, bir doktor ve bir tıp öğrencisi yer alır. Ayrıca, Hygieia'nın yanındaki figürlerden biri, Antik Yunan döneminde tıbbi bilgiyi temsil eden Hipokrat'ın yüzünü taşır.

Klimt'in "Hygieia" adlı eseri, sağlık ve tıbbi sembolizmi kullanarak sağlıklı bir yaşam tarzının ve doğal ürünlerin önemini vurgular. Hygieia'nın sembolik varlığı, sağlık ve hijyen kavramlarını yansıtırken, figürler farklı tıp mesleklerini ve bu mesleklerin bir araya gelerek

sağlık için çalışmasını temsil eder. Yılan ve çift kanatlı çapa sembolleri, modern tıbbın sembolüdür ve sağlık hizmetlerinin sunulmasını temsil eder.

Şekil 49

Gustave Klimt, Felsefe, 1899-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

(Gustave Klimt, 1899-1907)

Gustave Klimt'in felsefe alegorisi olarak kabul edilen eseri "Philosophy", felsefi düşüncenin sembolik bir tasvirini sunar. Eser, Yunan mitolojisindeki bilgelik tanrıçası Athena ve düşüncenin sembolü olan bir yılan figürüyle temsil edilir.

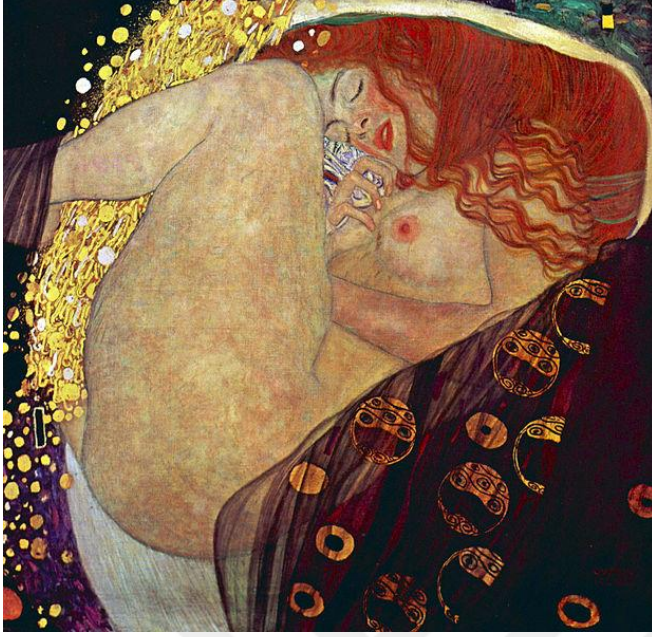
Athena'nın figürü eserin merkezinde yer alır ve sağ elinde bir zeytin dalı, sol elinde ise bir açık kitap tutar. Zeytin dalı, Yunan mitolojisinde barış ve bilgelik sembolü olarak kabul edilirken, açık kitap felsefi düşüncenin ve bilginin sembolüdür. Solda yer alan yılan figürü ise felsefi düşüncenin sembolü olarak Antik Yunan döneminde kullanılan bir semboldür.

Eserde ayrıca, Athena'nın arkasında yer alan figürler felsefi düşüncenin diğer yönlerini temsil eder. Bir bilim adamı, bir şair ve bir filozof gibi farklı alanlardaki temsilciler bulunur. Ayrıca, eserin alt kısmında, felsefi düşüncenin sembolü olan çıplak bir kadın figürü de yer alır.

Bu eser, felsefi düşüncenin sembolik bir tasviri olarak kabul edilir. Athena'nın zeytin dalı ve açık kitap ile birlikte figürü, bilgelik ve barışın sembolüdür. Yılan figürü, felsefi düşüncenin sembolü olarak kullanılırken, diğer figürler felsefi düşüncenin diğer yönlerini temsil eder. "

Şekil 50

Gustave Klimt, *Danae*, 1907-08, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Altın Varak, 77 x 83 cm, Özel Koleksiyon

(Gustave Klimt, 1907-1908)

Gustav Klimt, Yunan mitolojisi temalarını işlediği eserlerinde sık sık Danae figürüne yer vermiştir. Danae, Antik Yunan mitolojisinde Argos Kralı Akrisios'un kızıdır ve bir kehanete göre torunu tarafından öldürüleceği öne sürülünce, kızını hapsederek bir erkek çocuk sahibi olmasını engellemeye çalışmıştır. Ancak Zeus, Danae'yi altın bir yağmur şeklinde ziyaret ederek hamile bırakmıştır. Danae'nin oğlu Perseus, büyüdükten sonra kahraman olmuş ve Kral Akrisios'u öldürmüştür. Danae figürü, güzelliği ve korunmaya alınmış dişi gücü sembolize etmektedir. Gustav Klimt'in "Danae" adlı eseri, bu mitolojik figürü kendi yorumuyla resmetmektedir. 1907 yılında tamamlanan eserde, Danae yarı çıplak bir şekilde yatakta uzanmaktadır. Danae'yi saran altın ışınlar, onun gücünü sembolize ederken, çevresindeki dokular, bitkisel motifler ve doğal öğeler dişi enerjiyi temsil etmektedir. Danae, resmin merkezinde yer alırken, altın ışınlar ve doğal motiflerle birleşerek bir güç kaynağına dönüşmektedir.

Klimt'in "Danae" adlı resminde kullanılan altın yağmur damlalarının Zeus'u tasvir ettiği ve Danae'nin kısımlarının karnına doğru akarak resmedildiği erotizm havasını pekiştirdiği anlatılmaktadır (Kalfa, 2018, s. 56).

Gustave Klimt'un "Danae" adlı eseri, Yunan mitolojisindeki Danae'nin hikayesini anlatmaktadır. Eserde, şu mitolojik kavramlar bulunmaktadır:

1. Danae: Eserdeki ana karakter, Yunan mitolojisinde Argos Kralı Acrisius'un kızı olan Danae'dir. Acrisius, bir kahin tarafından kendisine torununun kendisini öldüreceği kehaneti yapıldığı için Danae'yi kapatmıştır.
2. Zeus: Yunan mitolojisinde tanrıların kralı olarak kabul edilen Zeus, Danae ile ilişkiye girmek için altın bir yağmur şeklinde gelmiştir.
3. Altın yağmur: Eserde, Danae'yi hamile bırakan şey, Zeus'un altın yağmur olarak gelmesi şeklinde tasvir edilmiştir.
4. Kehanet: Argos Kralı Acrisius, kendisine torununun kendisini öldüreceği kehanetini alan bir kahinden bahsediyor. Bu nedenle Danae'yi hapsedmiştir.
5. Mitolojik figürler: Eserde, Danae'nin etrafında, Yunan mitolojisinde önemli rolleri olan figürler bulunmaktadır. Örneğin, adalet ve denge tanrıçası olan Themis gibi bir kadın figürü vardır.

“Klimt kadınlarını, olağanüstü bir güzellik ve tuzaklarla dolu bir baştan çıkarıcılıkla donatmıştır. Bu kadınlarda dünyanın gerçeklerinden bağımsız, yerçekimine karşı, doğaüstü bir aura bulunmaktadır. Klimt eserlerinde, kadınları hak ettikleri mertebeye koymuştur (Kalda, 2018, s 58).

Danae'nin hayatını ve oğlu Perseus'un doğuşunu anlatmaktadır. Danae, Zeus'tan hamile kalır ve Perseus'u doğurur. Ancak Argos kralı Akrisios, bir kehanet üzerine Danae'yi ve torununu ölümünü ister ve Danae ile Perseus'u bir sandığa yaratığı denize atar. Zeus, onları ve Seriphos Adasına taşır. Orada Polydektes, Dana krale'ye göz koyar ve Perseus'u Medusa'yı için notlar gönderir. Perseus görevini başarıyla tamamlar ve anasını Argos'a geri taşır (Tikit, 2018).

Şekil 51

Gustave Klimt, *Ölüm ve Yaşam*, 1916, Tuval Üzerine Yağlıboya, 178x198 cm, Leopold Museum, Viyana

(Gustave Klimt, 1916)

Gustav Klimt'in "Ölüm ve Yaşam" adlı eseri, mitolojik figürleri kullanarak yaşamın geçiciliğini ve ölümün doğal bir süreç olduğunu ele almaktadır. Resimde, ölümü temsil eden figürler sağ tarafta yer alır. Bu figürler, birbirine dolanmış bir şekilde tasvir edilmiş olup, çıplak bedenleriyle ölümün çıplaklığına vurgu yaparlar. Ölüm figürleri, siyah renkler ve sivri formlar kullanılarak betimlenmiştir. Diğer yandan, sol tarafta yaşamı temsil eden figürler bulunur. Bu figürler, yeşil ve altın tonlarında tasvir edilmiş olup, birbirlerine sarılarak birlikte hareket ettikleri hissini verirler. Resmin üst kısmında ise bir yılan figürü yer alır ki, bu figür ölüm ve yeniden doğuşun sembolü olarak kullanılmıştır. Klimt'in "Ölüm ve Yaşam" adlı eseri, mitolojik figürleri kullanarak insan yaşamının geçiciliğini ve ölümün kaçınılmazlığını yansıtmaktadır. Resim, Klimt'in diğer eserlerinde olduğu gibi altın varak ve yoğun desenler kullanarak yarattığı lüks ve ihtişamlı tarzını yansıtmaktadır.

Şekil 52

Gustave Klimt, Bakireler, 1913, Tuval Üzerine Yağlıboya, 200 x190cm, National Gallery, Prag

(Gustave Klimt, 1913)

Gustav Klimt'in "Bakireler" adlı eseri, Yunan mitolojisindeki bakirelerin sembolik anlamını yansıtmaktadır. Resimde, altın renkli bir arka planda tasvir edilen üç genç kadın figürü, Yunan mitolojisindeki üç Bakire Tanrıçadan biri olan Artemis'i temsil etmektedir. Kadınların üstlerinde ve çevrelerinde yoğun desenler ve altın varaklar kullanılmıştır ki, bu desenler, sanatçının süsleme ve dekorasyon anlayışını yansıtmaktadır. Ayrıca, kadın figürlerinin saçları ve elbiselerindeki detaylar özenle işlenmiştir. Yeşil yapraklar ve dallarla süslenen saçlar, Artemis'in doğayla olan bağı ve güçlü bağımsızlığını vurgular. Klimt'in "Bakireler" adlı eseri, mitolojik figürler aracılığıyla kadın gücünü ve bağımsızlığını yansıtmaktadır.

Aynı zamanda, sanatçının diğer eserlerinde sıkça kullanılan yoğun desenler ve altın varaklar, Klimt'in tarzını yansıtmaktadır. Gustave Klimt'in "Bakireler" adlı tablosu, antik Yunan mitolojisindeki üç bakire tanrıçaya atıfta bulunuyor. Artemis, avcılık, doğa, doğurganlık ve vahşi hayvanlarla ilişkilendirilen bir tanrıçadır ve tabloda bu temsil ediliyor. Athena, bilgelik, strateji, sanat ve savaş tanrıçasıdır ve onun savaşçı kimliği figürde görülüyor. Hestia ise ateş, aile ve ev tanrıçası olarak betimleniyor ve alevler arasında otururken tasvir ediliyor. Bu üç figür, mitolojik tanrıçaların farklı yönlerini temsil eder ve tabloda kadın gücü ve mitolojik semboller güçlü bir şekilde birleştirilir.

“Klimt kadın bedeninin görünüşünü, cinsel görünüşlerle sınırlar. Keşfetme ve gizlemeyi sofistike bir şekilde kullanarak çeşitli biçimsel metotlarla (perspektif, biçim bozma ve oranlarla oynama gibi...) kadınları dikkatle resmeder. ” (Whiteford, Akt, Çakırusta, s. 52).

Eduard Fuchs'un "History Of Erotik Sanat" (Erotik Sanatın Tarihi) adlı kitaplarında yer alan bir alıntıdan bahsedilmektedir. Alıntıda, Gustav Klimt'in kadın bedenlerini anlayışı bir şekilde resmettiği ve cinsel görünüşleriyle sınırladığı, kadınların genital bölgelerine özellikle vurgu yaptığı ifade edilmektedir. Bu cümlede Eduard Fuchs'un Klimt'in kadın bedenlerini resmetme tarzına ilişkin tartışmalara atıf yapılmaktadır (Langen, 1514, 76).

Şekil 53

Gustave Klimt, Stoclet Frizi Çalışma Taslağı, Beklenti, 1905-1909, Kahverengi Kağıt Üzerine Tempera, Suluboya, Altın Yaldız, Gümüş Rengi Bronz, Mumboya, Kurşunkalem, Mat Beyaz, Gümüş ve Altın Varak, 193 x115

(Gustave Klimt, 1905-1909)

Gustav Klimt'in "Hayat Ağacı" adlı eseri, mitolojik sembollerle dolu bir alegoridir ve Klimt'in en ünlü eserlerinden biridir. Eserde, bir ağacın etrafında dolanan bir grup insan figürü görülmektedir. Ağaç, yaşamın sembolüdür ve Klimt, resminde birçok mitolojik sembolü kullanarak eserine derinlik katmıştır. Ağacın dallarında mitolojik kuşlar ve yılanlar yer alır. Ayrıca, ağacın kökleri arasında bir kadın figürü ve bir yılan figürü görülmektedir. Bu eserdeki mitolojik sembollerin birçoğu, antik Yakın Doğu mitolojilerinden esinlenmiştir. Örneğin, kadın figürü Asya tanrıçası olarak yorumlanabilir ve yılan figürü de birçok antik mitolojide önemli bir semboldür. Ayrıca, eserdeki insan figürleri de mitolojik bir anlam taşır. Bazıları çiftleşme pozisyonlarında tasvir edilmiş ve bu, hayatın döngüsünü sembolize eder. Diğer figürler ise ağacın dallarında oturmuş veya ağacın etrafında dans etmektedir.

Gustav Klimt'ın "Hayat Ağacı" eseri, mitolojik sembollerin kullanımı ve alegorik anlatımı ile sanat tarihinde önemli bir yere sahiptir. Gustave Klimt'ın "Hayat Ağacı" adlı eserinde kullanılan mitolojik kavramlar şunlardır:

- Ağaç: Efsanelerde ağaç genellikle yaşam ve ölüm arasındaki bağlantıyı simgeler.

- Yılan: Yılanlar hem yaratıcılık hem de kötülük sembolüdürler. Efsanelerde, yılanlar genellikle hayat ağacının etrafında dolanırlar.
- Kuşlar: Kuşlar ebediyet ve ruhaniyetin sembolüdürler. Efsanelerde, kuşlar genellikle hayat ağacının dallarında otururlar.
- Kadın figürleri: Kadın figürleri doğurganlık, bereket ve yaşamın sembolüdürler. Efsanelerde, kadın figürleri genellikle ağacın etrafında dans ederler.
- Geometrik şekiller: Eserde, geometrik şekiller kullanılarak ağacın dalları ve kökleri tasvir edilir.

Şekil 54

Gustave Klimt, Adele Bloch-Bauer Portresi, 1907, 140 × 140 cm, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Klimt, 1907)

1907 yılında tamamlanan Gustave Klimt'in Adele Bloch-Bauer Portresi, sembolizm akımının son dönemlerine ait önemli bir eserdir. Resimdeki mitolojik unsurlar, eserin anlamını derinleştiren unsurlardır. Adele Bloch-Bauer, Habsburg İmparatorluğu'nun varlıklı bir Yahudi ailesine mensuptur ve portresindeki giyim tarzı büyük bir öneme sahiptir. Altın rengi dış etek ve gümüş rengi iç etekten oluşan elbisesi, sembolizmin karakteristik renklerini kullanarak Adele'nin zenginliğini vurgular.

Adele'nin başındaki saç bandı ve göğsündeki büyük yuvarlak broş da anlamlar taşır. Saç bandı, Athena'nın sembolü olan bir başlık olarak mitolojide geçer. Büyük broş ise, Yunan mitolojisinde güneş tanrısı Apollo'nun sembolü olan lale çiçeğinin şeklini alır. Bu semboller, Adele Bloch-Bauer'in varlıklı bir Yahudi aile üyesi olarak kendi kimliğini algılama biçimini yansıtır. Sonuç olarak, Gustave Klimt'in Adele Bloch-Bauer Portresi, sembolizmin ağırlığını taşıyan ve mitolojik unsurlarla yoğunlaşmış bir başyapıttır. Sembolik derinlik, Klimt'in

resmindeki her ayrıntıda kendini gösterir ve portre, sembolizm akımının birçok özelliğini bünyesinde barındırır.

Şekil 55

Gustave Klimt, fregio di beethoven, 1901, 2. 11×34. 0m, fresk

(Gustave Klimt, 1901)

Beethoven Frizi: İkonografi ve Mitolojik Temalar

Gustav Klimt tarafından tasarlanan Beethoven Frizi, Viyana'daki Sanat Tarihi Müzesi'nde bulunan bir duvar resmi serisidir. 1901-1902 yılları arasında tamamlanan bu seri, Viyana'daki Sezession Binası'nın bir bölümü için özel olarak hazırlanmıştır. Beethoven Frizi, Ludwig van Beethoven'ın hayatını ve deneyimlerini anlatan bir dizi tablodan oluşmaktadır ve genellikle sembolizm ve modern sanatın önde gelen örneklerinden biri olarak kabul edilir.

Beethoven Frizi'nin tasarımı, Klimt'in diğer eserlerinde olduğu gibi ikonografi ve mitolojik temaları içeren çizim anlatımıyla dikkat çeker. Bu frizde, Beethoven'ın hayatındaki önemli dönemler ve unsurlar temsil edilir. Frizin ilk bölümünde, Beethoven'ın doğduğu dönemde, antik Yunan mitolojisinde ilham perisi olarak kabul edilen Calliope eşlik eder. Calliope, bir müzisyenin yaratıcılığını arttırdığına inanılan mitolojik bir figürdür.

İkinci bölümde, "Büyük Aşk" dönemi ve Beethoven'ın aşk hayatı tasvir edilir. Ünlü "Sevgili Ölümsüz" aşk mektuplarından biri, bu bölümdeki görseller arasında yer alır. Bu figür, ölümsüzlüğü simgeleyen bir mitolojik sembol olarak anlam taşır.

Üçüncü bölümde, Beethoven'ın en ünlü operası Fidelio'ya odaklanılır. Cerberus sembolü, bu bölümde Fidelio operasındaki mitolojik unsurları temsil eder. Cerberus, antik Yunan mitolojisinde dünyanın bekçisi olarak bilinen üç başlı bir köpektir.

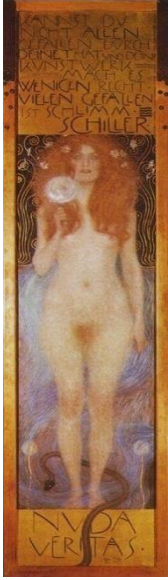
Son olarak, dördüncü bölüm "Güçlü Dünya" olarak adlandırılır ve Beethoven'ın dünya görüşlerini yansıtır. Bu bölümde Atlas mitolojik bir figür olarak resmedilir.

Bu mitolojik figürler, kadının farklı duygusal durumlarını ve içsel ağırlıklarını ifade etmek için kullanılmıştır. Nike'nin kanatları, etkileyici ifadeleri temsil ederken, İris'in kanatları

kadının hayal gücünü ve yaratıcılığını sembolize eder. Aphrodite ve Himeros'un figürleri ise kadının duygusal ve cinsel arzularını yansıtmaktadır

Şekil 56

Gustave Klimt, Nuda Veritas, 1899, Tuval üzerine yağlı boya, 252 x 56. 2 cm, Theatermuseum, Vienna, Avusturya.

(Gustave Klimt, 1899)

Gustav Klimt'in "Nuda Veritas" (Çıplak Gerçek) adlı tablosunda mitolojik kavramlar şu şekilde kullanılmıştır:

Veritas: Tablonun adı olan "Nuda Veritas" bir Latince deyişidir ve "çıplak gerçek" anlamı gelir. Veritas, Roma mitolojisinde doğruyu ve gerçeği temsil eden bir şeydir.

Athena: Tabloda yer alan kadın figürünün başında yer alan şapkanın üzerinde Athena heykeli yer almaktadır. Athena, Yunan mitolojisinde savaşın, bilgeliğin, zanaatın ve adaletin nefesidir.

Karyatid: Tablonun arka planında yer alan kadın figürleri Karyatid olarak adlandırılır. Karyatidler, antik Yunan mimarisinde sütunların tutan yerindeki insan figürleridir ve genellikle kadın olarak tasvir edilirler.

İlyada: Tabloda yer alan kadın figürünün içerdği kitap kapaklarından "İlyada" yazısı okunabilmektedir. İlyada, Homeros'un yazdığı antik Yunan destanıdır ve Truva Savaşı'nı anlatır.

Şekil 57

Gustave Klimt, Umut I, 1903, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Klimt, 1903)

Gustave Klimt , Umut adlı eserinde mitolojik kavramlar şunlardır; Aşk Tanrısı Eros: Eserde, kanatlı bir figür olarak resmedilen Eros, aşk ve tutkunun sembolüdür.

Kader Tanrıçası Moira: Moira, eserde bir kadın karakteri olarak resmedilmiştir. Bu figür, kadere ve ölüme işaret etmektedir.

Charitler: Üç kadın karakter olarak resmedilen Charitler, Yunan mitolojisinde zarafet ve güzelliğin sembolüdür.

Atropos: Atropos, eserde bir kadın karakteri olarak resmedilmiştir. Atropos, Yunan mitolojisinde kaderin bir parçası olan yaşam ipliğini kesen kadındır.

Altın Kafes: Eserdeki altın kafes, özgürlük ve esaret arasındaki karşıtlığı sembolize etmektedir.

Şekil 58

Gustave Klimt, Judit II (Salome), 1909, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Klimt, 1909)

Gustave Klimt Judit II(Salome) eserinde bulunan mitolojik kavramlar belirtilmiştir;

Judith: Eserdeki ana figür, Judit adlı bir kadındır. Judit, İncil'de geçen ve İsrail halkının düşmanı Holofernes'i öldürmesiyle tanınan bir figürdür.

Athena: Eserde, Judit'in yanında bir baykuş ve zeytin dallarıyla tasvir edilen Athena takımında yer alıyor. Athena, Yunan mitolojisinde bilgelik, adalet ve nefes nefesi olarak bilinir.

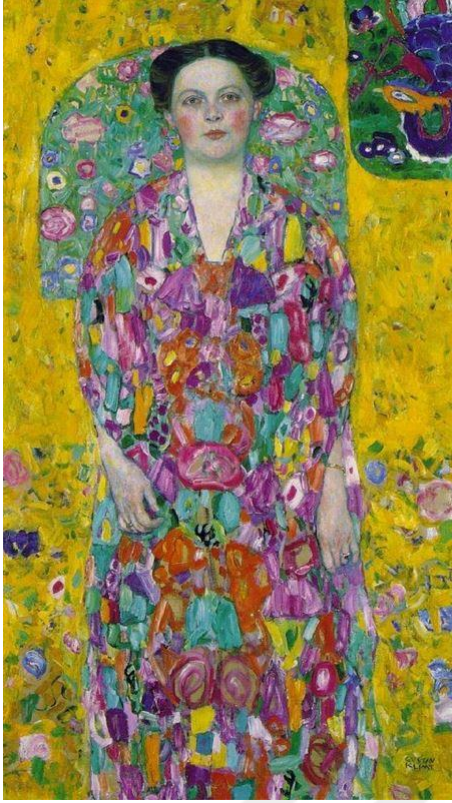
Kutsal Ruh: Eserdeki güvercinler, Kutsal Ruh'u temsil eder.

Ölüm: Eserdeki karanlık figür, ölüm temsilidir.

Altın Detaylar: Eserdeki altın detaylar, zenginliği ve gücü sembolize etmektedir.

Şekil 59

Gustave Klimt, Eugenia Primavesi'nin Portresi, 1913 – 1914, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Klimt, 1913)

Gustave Klimt'in "Eugenia Primavesi'nin Portresi" adlı eseri, mitolojik semboller içermese de, anlatımıyla dikkat çeken bir yapıya sahiptir. Eserdeki ana tema, portre sanatı olup Eugenia Primavesi'nin portresi yer almaktadır. Bununla birlikte, Klimt, doğa ile insan arasındaki ilişkiyi vurgulamak için anlatımı kullanmaktadır. Eserdeki mitolojik kavramlar ve semboller arasında bulunanlar arasında şunu söylemek mümkündür:

Kuzgun: Eserdeki kuzgun figürleri, Yunan mitolojisindeki Tanrıça Athena ile özdeşleştirilir ve bilgelik, sükûnet ve düşünceliğin sembolü olarak kabul edilir.

Zeytin Ağacı: Eserde, Eugenia'nın eserleri zeytin ağacı, doğayla insan arasındaki ilişkiyi sembolize eder ve aynı zamanda bereket ve zenginliği de sembolize edebilir.

Çiçekler: Eserde, Eugenia'nın elindeki çiçekler, doğanın güzelliğini sembolize eder ve aynı zamanda hayatın geçiciliğini de hatırlatır.

Altın Detaylar: Eserdeki altın detaylar, zenginliği ve gücü sembolize eder.

Şekil 60

Gustave Klimt, Barones Elisabeth Bachofen-Echt'in Portresi, 1914 dolayları, Tuval üzerine yağlı boya, 180 x 128 cm, Özel koleksiyon.

(Gustave Klimt, 1914)

Gustav Klimt'in "Barones Elisabeth Bachofen-Echt'in Portresi" adlı eseri, mitolojik semboller içermese de, doğrudan bir anlatım içerir. Eserdeki ana tema, portre sanatı olup Barones Elisabeth Bachofen-Echt'in portresi yer almaktadır. Ancak Klimt, eserde kadın güzelliğine ve doğal zarafete dikkat çekerek bir anlam yükler.

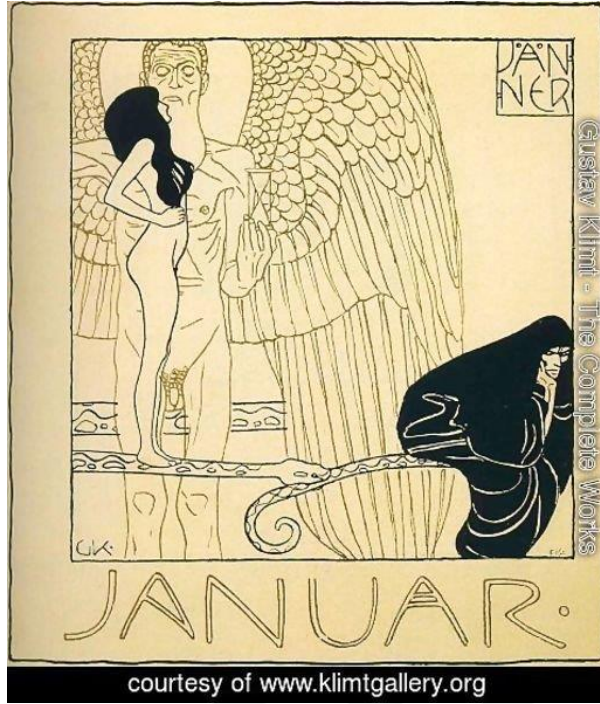
Çiçekler: Eserdeki çiçekleri, doğanın güzelliğini ve kadın güzelliğini sembolize eder.

Kumaş Desenleri: Eserdeki kumaş desenleri, Doğu'dan etkilenen ve doğanın güzelliğini seçilen motiflerdir.

Geometrik Desenler: Eserdeki geometrik desenler, simetri ve düzeni sembolize eder. Altın Detaylar: Eserdeki altın detaylar, zenginliği ve gücü sembolize eder. "Echt'in Portresi", Klimt'in anlatımının güzel bir örneği olarak kabul edilir ve kadın güzelliği ve doğası arasındaki manzarayı dahil olarak ifade eder.

Şekil 61

Gustave Klimt, 'Selam Saturnus!', Ver Sacrum IV, 1901 Ocak Ayı Takvim Yaprağı, 1901

(Gustave Klimt, 1901)

Gustav Klimt'in "Selam Saturnus!" adlı eseri, Roma mitolojisinde önemli bir tanrı olan Saturnus'a ithafen yapılmıştır. Saturnus, hasat, tarım ve zamanın sembolü olarak bilinir. Eser, "Ver Sacrum" adlı bir derginin Ocak 1901 sayısı için yapılan bir takvim yaprağıdır. Klimt, eserinde mitolojik semboller kullanarak Saturnus'un özelliklerini yansıtmıştır. Eserin ortasında, çıplak bir kadın figürü yer alır. Kadının hayvanlarına ve vücudundaki çiçekler, hasat ve doğumu sembolize etmektedir. Ayrıca, kadının başındaki boynuzlar da Roma mitolojisinde zamanın sembolü olarak kabul edilen Saturnus'a bağlıdır. Eserin sağ ve solunda, kadın figürünün yanında yer alan iki çift kuş bulunur; bunlar çoğalmayı sembolize eder. Eserin genelinde kullanılan altın ve metalik renkler, zenginliği ve bereketi yansıtmaktadır. Klimt'in "Selam Saturnus!" adlı eseri, mitolojik semboller aracılığıyla hasat, verimlilik ve zamanın sembolü olan Saturnus'u anlatmaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gustave Moreau Eserlerinde Mitolojik Kavramlar

Gustave Moreau Hayatı

Gustave Moreau 1826'da Pariste doğdu. Ecole des Beaux-Arts'da resim eğitimi aldı. Altmışlı yaşlarında izlenimcilik karşıtı hareketin ve Fransız Sembolizmi'nin evrim sürecinin kilit figürü haline geldi Hayranı olan yazarlar arasında Jois-Karl Huysmans ve Marcel Proust da vardı . 1892'de, Georges Rouault ve Henri Matisse'nin öğrenci olduğu Ecole des Beaux - Arts'da profesör olarak atandı. 1898'de Paris'te ölmüştür.(Çulcu, 2014, s. 18).

Gustave Moreau, sembolist sanat hareketinin önde gelen figürlerinden birisidir. Sanatında, mitolojik, dini ve tarihi temaları işlemiş; klasik dönem sanatını modern bir perspektifle yorumlamış ve sembolizm, yaratıcılık, mistisizm ve süslü bezemeler gibi unsurları kullanmıştır. Yoğun renkler ve detaylarla çalışarak eserlerinde karanlık ve gizemli bir atmosfer oluşturmuştur. Rönesans ve antik dönem sanatından etkilenmiş, insan figürlerini ve mitolojik karakterleri büyük bir detayla resmetmiştir. Ayrıca, çiçekler, hayvanlar ve doğal motifler de eserlerinde sıkça yer alır. Moreau'nun sanat tarzı, dönemin bazı eleştirmenlerince aşırı süslü ve abartılı olarak nitlendirilse de, günümüzde sembolizmin önemli bir örneği olarak kabul edilmektedir.

Gustave Moreau'nun sanatı, modernizm ve sembolizm gibi sanat hareketlerinin gelişiminde önemli bir rol oynamıştır. 19. yüzyıl sonlarında Avrupa'da sanat dünyası, geleneksel sanat anlayışına karşı bir isyanla sallanıyordu. Bu dönemde, sanatçılar kişisel ifade ve ifade biçimi arayışındaydılar. Moreau, bu dönemin önde gelen sembolist sanatçılarından biriydi ve mistisizm, metafizik ve alegorik imgeleri sanatına yansıtmıştı. Mitolojik ve dini hikayeleri işleyerek, geleneksel sanat anlayışına meydan okumuştur. Moreau, sembolizmin temel öğelerini kullanarak renklerin ve sembollerin özgürce kullanımını savunan bir sanatçıydı. Farklı teknikler ve yöntemler kullanarak kendi tarzını oluşturmuştu. Ayrıca, karanlık ve gizemli atmosferiyle dönemin diğer sembolist sanatçıları da etkilemişti.

Moreau'nun sanatı, modernizmin doğuşunda da etkili olmuştur. Özgür düşüncesi, cesur imgeleri ve yarattığı atmosfer, modern sanatın öncülerine ilham verdi. Ayrıca, icracılık ve fütürizm gibi diğer modern sanat hareketlerinde de izleri bulunmaktadır.

Sonuç olarak, Gustave Moreau'nun sembolist sanat anlayışı, modernizmin ve diğer sanat hareketlerinin içerisinde önemli bir rol oynamıştır. Kullandığı semboller, renkler ve atmosfer, onu 19. yüzyılın en etkili sanatçılarından biri yapmıştır. Moreau'nun sanatı hala büyük bir ilgi görmektedir ve birçok sanatçıya ilham kaynağı olmaktadır. Özellikle Fransız post-empresyonistler, modernizmin öncüleri ve Art Nouveau hareketi, Moreau'nun etkisinden büyük ölçüde etkilenmişlerdir.

Şekil 62

Gustave Moreau, Oedipus and the Sphinx, 1864 · Öl auf Leinwand, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1864)

Gustave Moreau'un "Oedipus and the Sphinx" adlı tablosu, Yunan mitolojisinin ve tragedi tarihinin en ünlü hikayelerinden biri olan Oedipus efsanesini konu almaktadır. Tabloda, Oedipus'un karşısında bulunan mitolojik yaratık Sphinx (sfenks) görülmektedir. Sfenks, başı kadın, gövdesi aslan ve kanatları kartal olan bir yaratıktır. Sfenks'in sorduğu bir bulmacayı çözemeyenlerin ölümüne neden olduğuna inanılmaktadır.

Moreau, Oedipus ve Sphinx'i tasvir ederken klasik mitolojik sembolleri kullanmıştır. Oedipus, elinde bir kılıçla ve bir kalkanla tasvir edilmiştir. Bu semboller, Oedipus'un cesaretini ve savaşma yeteneğini yansıtmaktadır. Sphinx ise kanatları ve aslan gövdesiyle tasvir edilmiştir. Tablo, mitolojik sembollerin yanı sıra, Oedipus efsanesinin trajik unsurlarını da yansıtmaktadır. Oedipus, babasını öldürdüğünü ve annesiyle evli olduğunu öğrendikten sonra kendisine kılıçla vurmuştur. Sphinx'in tasviri de, bu trajik hikayenin bir parçasıdır çünkü efsaneye göre, Oedipus Sphinx'in sorusunu doğru cevaplayarak kendisini ve Thebes şehrini kurtarmıştır.

Gustave Moreau'un "Oedipus and the Sphinx" tablosu, mitolojik sembollerle dolu ve alegorik anlatımı yüksek bir yapıttır. Sanatçının stilistik özelliklerini ve mitolojik anlatımını yansıtan önemli bir eserdir. Oedipus'un karşılaştığı zorluklar ve sonrasındaki trajik kaderi, tabloda etkileyici bir şekilde betimlenmiştir.

Erhat (1996) ifadesine göre; Yunan mythos'unda ünlü bir baba, bir de ana katili vardır: Oidipus'la Orestes. Oidipus babası Laios'u bilmeyerek öldürür, gördüğü ceza korkunçtur, oysa Orestes bile bile öldürür anası Klytimestra'yı. Alkmaion gibi o da babasının kanına giren anasını öldürür, ama suçu Alkmaion'unkinden daha da ağırdır, çünkü daha hesaplı, daha bilinçlidir (Alkmaion) (Erhat, 1996, s. 330).

Sfenks: Efsanevi bir yaratık olan Sfenks, insan başlı, aslan gövdeli ve kartal kanatlı bir canavardır. İnsanlara bilmece sorar ve doğru yanıtı vermeyenleri öldürürdü.

Efesli artemis mitinde sözü geçen sfenks, Yunan mitolojisindeki Thebai Kralı Laios'un yaşadığı dönemi ve kaderini anlatmaktadır. Kral Laios'un, Pelops'un oğlu Khrysippos'u sevdiği için günaha gideceği ve Hera tarafından cezalandırılmak üzere Thebai'ye gönderildiği belirtilmektedir (Arslan, Delikan , 2017).

Kader: Oidipus'un kaderi, önce Sfenks'i yenmek ve daha sonra annesiyle evlenmek gibi korkunç olayları içerir. Bu kader, Yunan mitolojisinde sık sık ele alınan bir tema olarak karşımıza çıkar.

(Erhat 1996) ifadesinde belirtildiğine göre, Sfenks miti, Ödipus mitine benzer şekilde, insan istekli ve zeka konularını ele alır. Sfenks'in bilmecesi de, insanın kendisine yöneltilen zorlu soruları çözme becerisine dayanmaktadır. Sfenks, kendisine eşlik eden en zor soruyu insan olduğunu anlayan bir kişinin insanlığını kurtarabileceğine inanmaktadır. Bu nedenle, mitolojik hikaye, insan zekasının ve kararlılığının gücü üzerine odaklanmaktadır. Sembolik bir anlatı diline sahip olan mitler, genel anlamda dünyayı algılama biçimimize dair ip uçları sunarlar. Hayata dair olayların genelleştirilmiş bir modeli olmaları nedeniyle diyalektik bir mantığın yansımalarını görünür kılarlar. Bu nedenle de sembollerin anlatım olanakları, olaylardan ziyade onların ortaya çıkma sebepleriyle ilişkilendirilir (Bayat, Akt, Karakuş, s. 35).

Şekil 63

Gustave Moreau, Apollon vainc le, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1867)

Gustave Moreau'un "Apollon vainc le serpent Python" adlı eseri, mitolojik bir hikayeye dayanmaktadır. Eserde, Tanrı Apollo ile yılan Python arasındaki efsanevi mücadele tasvir edilir. Yunan mitolojisine göre, Python, Delphi bölgesinde yaşayan devasa bir yılan ve tanrıça Gaia'nın çocuğuydu. Python, Delphi'deki kehanet tapınağını koruyordu, ancak Apollon, kehanet tanrısı, yay ve oklarıyla onu öldürdü.

Eserde, Apollon yayı ile birlikte tasvir edilirken, ayaklarının dibinde bir yılan yatıyor. Arkaplanda, bulutlar ve mistik bir aydınlanma ile dolu bir manzara yer alır. Bu, sahnenin doğaüstü niteliğini vurgulamaktadır. Moreau'un stilini yansıtan fantastik ve ayrıntılı sahneler kullanılmıştır. Moreau, sık sık mitoloji ve edebiyattan alınan öyküleri kullanarak, sanatsal yaratıcılığıyla birlikte, mitolojik temaların sembolik anlamlarını ve insan doğasının derinliklerine dair felsefi soruları ele almıştır. Bu eserinde de, Apollo'nun insan bilincindeki bilgelik ve aydınlanmanın simgesi olduğu düşünülebilir. Python ise, insanın doğal içgüdülerinin ve dürtülerinin sembolü olarak yorumlanabilir. Bu eser, mitolojik öğelerin sembolik kullanımı yoluyla, insan doğasına ve evrene dair derinlemesine bir anlayış sunar.

Tablonun konusu Yunan mitolojisindeki Apollon ve Python yaratığı arasındaki mücadeleyi anlatmaktadır. İşte bu tabloda yer alan bazı mitolojik kavramlar:

Apollon: Yunan mitolojisindeki güneş tanrısı ve müzik, şiir, güzellik ve pek çok diğer konuda ilahiyatın koruyucusudur (Erhat, 1996).

Apollon'un oğlu olarak doğan hekim tanrı Asklepios, Yunan mitolojisindeki bir figürdür. Homeros destanlarında, Apollon'un iyileştirici gücünü taşıyarak "Paian" ek adıyla anıldığı bilinmektedir. İlyada destanında bahsedilen hekimlerin de Asklepios'un oğulları ve takipçileri olarak kabul edildiği ifade edilir. Bununla birlikte, Asklepios'un doğuşu ve öğretileri konusunda açıklamalara da değinilir. Ayrıca, Roma mitolojisinde de Aesculapius olarak kabul edilen Asklepios'un, hem Yunan hem de Roma toplumlarında büyük bir ün kazandığı ve tapındığı vurgulanır.

Python: Antik Yunan mitolojisinde, Delphi yakınlarında yaşayan bir yaratık olan bir ejderhadır. Bir keresinde Apollo'nun annesi Leto'yu rahatsız etmişti ve bu nedenle Apollon tarafından öldürülmüştür (Erhat, 1996).

Yunan mitolojisindeki bir efsanede, Python ve Apollon'un hikayesi anlatılır. Parnassos Dağı'nın eteğinde, Themis'e adanmış yemyeşil bir ovada, kehanetler veren bir sunak bulunmaktadır. Ancak bölgede Python adı verilen bir canavar, ekinlere zarar vermektedir. Hera'nın, bu ejderhayı Leto'ya musallat ettiğine inanılır. Apollon, Python'u öldürür ve ejderhayı öldürdüğü yere büyük bir bilicilik merkezi kurar. Bu efsane, Yunan mitolojisinde kehanet vermenin ve biliciliğin önemine vurgu yapar. Ayrıca, Apollon'un güçleri ve özellikleri de bu hikayede belirginleştirilir.

Apollon'un sıkça kullandığı önemli silahlardan biri oktur ve bu özellik tabloda da sıkça yansıtılmıştır. Bu ok, Apollon'un Python'u yenmek için kullandığı silahtır. Ayrıca, Moreau'nun tablosunda yer alan Python, antik Yunan mitolojisindeki canavarlardan biridir ve sıklıkla sanat eserlerinde temsil edilir.

Şekil 64

Gustave Moreau, Orpheus, 1865 · Öl auf Leinwand, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1865)

Gustave Moreau'nun "Orpheus" adlı eseri, Yunan mitolojisindeki ünlü müzisyen Orpheus'un hikayesine dayanmaktadır. Eserde, Orpheus'un efsanevi hikayesini tasvir ederken, Moreau'nun sembolist sanat anlayışını da yansıtmaktadır.

Orpheus, insanları ve doğayı müziğiyle büyüleyebilen bir müzisyendi. Bir gün eşi Eurydice, bir yılan tarafından ısırılarak öldürüldü. Bunun üzerine Orpheus, onu yeraltı dünyasına geri getirmeye karar verdi. Hades ve Persephone'un hüküm sürdüğü yeraltı dünyasına giderek müziğiyle onları ikna etmeye çalıştı. Tanrılar, onun müziğine büyülenmiş olsalar da, Eurydice'yi geri getirmek için tek koşulun ona bakmamak olduğunu belirttiler. Ancak Orpheus, Eurydice'yi geri getirirken son anda arkasına dönüp ona baktı ve Eurydice sonsuza kadar kayboldu.

Moreau, Orpheus'un bu hikayesini eserinde tasvir ederken, müziğin yarattığı büyüleyici atmosferi vurgulamıştır. Orpheus, kemençesiyle göğe doğru uzanarak müzik çalmaktadır. Etrafındaki doğa ve hayvanlar da müziğin büyüüne kapılmış gibi görünmektedir. Orpheus'un alt tarafı ise yeraltı dünyasını simgeleyen karanlık renklerle tasvir edilmiştir.

Eser ayrıca sembolizm akımının etkisi altında yapılmıştır. Orpheus'un kemençesi, sanatın gücünü ve yaratıcılığı temsil ederken, müziğin yarattığı büyüleyici atmosfer de hayal gücünün sınırlarını zorlamaktadır. Orpheus'un etrafındaki doğa, mitolojik sembolizmin birçok ögesini içerirken, yeraltı dünyası ve Persephone'nin sembolik anlamları da vurgulanmıştır.

Sonuç olarak, Gustave Moreau'nun "Orpheus" adlı eseri, Yunan mitolojisi ve sembolizmin birçok ögesini birleştirerek, Orpheus'un efsanevi hikayesini etkileyici bir şekilde yansıtmaktadır.

Gustave Moreau'nun "Orpheus" adlı tablosu, Yunan mitolojisindeki müzisyen Orpheus'u konu almaktadır. İşte bu tabloda yer alan bazı mitolojik kavramlar:

Orpheus: Yunan mitolojisindeki bir müzisyen ve ozan olan Orpheus, ölümden sonra eşi Eurydice'yi geri getirmeye çalışırken Hades'in kraliçesi Persephone tarafından öldürülmüştür. Apollon birçok ozanların babası sayılır (*Linus, Orpheus, Aristaios*) (Erhat, 1996, s. 149).

Hades: Yunan mitolojisinde yeraltı dünyasının hükümdarı olan Hades, Orpheus'un eşi Eurydice'nin ruhunu almış ve Orpheus'u ölümlle yüz yüze getirmiştir.

Yunan mitolojisinde ifade edilen söylemlerde Hades, Persephone, Demeter hikayesinde yolculuk edilmektedir. Hades, yerli ırmaklarından Akheron'un oğludur ve Persephone ölümler ülkesine indiği zaman, ona oruç tutup hiçbir şey yemezse tekrar dünyaya dönebileceğini görmüştür. Ancak Persephone, bir narı ısırınca Askalaphos adlı biri onu görür ve Hades'e haber verir. Bunun üzerine Demeter öfkesinden Askalaphos'u bir gece kuşuna çevirir. Başka bir anlatımda ise, Demeter Askalaphos'u dev bir kaya ile ezmiştir ve bu nedenle gece kuşuna dönüşür. Herakles, Hades'e indiğinde bu kayayı kaldırmıştır. Bu efsane, Yunan mitolojisindeki yaratıklar ve Hades'in karanlık güçlerine işaret etmektedir. Ayrıca, mitolojide tanrı ve meleklerin güç gösterileri ve intikam hikayeleri söylemi geçmektedir (Erhat, 1996).

Eurydice: Orpheus'un eşi olan Eurydice, ölümden sonra Orpheus tarafından geri getirilmeye çalışılmış, ancak başarısız olmuştur.

Mitolojik kehanet: Orpheus, Hades'te müzik çalarken, birçok mitolojik figürle karşılaşır ve kehanetler alır. Bu kehanetler, Orpheus'un kaderini belirleyen önemli unsurlardan biridir.

Mitolojik sembolizm: Moreau'nun tablosunda, mitolojik sembolizm önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, lir Orpheus'un müziğinin sembolüdür Hades'in üç başlı köpeği Cerberus, yeraltı dünyasının korkunç bir simgesidir.

Şekil 65

Gustave Moreau, Orestes ve Erinugeler, 1891, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1891)

Gustave Moreau'nun "Orestes" adlı eseri, Yunan mitolojisindeki Orestes'in öyküsünden esinlenir. Orestes, Agamemnon ve Klytaimnestra'nın oğludur ve annesi tarafından babasının öldürülmesinin intikamını almak için babasının katilini öldürmüştür.

Moreau'nun eserinde, Orestes bir kılıçla ve bir elinde kırmızı bir kumaşla tasvir edilir. Kumaşın rengi, Orestes'in işlediği cinayetin suçuyla birlikte ailesinin kanlı geçmişine de gönderme yapar. Eserdeki figürler, sert hatlı çizgiler ve keskin kontrastlarla tasvir edilir. Bu, Moreau'nun sembolizm tarzını yansıtır ve eser, ruhani ve metafiziksel bir anlam taşır. Orestes'in öyküsü, antik Yunan mitolojisinde önemli bir yer tutar ve hukukun temel ilkeleri üzerine bir tartışmaya neden olmuştur. Orestes, annesinin babasını öldürmesinin intikamını almış olmasına rağmen, kendisi de bir cinayet işlemiştir ve bu nedenle adalet sistemini sorgulatmıştır.

Sonuç olarak, Gustave Moreau'nun "Orestes" adlı eseri, Yunan mitolojisindeki Orestes'in öyküsünden esinlenir ve sembolizm tarzında tasvir edilir. Eserdeki figürlerin sert hatlı çizgileri ve keskin kontrastları, eserin ruhani ve metafiziksel anlamını vurgular. Orestes'in öyküsü, antik Yunan mitolojisinde önemli bir yere sahiptir ve hukukun temel ilkeleri üzerine düşündürücü bir perspektif sunar.

Yunan mitolojisindeki Agamemnon'un trajik öyküsünü anlatmaktadır. Agamemnon'un kızını kurban etmesi ve ardından eşi tarafından ihanete uğraması sonucu Kral Elektra'nın babası öcünü almak için kardeşi Orestes'i cesaretlendirmesiyle idam edildi. Orestes, annesi

Klytaimnastra ve sevgilisi Aigithos'u öldürür ve böylece Agamemnon'un intikamını alır. Bu hikâye, Antik Yunan edebiyatında sık sık ele alınan ve türlerinde kullanılan bir motiftir (Gürel, Muter 2007).

Homeros destanlarında adı geçmeyen Elektra, tragedyanın en ünlü, en çok sözü edilen bir kahramanıdır. Aiskhylos'un "Agamemnon" üçlüsünde, Sophokles'in "Elektra", Euripides'in de hem "Elektra" hem de "Orestes" tragedyalarında rol alır (Erhat, 1996, s. 313).

Klytemnestra:Yunan mitolojisinde Agamemnon'un karısı ve Orestes'in annesi olan Klytemnestra, Agamemnon'u öldürmüş ve bu nedenle Orestes tarafından öldürülmüştür.

Yunan mitolojisindeki Electra ve Orestes'in öyküsünü anlatmaktadır. Clytemnestra'nın kocası Agamemnon'u öldürmesi sonrasında, Electra kardeşi Orestes'i annesini ve sevgilisi Aegisthus'u öldürmeye ikna eder. Bu hikayede, annenin sevgilisi ile birleşip babayı öldürmesi ve Avrupalıların intikam alması, aile içi çıkış ve öfkenin hedef alınmasına öncülük eden bir örnek olarak görülebilir. Ayrıca, efsanenin detaylarında Orestes'in annesi ve onun sevgilisine duyduğu nefret de vurgulanmaktadır (Naznean 1994).

Sisifos: Moreau, tablosunda Sisifos adlı bir mitolojik karakterin tasvirini de kullanmıştır. Sisifos, Yunan mitolojisinde sonsuz bir ceza olarak bir kayayı tepeye taşımakla yükümlüdür. Bu sembolizm, Orestes'in vicdan azabı çekmesine ve acı çekmesine işaret etmektedir.

Antik Yunan mitolojisindeki Sisypheus'un öyküsü ve zamanımızdaki yazar ve düşüncelerin önemini anlatmaktadır. Sisypheus, insan aklı ve kurnazlığı ile tanrılara bile üstün olduğu düşünülen bir efsanelik kişidir. Ancak, tanrılara karşı suç işlemiş ve ölümler hapisanesinde korkunç bir cezaya çarptırılmıştır. Sisypheus, Homer'in Odysseia destanında da adı geçen bir karakterdir. Sisypheus'un hikayesi, insan aklının ve sınırlarının sınırlarının dışına çıkmak isteyen yazar ve düşüncelerin üzerine çekilmiştir (Erhat, 1996)

Şekil 66

Gustave Moreau, Venüs'ün doğuşu, 1826, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1826)

Sıkça mitolojik temalara yer veren bir sanatçı olan Gustave Moreau, Venüs konusunu da işlemiştir. Venüs, Antik Roma mitolojisinde aşk, güzellik, cinsellik ve doğurganlık tanrıçası olarak bilinir. Moreau, farklı eserlerinde Venüs'ü çeşitli şekillerde betimlemiştir. Örneğin, "Venüs ve Adonis" adlı tablosunda, Venüs, Adonis'e aşkını açıklamak için yanında dururken resmedilmiştir. "Salome John Baptist'in Kafasını Taşırken" adlı eserinde ise Salome, Venüs olarak tasvir edilmiş ve etrafında sembolik anlamlar taşıyan nesneler bulunmuştur. Moreau'nun Venüs tasvirleri, Antik Roma mitolojisinin figürlerinin özelliklerini yansıtmamanın yanı sıra sembolik anlamlar ve mistik bir atmosfer de taşımaktadır. Venüs, genellikle güzellik, aşk ve cinsellikle ilişkilendirilir ve Moreau da bu özellikleri eserlerinde öne çıkarmıştır. Bununla birlikte, Venüs'ü yalnızca fiziksel bir varlık olarak ele almamış, aynı zamanda ruhsal bir varlık olarak da betimlemiştir. Bu nedenle, Moreau'nun Venüs tasvirleri, yalnızca mitolojik bir figürü değil, aynı zamanda sembolik bir anlam taşıyan bir varlığı yansıtmaktadır.

Gustave Moreau'nun Venüs konulu eserleri, Roma mitolojisindeki aşk, güzellik ve doğurganlık tanrıçası Venüs ile ilgilidir. İşte bazı mitolojik kavramlar:

Venüs: Roma mitolojisinde, aşk, güzellik, tutku ve doğurganlık tanrıçası olarak kabul edilir. Venüs, güzellik, aşk ve cinsel çekicilik sembolü olarak da görülür. Pygmalion. Öptüğü dudaklar her zamanki gibi soğuk değildi, ılıktı. Bir daha öptü; o ılık dudakların gittikçe ısındığını, yumuşadığını duydu. Büyük bir sevinçle sarıldı heykele; Venüs, bu büyük aşkı karşılıksız bırakmamış, sevgilisini canlandırmıştı (Erhat, 1996, s. 840).

Aşk: Venüs'ün en temel kavramlarından biri aşktır. Roma mitolojisinde, aşk tanrısı Eros, Venüs'ün oğlu olarak kabul edilir ve insanlar arasında aşkın doğmasına yardımcı olur.

Kabuklu deniz ürünleri: Gustave Moreau'nun birçok Venüs tablosunda, deniz kabukları ve deniz yaratıkları gösterilir. Bu, Venüs'ün denizle ve deniz yaratıklarıyla ilişkilendirilmesinden kaynaklanır.

İnci: Venüs, aynı zamanda inci gibi değerli taşlarla da ilişkilendirilir. Roma mitolojisinde, Venüs'ün sahip olduğu bir kolye vardır ve bu kolyenin içinde inci bulunur.

Doğurganlık: Venüs, doğurganlık tanrıçası olarak da kabul edilir. Gustave Moreau'nun Venüs tablolarında, doğurganlığı sembolize eden meyve ağaçları, çiçekler ve diğer doğal semboller görülür.

Gimbutas ifadesine göre;İdeal kadının tasavvur zamanının içinde nasıl şekillendiğini ve değerlerin neye göre belirlendiğini açıklamaktadır. Paleolitik çağdan ilişkili, kadın figürleri bulundukları topluluk ve zamana göre farklı anlamlar yüklenmiştir. Paleolitik dönemindeki doğurganlık heykelcikleri, doğurganlık ve üreme gibi hayatta kalma ihtiyacı temsil eden değerleri yansıtmaktadır. Bu şekilde, kadın figürleri kültürel değerleri ve inançlarını belirgin bir şekilde anlamlandırmıştır (Işıkören, 2015).

Güzellik: Venüs, güzellik tanrıçası olarak da kabul edilir. Gustave Moreau'nun Venüs tablolarında, Venüs'ün güzelliğini vurgulayan yüz ifadeleri, zarif bedenler ve çekici pozlar görülür.

Şekil 67

Gustave Moreau, Herkül ve Lernaean Hydra, Gustave Moreau'dan sonra, 1876 dolayları

(Gustave Moreau, 1876)

Mitolojik temalara eğilen bir sanatçı olan Gustave Moreau, Herkül'ü de eserlerinde farklı şekillerde betimlemiştir. Herkül, Antik Yunan mitolojisinde güçlü bir kahraman ve tanrıların oğlu olarak bilinir. "Herkül ve Lernaean Hydra" adlı eserinde, Herkül, efsanevi canavar Lernaean Hydra'yı yenmek için mücadele ederken tasvir edilmiştir. "Herkül'ün Ölümü" adlı eserinde ise, Herkül'ün hayatının son anlarında tanrıların arasına yükselirken resmedilmiştir. Moreau'nun Herkül tasvirleri, güç, cesaret ve mücadele gibi kahramanlık özelliklerini yansıtmaktadır. Herkül, Antik Yunan mitolojisinde bir kahraman olarak kabul edilir ve Moreau da bu özelliklerini eserlerinde vurgulamıştır. Ancak, Herkül'ü sadece fiziksel bir güç olarak ele almamış, aynı zamanda ruhani bir güç olarak da betimlemiştir. Herkül, zorlu görevleri başarmak için cesarete ve kararlılığa sahip olması gereken bir figür olarak görülmüştür ve Moreau da bu nitelikleri eserlerinde yansıtmıştır. Bununla birlikte, Moreau'nun Herkül tasvirleri, mitolojik kavramların ötesine geçerek, sembolik anlamlar da taşımaktadır. Herkül, mücadele ve zorluklara karşı mücadele etmek için gereken gücü ve iradesine işaret ederken, aynı zamanda kişinin içsel gücüne ve iradesine de vurgu yapar.

Gustave Moreau'nun Herkül konulu eserleri, Yunan mitolojisinin en ünlü kahramanlarından biri olan Herkül'ü betimlemektedir. Eserdeki bazı mitolojik kavramlar şunlardır:

Herkül: Yunan mitolojisinde, güçlü ve cesur bir kahraman olan Herkül, tanrı Zeus ve insan kadın Alcmene'nin oğludur. Herkül, 12 işi tamamlayarak ölümsüzlüğü kazandı.

Nemesis: Herkül'ün bazı eserlerinde, kahramanın öfkesini gösteren mitolojik figürler vardır. Bunlardan biri de Nemesis'tir, adalet ve intikam tanrıçası olarak kabul edilir. Nemesis hem soyut bir kavramı simgeler, hem de tanrısal bir varlık olarak canlandırılır. Hesiodos'a göre Gece tanrıça Nyks'in kızıdır (Erhat, 1996, s. 690).

Hydra, Herkül'ün en ünlü işlerinden biri, dokuz başlı bir yılan olan Hydra'yı yenmekti. Gustave Moreau'nun Herkül tablolarında, Hydra'yı yenme sahnesi tasvir edilir.

Yunan mitolojisindeki Ekhidna'nın köpek ve canavarların atası olduğu ve çiftleştiği Typhon'dan sonra pek çok korkunç yaratık doğurduğunu anlatmaktadır. Ayrıca Ekhidna'nın ölümsüz olduğu, ancak dölleri Herakles ve Bellerophontes tarafından öldürüldüğü belirtilmektedir (Erhat, 1996).

Nemea Aslanı: Herkül, Nemea Aslanı'nı da yenmiştir. Bu, Yunan mitolojisinde önemli bir olaydır ve Herkül'ün gücünü ve cesaretini vurgular.

Yunan mitolojisindeki Nemea aslanı ile bağlantılıdır. Aslan, Typhon ve Ekhidna'nın döllerinden doğmuştur ve Nemea bölgesinde yaşamaktadır. Aslan, insanları tehdit eden bir canavar olarak bilinen ve oklarla veya topuzlarla bile yenilemez olduğu söyleniyor. Ancak mitolojide Herakles adlı yiğit, aslanı elleriyle boğarak alt etmiş ve postunu da giyerek kendine şapka olarak kullanmıştır (Erhat, 1996).

Centaur: Yunan mitolojisinde, Centaur, insan vücuduna sahip ancak at bacaklarına sahip bir yaratıktır. Herkül, bazı eserlerinde Centaur'ları yeniyor.

Şekil 68

Gustave Moreau, Jason and Medea, 1865, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1865)

Gustave Moreau, Yunan mitolojisinin önemli bir aşk hikayesi olan Jazon ve Medea'nın hikayesine ilgi göstermiş ve bu konuyu bazı eserlerinde işlemiştir. Jazon ve Medea, Argo adlı gemisiyle Altın Post'u aramak için Kolhis'e giden Jazon'un, orada tanıştığı büyücü kız Medea'ya aşık olmasıyla başlar. Medea, Jazon'a yardım eder ve Altın Post'u ele geçirmesi için ona yardımcı olur. Ancak Medea'nın babası, Medea'nın yardım ettiği Jazon'u öldürme planları yapar. Bunun üzerine Medea, sevdiği adamı kurtarmak için babasını öldürür ve Jazon ile kaçır. Ancak sonunda Jazon, Medea'yı başka bir kadın için terk eder ve Medea, intikam almak için Jazon'un yeni eşi ve çocuklarını öldürür. Moreau, bu hikayeyi "Jazon ve Medea" adlı eserinde işlemiştir. Eserde, Medea'nın yaşadığı üzüntü ve acı, ayrılık ve ihanetin temaları yansıtılmaktadır. Ayrıca, Moreau eserinde, Medea'nın yıkıcı büyücülüğü ve Jazon'a olan bağımlılığı gibi mitolojik kavramları da vurgular. Jazon ve Medea hikayesi, insan doğasının karmaşıklığına işaret eden bir mitolojik öyküdür. Moreau'nun bu hikâyeyi işleyişi de insan doğasının karanlık yönleri, aşkın acımasızlığı ve bağımlılığı gibi evrensel konulara işaret etmektedir.

Jason ve Medea'nın hikayesinde, Pelias'ın oğlu tarafından İolkos'tan kovulduktan sonra Korinthos kralı Kreon tarafından alınır. Ancak bir süre sonra Kreon, Medea'yı uzaklaştırmak istemektedir. İason, Kreusa ile evlenmek üzere Medea'yı boşaltmak ister, ancak Medea, Kreusa'ya bağlı bir sonucun bir elbise ile geçirdiği duruma düşer. İason'un iki oğlunu öldürür ve atası Helios'un kendisinden sonraki bir uçuşa gitmek için Atina'ya uçar. Orada Aigeus'un

Atina'da evlenirse çocuk doğuracağını söyler, ancak Theseus'u öldürmeye çalışır ve sonunda'dan sürülür. Medeia daha sonra Kolkhis'e döner ve bazı efsanelerde babası Aietes'le barıştığı anlatılır. Yunan mitolojisinde Argo adlı gemi ile Altın Post'u aramaya çıkan ve birçok maceraya atılan bir kahraman. Jason, eserde genellikle kürek çekerken tasvir edilir. Cadmus ve Harmonia'nın torunu olan Medea, büyücü bir kadındır. Jason ile evlenir ve onun için birçok fedakarlıkta bulunur (Erhat, 1996)

Altın Post: Yunan mitolojisinde, Ares tarafından öldürülen bir altın kürkün hikayesi vardır. Altın Post'u ele geçirmek için birçok macera yaşayan Jason ve Argonaltılar, sonunda kürkü ele geçirirler.

Cadmus: Yunan mitolojisinde, Thebes şehrinin kurucusu olarak bilinen kahramanlardan biridir. Eserde, Cadmus genellikle Medea'nın yanında ve onun büyülerini için malzemeler sağlarken tasvir edilir.

Argonaltılar: Yunan mitolojisinde, Argo adlı gemiyle Altın Post'u aramaya çıkan ve Jason liderliğindeki kahramanlar topluluğudur. Eserde, Argonaltılar genellikle Jason'un etrafında toplanmış şekilde tasvir edilirler.

Şekil 69

Gustave Moreau , perseus, 1870 (panelde yağlı boya)

(Gustave Moreau, 1870)

Gustave Moreau, Yunan mitolojisinin önemli bir karakteri olan Perseus'un hikayesine de ilgi göstermiş ve bu konuyu bazı eserlerinde işlemiştir. Perseus, Zeus'un oğlu ve Danae'nin çocuğudur. Efsaneye göre, kral Acrisius, kızı Danae'nin bir erkek çocuğu doğurmasını engellemek için onu bir kuleye hapsedip gözetim altında tutmuştur. Zeus, Danae'ye altın bir yağmur olarak inerek onunla birlikte olur ve Perseus'u doğurur. Acrisius, Perseus'un doğumunu öğrenir ve onları denize açık bir sandalda ölüme terk eder. Ancak ikisi de kurtulur ve Perseus büyürken Athena ve Hermes tarafından eğitilir. Perseus, Medusa'yı öldürmekle ünlenir. Medusa, bir zamanlar güzel bir kadındı ancak Athena'nın sevgilisi olan Poseidon ile ilişki yaşadığı için Athena tarafından canavarlaştırılmıştı. Medusa, bakışlarıyla insanları taşa çevirebilen bir yaratıktı. Perseus, Medusa'yı öldürmek için Athena ve Hermes'ten yardım alır ve onun kafasını keser. Perseus ayrıca, Andromeda'yı kurtararak da bir kahramanlık hikayesi yaratır. Moreau, Perseus'un Medusa'yı öldürdüğü sahneyi "Perseus ve Medusa" adlı eserinde işlemiştir. Eserde, Medusa'nın karanlık ve dehşet verici görüntüsü, Perseus'un cesareti ve kahramanlığı ile bir araya getirilmiştir. Ayrıca, Moreau eserde, mitolojik kavramları da vurgular ve insan doğasının zayıf ve karanlık yönleri üzerinde durur. Perseus, Yunan mitolojisinin önemli bir kahramanıdır ve Moreau'nun eserlerinde de sıkça yer alır. Moreau'nun Perseus'un hikayesini işleyişi, mitolojik kavramları ve insan doğasının karmaşıklığını anlatmasıyla önemlidir. Gorgonlar: Yunan mitolojisinde, Gorgonlar canavarı, yılan saçlı Medusa ve iki kardeşi Stheno ve Euryale'den oluşan üç kız kardeştir. Medusa'nın yüzüne bakan herkes taşa dönüşür. Perseus, Gorgonlar'ın birinden Medusa'yı öldürür.

Perseus, Yunan mitolojisi hikayelerinde önemli bir yere sahip bir kahramandır. Perseus'un hikayesi birçok mitolojik kavram içermektedir. İşte Perseus ile ilişkili bazı mitolojik kavramlar:

Pegasus, Yunan mitolojisinde, kanatları olan bir at olan Pegasus, Medusa'nın kanından doğar. Perseus Medusa'yı öldürdükten sonra Pegasus'u yaratmak için Medusa'nın kanını kullanır. Danae, Zeus'tan hamile kalır ve Perseus'u doğurur. Ancak Argos kralı Akrisios, bir kehanet üzerine Danae'yi ve torununu ölümlerini ister ve Danae ile Perseus'u bir sandığa yarattığı denize atar. Zeus, onları ve Seriphos Adasına taşır. Orada Polydektes, Dana krale'ye göz koyar ve Perseus'u Medusa'yı için notlar gönderir. Perseus görevini başarıyla tamamlar ve anasını Argos'a geri taşır. (Erhat , 1996)

Andromeda: Yunan mitolojisinde, Etiyopya kralı Cepheus ve kraliçesi Cassiopeia'nın kızı olan Andromeda, bir canavar tarafından tutsak alınır. Perseus onu kurtarır ve onunla evlenir. Herakles'in anası Alkmene'de, ölümlü babası Amphitryon'da Perseus'la Andromeda soyundandırılar(Tab. 13). Zeus, Alkmene'nin atası Danae ile birleştiği gibi, Alkmene'yi de aldatarak elde eder. Aynı gece Alkmene Herakles ve İphikles'e gebe kalır. (Erhat , 1996)

Kraken: Mitolojik bir deniz canavarıdır ve Perseus'un hikayesinde geçer. Andromeda'yı tutsak alan canavarın Kraken olduğuna inanılır.

Kibele: Yunan mitolojisinde, bereket ve doğurganlık tanrıçası olan Kibele, Perseus'un büyükannesi olarak bilinir.

Zeus: Yunan mitolojisinde, tanrıların kralı olan Zeus, Perseus'un babasıdır ve ona birçok kez yardım etmiştir

Şekil 70

Gustave Moreau, Aziz sebastian ve melek, 1876 dolayları, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1876)

Hristiyan mitolojisi ve ikonografisine dayanan Gustave Moreau'un "St. Sebastian and the Angel" adlı eseri, Aziz Sebastian'ı tasvir etmektedir. Aziz Sebastian, Roma İmparatorluğu döneminde yaşamış ve cesareti ile tanınmış önemli bir Hristiyan azizi olarak kabul edilir. Roma İmparatoru tarafından oklarla öldürülmüştür. Eserde yer alan melek figürü, Hristiyan inancında Tanrı'nın emriyle insanlara yardım eden koruyucu varlıklar olarak kabul edilir. Bu nedenle, melek figürü Aziz Sebastian'ın acısını hafifletmek ve onu korumak için gönderilmiş bir kurtarıcı olarak tasvir edilir. Moreau'un bu eseri, Hristiyanlığın mistik ve sembolik doğasını vurgular. Sanatçı, azizin şehitliğini sembolik olarak tasvir ederken, melek figürü de inançlı insanların umut ve kurtuluş arayışını yansıtır. Aziz Sebastian ve Melek resmi, antik mitolojik sembollerle doludur.

Oklar: Aziz Sebastian, Roma İmparatorluğu'nda bir askerdı ve onun şehit edilmesi, resimlerde yaygın olarak tasvir edilir. Bu nedenle, bu resimlerde oklar, Sebastian'ın şehit edilmesine gönderme yapar.

Melek: Bu resimdeki melek koruyucu bir figür olarak tasvir edilir. Melekler, birçok kültürde koruyucu ve rehber varlığı olarak kabul edilir.

İktar: Bu sembol, antik mitolojide şifa, sağlık ve tasvir sembolleri olarak kabul edilir. Aziz Sebastian, veba salgını sırasında iyileştirdiği için bazı tasvirlerde iktar sembolü de yer alır.

Ateş: Antik mitolojide birçok kültürde bir tanrı veya niyeti olarak kabul edilir. Bu sembol, ışık, güç ve koruyucu bir kuvvet olarak tasvir edilir.

Güvercin: Mitolojide birçok kültürde barış ve huzur sembolü olarak kabul edilir. Bu sembol, barış, aşk ve umut olarak betimlenmiştir.

Taç: Birçok kültürde lider ve iktidar sembolü olarak kabul edilir.

Şekil 71

Gustave Moreau, Juno'ya Şikayet Eden Tavuskuşu, 1882

(Gustave Moreau, 1882)

Juno: Roma mitolojisinde tanrıların kraliçesi ve evlilik tanrıçası. Jupiter'in eşi olarak da bilinir.

Tavus kuşu: Mitolojik olarak, Hera'nın sembolüdür ve genellikle güzellik ve onur sembolü olarak kabul edilir. Roma mitolojisindeki karşılığı Juno'dur.

Şikayet: Mitolojik hikayelerde tanrılar arasındaki anlaşmazlıkların çözümü için sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Juno'ya şikayette bulunan tavus kuşu, aslında bir başka tanrıça olan Argus'un öldürülmesiyle ilgili bir anlaşmazlığı çözmeye çalışıyordu.

Aşk Tanrısı Eros (veya Kupid) : Antik Yunan ve Roma mitolojilerinde, aşk ve arzu tanrısı olarak bilinir.

İlham Perileri: Yunan mitolojisinde, sanat, edebiyat ve bilgi tanrıçası Mnemosyne ve babası Zeus'tan doğan 9 kız kardeşten oluşan bir grup tanrıçadır. Her biri farklı bir sanat dalına ilham verirler. Bu kız kardeşlere "Müzler" denir ve isimleri Clio, Thalia, Erato, Euterpe, Melpomene, Terpsichore, Polyhymnia, Urania ve Calliope'dir.

Şekil 72

Gustave Moreau, Park ve Ölüm Meleği Tablosu (1826-1898) Güneş, 1. 10 X 0. 37 m, Paris, Musee Gustave Moreau

(Gustave Moreau, 1826-1898)

Ölüm Meleği:Ölümün sembolü olarak kabul edilir ve genellikle insanların hayatta kalmasının doğru yönlendirildiği bir varlık olarak tasvir edilir.

Kaderler yunan mitolojisinde yer alan ve insan hayatını yönettiğine inanılan üç kız kardeştir. "Clotho" yaşam ipliğini çeker, "Lachesis"in ömrünü belirler ve "Atropos" ise iplik keserek ölümünü temsil eder.

Fates:Kaderler'in Roma mitolojisindeki karşılığıdır. İsimleri "Morta", "Decima" ve "Nona" olarak bilinirler.

Centaur:Mitolojik yaratıklardan biri olan Centaur, üst gövde insan, alt gövde at olan bir varlıktır. Moreau'nun eserinde Centaur, ölüm meleği tarafından yönlendirilen kadının üzerine doğru koşarken görülüyor.

Sfinge:Antik Yunan mitolojisinde yer alan bir yaratıktır ve insan başlı, aslan gövdeli, kartal kanatlı bir varlıktır. Sfinge, sırların koruyucusu olarak kabul edilir ve Moreau'nun eserinde ölüm meleği tarafından kullanılan bir araç olarak yer alır.

Tanrıça Nike:Yunan mitolojisinde zaferin yolunu olarak kabul edilir. Moreau'nun eserinde Nike, ölüm meleğinin yanında uçan bir figür olarak resmedilmiştir.

Pegasus: Pegasus, Yunan mitolojisinde yer alan kanatlı bir at olarak kabul edilir. Moreau'nun eserinde, ölüm meleği tarafından yönlendirilen kadının üzerinde uçarken görülmektedir.

Moreau'nun "Park ve Ölüm Meleği" adlı eseri, canlandırma anlatımı ve mitolojik unsurlarla dikkat çekiyor.

Şekil 73

Gustave Moreau, Gezgin ya da Oedipus gezgin ya da Eşitlikçi ölümün önünde Oedipus sfenksin önünde

(Gustave Moreau, 1826)

Oedipus: Yunan mitolojisinde, Laius ve Jocasta'nın oğlu ve Sfenks'in zorluğunu çözen kahraman.

Sfenks: Yunan mitolojisinde, başı kadın, gövdesi aslan ve kanatları kartal olan bir yaratık. Thebai kentinin bulunduğu Phixion konutu yaşar ve geçenlerin sorularını çizmeden geçmelerine izin vermez.

Thebai: Yunan mitolojisinde, antik Yunanistan'ın merkezinde yer alan önemli bir şehir devleti.

Laius: Yunan mitolojisinde, Thebai kralı ve Oedipus'un babası.

Jocasta: Yunan mitolojisinde, Thebai kraliçesi ve Oedipus'un annesi.

Thanatos: Yunan mitolojisinde, ölüm tanrısı.

Eros: Yunan mitolojisinde, aşk tanrısı ve insanların tutkularını ve arzularını uyandıran güç.

Nereidler: Yunan mitolojisinde, denizlerin nimfaları.

Triton: Yunan mitolojisinde, denizlerin tanrısı Poseidon'un oğlu deniz ve güçlerinin lideri.

Naiadlar: Yunan mitolojisinde, kaynakları, nehirlerin ve göllerin nimfaları.

Şekil 74

Gustave Moreau, Chimera, 1867, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1867)

Gustave Moreau'nun "Chimera" adlı eseri, Yunan mitolojisindeki kimera canavarını konu almaktadır. Chimera, bir keçi, bir yılan ve bir aslanın bir araya gelmesiyle oluşan efsanevi bir yaratıktır. Eserde, kimera canavarı kanatları açık bir şekilde tasvir edilmiştir ve başında ürkütücü bir yılan bulunmaktadır. Ayrıca, canavarın göğsünde alevler çıkmaktadır. Bu eser, Gustave Moreau'nun mitolojik yaratıklara olan ilgisini ve hayal gücünü yansıtmaktadır. Gustave Moreau'nun "Chimera" adlı eseri, mitolojik kavramlarla dolu ve sembolist tarzının önemli bir örneğidir.

Pegasus: Mitolojik bir at türü ve genellikle sihirli bir yaratık olarak tasvir edilir. Moreau'nun eserinde, kadının arkasında uçan şekiller bir Pegasus figürleri yer almaktadır.

Hesiodos, Pegasus 'un doğumunu şu şekilde anlatır:

“Phorkys 'le birleşen Keto Graiaları doğurdu. . .

Gorgoları da doğuran Keto 'dur. . .

Sthenno, Euryale ve bahtsız Medusa. . .

Perseus kestiği zaman kafasını

(Gürçay, 2019, s. 44).

Gorgon: Yunan mitolojisindeki üç yılanlı peri kadın karakterlerdir. Gorgon'un yüzüne bakmanın insanları taşa çevirmesine inanılır. Moreau'nun eserinde, kadının başındaki üç yılan, Gorgon sembolünü temsil eder. “Medusa Gorgonlar arasında ölümlü olandır. ” Ölümlü olarak nitelendirilmesiyle diğer Gorgonlardan alt seviyede oluşu ve yok edilebilirliğine vurgu yapılmıştır (Özerol, Okray, 2020, s. 50)

Sfenk, Mitolojik bir yaratıktır ve genellikle insan başlı, aslan gövdeli ve kartal kanatlar olarak taşınır. Sphinx, sırların koruyucusu olarak kabul edilir ve Moreau'nun eserinde de önemli bir sembol olarak yer alır (Erhat, 1996)

Şekil 75

Gustave Moreau, Gustave Moreau'nun (1826-1898) 1885 tarihli Tekboynuzlar tablosu, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, 1826-1898)

Gustave Moreau, mitolojik ve İncil'deki temaları betimlemesiyle tanınır ve "Les Licornes" da bir istisna değildir. Mitolojide tek boynuzlu atlar genellikle saflık ve zarafetle ilişkilendirilir ve boynuzlarının büyülü güçlere sahip olduğuna inanılır. "Les Licornes" tablosu, saflığın ve masumiyetin sembolü olarak tek boynuzlu atın temsilidir. İki tek boynuzlu at, mistik ve sakin bir atmosfer yaratan küçük bir gölet ile yemyeşil bir ormanda tasvir edilmiştir. Tek boynuzlu atlar, narin pastel renklerle boyanmıştır ve zarif vücutları ve sarmal boynuzları, başka bir dünyaya ait olmayan bir güzellik hissi uyandırır. Genel olarak, "Les Licornes", Gustave Moreau'nun mitolojik kavramların ruhani ve fantastik tasvirlerini yaratma becerisinin ustaca bir örneğidir.

Gustave Moreau'nun "Tekboynuzlar" adlı eseri, mitolojik kavramlarla dolu ve sembolist tarzın önemli bir örneğidir. Eserde, aşağıdaki mitolojik kavramlar, eserde yer alan sembollerdir:

- Tekboynuzlu at: Yunan mitolojisindeki Pegasus'un babası olan Poseidon tarafından yaratıldığına inanılan bir yaratıktır. Tekboynuzlu at, Moreau'nun eserinde önemli bir sembol olarak yer alır ve doğaüstü güçlerle yaşar.
- Kadın özellikleri: Moreau'nun eserinde, kadın özelliklerinin bir anlamı vardır. Kadının güzelliği ve açığa çıkmışlığı, mitolojik kavramların güçlerini temsil eder. Aynı zamanda kadın karakterleri, doğurganlık sembolü olarak da kullanılmıştır.

Şekil 76

Gustave Moreau, Ganymede'nin kaçırılması, 1886, Suluboya resim

(Gustave Moreau, 1886)

Jüpiter (Zeus): Antik Roma mitolojisinde tanrıların kralı ve göklerin efendisi olarak kabul edilir. Semelé ile olan ilişkisi sonucu Dionysus'u doğurur. Semelé, Antik Yunan mitolojisinde Thebai kralı Kadmos'un torunu ve Agave'nin kızıdır. Jüpiter ile olan ilişkisi sonucu hamile kalır ve Hera tarafından öldürülür. Ancak Jüpiter, Semelé'nin cenazesinde doğacak olan Dionysus'u kurtarmak için onu karnına alır ve onu dünyaya getirir. Gustave Moreau'nun "Jüpiter ve Semelé" adlı eseri, mitolojik kavramlarla dolu ve sembolist tarzın önemli bir örneğidir. Aşağıdaki mitolojik kavramlar, eserde yer alan sembollerdir:

Jüpiter (Zeus): Jüpiter, Roma mitolojisinde en yüksek tanrı olarak kabul edilir ve Yunan mitolojisindeki yeri Zeus'dur. Moreau'nun eserinde, Jüpiter, güç, yönetim ve kontrol sembolü olarak yer alır.

Semel : Semel , Yunan mitolojisindeki Thebai kralı Kadmos'un kızı ve Jüpiter'in sevgilisi olarak tasvir edilir. Moreau'nun eserinde, Semel , kadınlık, güzellik ve ölümlülük sembolü olarak kullanılmıştır.

Yılan: Moreau'nun eserinde, yılan yapısında bir figür olarak kullanılmıştır. Yılan, bilgelik ve ölümsüzlük sembolüdür ve Jüpiter'in yanında yer alır.

Ateş: Semel , Jüpiter'in gerçek elde etmek istediğinde, Jüpiter'in gerçek gücünü gösteren ateşle yakılır. Ateş, Moreau'nun eserinde, g   ve yok edicilik sembolü olarak kullanılmıştır.

Melek: Eserde yer alan, Semel 'nin söylediği sahnede melek sahnesinde bir anlam taşır. Melek,  l m n melekleri olarak kabul edilir ve ölümden sonra yaşamın sembolüdür.

Şekil 77

Gustave Moreau, Prometheus, tarihsiz, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, Tarihsiz)

Prometheus, Yunan mitolojisinde Prometheus, insanlığı yaratmakla ve onlara tanrılardan çaldığı ateşi armağan etmekle tanınan bir Titan'dır. Eylemlerinin cezası olarak Prometheus bir kayaya zincirlendi ve her gün bir gecede yeniden büyüyecek olan karaciğerini yemesi için bir kartal gönderildi. Adı "önceden gören" anlamına gelen Prometheus kâhindir ve Gaia, Kronos'a nasıl devrileceğini haber verdiyse, Prometheus da Zeus'un bir gün tahtından düşeceğini bilir. Aiskhylos'a göre Prometheus, Klymene'nin değil, başka bir adı Themis (Adalet) olan Gaia'nın oğludur (Erhat, 1996, s. 825)

Gustave Moreau'nun "Prometheus" adlı eseri, mitolojik kavramlarla dolu bir sembolist eserdir. Aşağıdaki mitolojik kavramlar, eserde yer alan mitolojik kavramlar açıklanmıştır.

Chimera: Yunan mitolojisinden, tipik olarak aslan gövdesi, keçi kafası ve yılan kuyruğu ile ateş püskürten bir canavar olarak tasvir edilen bir yaratık.

Kartal: Kartal, mitolojide Prometheus'un cezasını çekmek için oyunlarını yiyen bir figürdür. Moreau'nun eserinde, kartal, güç, özgürlük ve güçlü bir resim sembolü olarak tasvir edilir.

Zincirler: Eserde yer alan zincirler, Prometheus'un cezasını sembolize eder ve insanın doğal sınırlarının sınırlarını vurgular.

Ateş: Prometheus'un insanlığa sığınma sürelerini ilerlettiği öyküsü, Moreau'nun eserinde de bir şekilde tasvir edilir ve insanın yaratıcı bir şekilde betimlenmiştir.

Dağ: Eserde yer alan dağ, doğal dünya ve gezegenin hakimiyetini sembolize eder ve Prometheus'un cezasını çekmek için bağlanması yer olarak görev yapar.

Şekil 78

Gustave Moreau, Fransa, Paris, Samson ve Delilah, Gustave Moreau (1826-1898), Heliography

(Gustave Moreau, 1826-1898)

Gustave Moreau'nun "Samson ve Delilah" adlı eseri, mitolojik kavramlarla dolu bir sembolist tarz eseridir. Aşağıdaki mitolojik kavramlar, eserde yer alan sembollerdir:

Samson: Eserdeki ana figür Samson, mitolojide güçlü bir İsrail peygamberidir. Moreau, Samson'u kendisine bir figür olarak kullanarak, insan gücü, düşünmelik ve inancın sembolü olarak tasvir eder.

Delilah: Eserde yer alan Delilah, Samson'a aşık olan bir kadındır ve onu güçsüz kılmak için saçlarını kestiği hikayesiyle bilinen. Moreau, Delilah'ı bir figür olarak kullanarak, güçsüzlük, ihanet ve kadın cazibesini sembol olarak tasvir eder.

Saçlar: Eserdeki saçlar, Samson'un gücünün sembolüdür. Delilah'ın Samson'un saçlarını kesmesi, onun gücünü kaybetmesine neden olur.

İhanet: Eserde ihanet, güvenin kaybolması ve yıkımın sembolü olarak tasvir edilir. Delilah'ın Samson'a ihaneti, bu sembolün bir evrenselliğidir.

Şekil 79

Gustave Moreau, Gustave Moreau'nun Odysseus ve Deniz Kızları, Tuval üzerine yağlı boya

(Gustave Moreau, Tarihsiz)

Gustave Moreau'nun Odysseus ve Deniz Kızları eseri mitolojik bir tema içermektedir. Odysseus, Yunan mitolojisinde bir kahramandır ve İlyada ve Odysseia destanlarında yer almaktadır. Deniz kızları ise mitolojik su varlıklarıdır ve genellikle güzelliği, cazibesi ve şarkılarıyla tanınırlar. Moreau'nun bu eserinde, Odysseus'un gemisi deniz kızları tarafından kuşatılmıştır ve deniz kızlarının güzelliği ve şarkılarına karşı koyması gerekmektedir.

Gustave Moreau'nun "Odysseus ve Deniz Kızları" adlı eseri, mitolojik kavramlarla dolu bir sembolist tarz eseridir. Aşağıdaki mitolojik kavramlar, eserde yer alan sembollerdir:

Odysseus: Eserdeki ana figür Odysseus, mitolojide Yunan kahramanıdır ve Tanrıça Athena tarafından korunmaktadır. Moreau, Odysseus'u bir figür olarak kullanarak, zekayı, cesareti ve varlığını sembolize eder (Erhat , 1996)

Deniz Kızları: Eserdeki Deniz Kızları, mitolojide denizlerin yaratıklarıdır. Moreau, Deniz Kızlarını figürler olarak kullanarak, kadınlık güzelliği, cazibe ve tehlikeli bir cazibe sembolü olarak tasvir eder.

Deniz: Eserde deniz, insanın içinde karanlık ve kaotik doğayı sembolize eder. Deniz aynı zamanda, macera ve öldürme arzusunun sembolüdür.

Dünya ve Gökyüzü: Eserde dünya ve gökyüzü, insanın doğal çevresinin sembolüdür. Dünya evi düzeni ve güvenli limanyken, gökyüzü hayal gücü ve özgür ruhunun sembolüdür.

SONUÇ

Bu tez çalışmasında. Sembolizm akımının sanat tarihinde derin bir etki bıraktığı incelenmiştir. Gustave Klimt ve Gustave Moreau gibi sanatçılar, eserlerinde mitolojik kavramları ve sembolleri ustalıkla kullanarak, çağlar ötesinden gelen anlamları ve insanın içsel dünyasını ifade etmişlerdir. Klimt'in altın rengi tonları, süslemeleri ve figürleriyle bezeli eserleri, doğanın, cinselliğin ve ruhsal derinliğin sembolik bir ifadesi olarak kabul edilir. Öte yandan, Moreau'nun detaylı ve simgesel eserleri, mitolojik figürleri kullanarak insanın içsel çatışmalarını ve ruhsal yolculuğunu anlatır. Bu sanatçıların eserleri, mitolojiyle sembolizmi birleştirerek, izleyicilerine metaforik ve duygusal bir deneyim sunar. Sembolizm, sanatın sınırlarını zorlayarak, soyut kavramları imgelerle ifade etme ve insanın içsel dünyasını keşfetme konusunda önemli bir adımdır. Gustave Klimt ve Gustave Moreau gibi ustaların eserleri, sembolizmin gücünü ve insanın evrensel duygularını anlatma yeteneğini mükemmel bir şekilde yansıtmaktadır. Bu sanatçıların eserleri, sembolizmin gücünü ve insanın evrensel duygularını ifade etme yeteneğini gösterir. Bu akım, sanatın evrensel ve zaman üstü bir dille insan deneyimini anlatma çabasında önemli bir dönemeçtir.

Bu konular genellikle batıl inançlar, mitolojik hikayeler ve kutsal kitaplardan alınmış figürlerdir. Mitolojik kavramların sembolik kullanımı, eserlerin anlamını zenginleştirmiş ve izleyicinin farklı bir bakış açısıyla yaklaşmasını sağlamıştır. Eski çağlarda kullanılan sembolizm sanatı, sembolizmin temelini oluşturan ve simgeler aracılığıyla iletişim kurma çabasını yansıtan önemli bir kaynaktır. Özellikle mağara sanatı, insanlığın ilk dönemlerinden kalma ve sembollerle dolu olan bir sanat formudur. Mağara resimleri, sembolizmin evrensel ve zamansız doğasını vurgular; bu resimler, semboller aracılığıyla iletişim kurarak insanın evrensel duygularını ve deneyimlerini aktarır.

Günümüzde, sembolizm akımı sadece çağdaş sanatla sınırlı kalmamış, aynı zamanda eski kültürlerin sanat formlarıyla da köklü bir bağ kurmuştur. Bu köprü, sembollerin ve mitolojinin evrensel doğasını vurgulayarak insanın duygusal ve ruhsal boyutlarını anlatma çabasını desteklemektedir. Sembolizm, eski kültürlerden günümüze uzanan bir süreklilik içinde insanın iç dünyasını ifade etme çabasında önemli bir role sahiptir. Gustave Klimt , sembolizm akımını kullanarak resim sanatında doğanın sembolik kullanımına ağırlık vermiştir. Mitolojik kavramlar genellikle figürlerin giyiminde, saç stillerinde ve altın yıldız detaylarında kendini gösterir. Bu figürlerin kullanımı, Klimt'in eserlerindeki kadın figürlerin gücünü ve özgürlüğünü

simgelemektedir Gerçekliğin ötesindeki anlamlara, duygulara ve insanın iç çözümüne odaklanarak, sanatı derinleştirmiştir. Ve daha sonraki sanat akımlarına ilham kaynağı olmuştur.

Sembolizmin yarattığı soyut biçim biçimleri, sanatın sınırlarını genişletmiş ve sanatın izleyici ile aktarımını yeni boyutlara taşımıştır.

Gustave Klimt ve Gustave Moreau, mitolojik kavramları sembolik olarak kullanarak eserlerinin anlamlarını derinleştirmiş ve izleyicilere farklı bir bakış açısı sunmuştur. Bu nedenle, sembolizm akımı içinde mitolojik kavramlar oldukça önemlidir. Sanatın bu tür çalışmaları incelenerek anlaşılabilir. Klimt'in eserlerinde genellikle kadın figürleri ve soyut formlar kullanılırken, Moreau'un eserlerinde daha çok masal sahneler ve karakterler yer alır. Her iki sanatçının da mitolojik kavramlarının kullanım nedenleri, sembolizm akımının temel ilkeleriyle yakından bağlantılıdır. Bu akım sanatçıları, duygu ve eserlerini ortak bir dil ile ifade etmeye çalışmışlardır. Bu nedenle, mitolojik kavramlar sembolizm akımının temel unsurlarından biridir. Klimt ve Moreau, mitolojik kavramları kullanarak, belirgin bir dil ile duygu ve niyetlerini ifade etmeye çalışmışlardır. Klimt'in "The Kiss" adlı eseri, aşkın şiirsel bir anlatımıdır. Eserde, kadın ve erkek figürleri, altın varak ve figürler ile bir araya gelir, mistik bir boyut kazanır. Moreau'un eserlerinde ise, mitolojik karakterler ve sahneler, gotik ve karanlık bir anlam taşır. Örneğin, "Oedipus ve Sfenks" adlı eser, insanın kaderi ve bilinmeyen geleceğe yönelik kaygıları sembolize eder. Sonuç olarak, Klimt ve Moreau, sembolizm akımının temel ilkelerini mitolojik kavramları kullanarak, biçimlendirilmiş bir dil ile duygu ve ifadeyi barındırıyor. Eserlerinde yer alan mitolojik kavramlar, sembolizm akımının etkisinin günümüz sanatına da yansımıştır.

Sembolizm akımı, kültürler arası köprüler kurarak mitolojik kavramları ve sembolleri kullanma konusunda sanatçılara geniş bir oyun alanı sunar. Gustave Klimt ve Gustave Moreau gibi sembolist ustaların olduğu sanat dünyasında, Türkiye'nin çağdaş sanat sahnesinde de sembolizmin etkisi görülmektedir. Özellikle çağdaş Türk sembolist sanatçılar, sembolizmin derin anlamlarını, mitolojik imgeleri ve sembolleri kendi kültürel bağlamıyla birleştirerek özgün eserler ortaya koymuşlardır. Türk sembolist sanatçılar, sembolizmin evrensel dilini kullanarak yerel mitolojik unsurları ve sembolleri eserlerinde işlemişlerdir. Bu sanatçılar, Gustave Klimt ve Gustave Moreau gibi ustalardan ilham alırken, kendi kültürel miraslarını da eserlerine yansıtmışlardır.

Bu sayede, sembolizm akımı Türkiye'de yeni bir boyut kazanmış ve yerel, kültürel unsurların evrensel sembollerle birleştiği çağdaş sanat eserleri ortaya çıkmıştır. Türk sembolist sanatçıların eserleri, sembolizmin derin anlamlarını taşıırken aynı zamanda Türkiye'nin kültürel çeşitliliğini ve zenginliğini yansıtır. Bu sanatçılar, sembolizmin çağdaş bir ifadesini sunarak, mitolojik kavramları ve sembolleri modern Türk sanatının bir parçası haline getirmişlerdir. Onların eserleri, sembolizmin evrensel dilini kullanarak, izleyiciye derin duygusal ve düşünsel bir deneyim sunar ve sembolizmin zaman üstü etkisini Türk sanatına taşır.

KAYNAKÇA

- Albayrak, A. K. (2013) Mistik Işık Sembolizmi Ve İlgili Sanatsal Üretimler anatta Yeterlik Eseri Çalışması Raporu Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Anasanat Dalı, Kayseri.
- Alici, S. (2017). 19. Yüzyılda Sanatın Başkenti Paris Ve İzlenimcilik Akımı. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(38), 2977-2998.
- Arslan, M. ve Delikan, B. (2017). Thebai’li Sfenks Betimli Yüzük Taşı ve Viyana Sanat Tarihi Müzesi’ndeki Heykel. *Anadolu*, (43), 65-74.
- Ayaydin, A. (2015). Art Nouveau Akımına 21. Yüzyıl Perspektifinden Bir Bakış. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(6), 59-73.
- Ayaydin, A. (2015). Empresyonizm (İzlenimcilik) Akımının Güncel Bakış Açısıyla Bazı Yönlerden İncelenmesi. *SED-Sanat Eğitimi Dergisi*, 3(2), 83-97.
- Başoğlu, S. (2011). *Art nouveau ve Gustav Klimt’in sanatı* (Master's thesis, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi).
- Bozkurtoğulları, Y. (2012). *19. ve 20. yüzyıl İstanbul art nouveau mimarisi ve kullanılan seramikler* (Master's thesis, Maltepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü).
- Çakırusta, A. (2006). *Art Nouveau bağlamında kadın imgesi* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Dumanlı, F. (2021). İzlenimcilik Sanat Akımının Hazır Giyim İşletmelerindeki Tasarımlara ve Tanıtım Faaliyetlerine Yansımaları: Christian Dior Örneği. *Journal of Graduate School of Social Sciences*, 25(3).
- Ekiz, D. (2021). *İzlenimcilik Akımı ve Flüt Repertuvarına Etkileri* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Erdoğan, F. C. (2019). Gustav Klimt (1 b. , Cilt 1). (S. Yüzgüller, Dü.) İstanbul: hayalperest yayınları.
- Ergüven, B. (2022). *Kübizm sanat akımının moda dünyasındaki yeri* (Master's thesis, Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Erhat, A. (1972). *Mitoloji sözlüğü* (Vol. 12). Remzi kitabevi.
- Ertürk, R. (2019). Sembolizm Anlamı ve etkisi (1 b.). Ankara, Türkiye: Fol yayınları.
- Fromm, E. (2017). Rüyaer Masallar Mitler sembol dilinin çözümlemesi (Cilt 3). (K. H. Aydın Arıtan, Çev.) İstanbul: Say yayınları.
- Gök, K. (2017). Romantizm Ve Romantizm Akımının Fotoğraf Sanatına Etkisi. *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2(2).
- Göktepe, M. (2020). Romantizm Sanat Akımı Ve Sanatçıları Üzerine Bir Değerlendirme. *Journal of Arts*, 3(1), 45-66.
- Gürçay, S. (2019). Mitolojilerde Uçan At motifi üzerine karşılaştırmalı bir çalışma. *Aydın Türklük Bilgisi*, 5(1), 37-54.
- Haşlakoğlu, O. (2015). Picasso ve Sanatsal Eylem: Kübizm’in Doğuşu. *Mavi Atlas*, (4), 108-119.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Gustav_Klimt: https://tr.wikipedia.org/wiki/Gustav_Klimt adresinden alındı

[https://www.academia.edu/360041/Psikomitolojik_Terimler_Psikoloji_Literat%C3%BCnde_Mitolojinin_Kullan%C4%B1lmas%C4%B1#:~:text=Bahsettiklerinizi%20G%C3%B6r%C3%BCnt%C3%BCyleyin%20%E2%96%B8-,Psikomitolojik%20Terimler%3A%20Psikoloji%20Literat%C3%BCnde%20Mitolojinin%20Kullan%C4%B1lmas%C4%B1,-Emet%20G%C3%BCrel\(Gürel,Muter2007\).](https://www.academia.edu/360041/Psikomitolojik_Terimler_Psikoloji_Literat%C3%BCnde_Mitolojinin_Kullan%C4%B1lmas%C4%B1#:~:text=Bahsettiklerinizi%20G%C3%B6r%C3%BCnt%C3%BCyleyin%20%E2%96%B8-,Psikomitolojik%20Terimler%3A%20Psikoloji%20Literat%C3%BCnde%20Mitolojinin%20Kullan%C4%B1lmas%C4%B1,-Emet%20G%C3%BCrel(Gürel,Muter2007).)

Işıkören, N. D. (2015). Kadın imgesi ve tarih boyu değişimi. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, (16), 115-131.

Kalfa, A. (2018). Toplum Baskısı Altındaki Kadının Ütopik Duruşu.

Karakuş, G. (2022). Sanat ve Mitoloji Bağlamında Elma İmgesi. *Akademik Sanat*, (16), 32-47.

Naznean, A. (2021). Deity, love, punishment, rage, and mythonyms from head to toes. A brief history of some medical terms. *Revista Romana de Medicina de Laborator*, 29(3), 327-331.

Özbay, M. Z. (2019). *Gustav Klimtin resimlerinin sembolik anlamı* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Paulı, T. (2004). Art Book Klimt. Ankara: Dost Kitapevi.

T. P. (2004). Art Book Klimt. Ankara: Dost Kitapevi.

Tikit, C. 20. yüzyıl resim sanatında mitolojinin biçime yansımaları ve örnek yapıtların analizleri (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Üner, Ö. (2013). Türk Resminde Sembolist Eğilimler. *MSGSÜ Sosyal Bilimler*, (7), 51-63.

Whitford, F. (1190). Klimt (Cilt 4). Thames and Hudson.

Woolsey, J. M.. (2022). Simgesel mitoloji (Cilt 1). (H. Yalçınkaya, Dü. , & M. Ağcan, Çev.) Ankara, mamak, Türkiye: FA kitap yayıncılık.

Yener, N. G. Ve Nacar, T. (2017). *Gustav Klimt'in İkonaları*, Cappadocia Journal Of History And Social Sciences Vol. 8, Nisan

Cömert,(2006 Can,(2021) Erwin Panofsky'nin ikonografik ve ikonolojik eleştirisi yöntemine göre Kurt Schwitters'in "The Hitler Gang" yapıtlarının analizi

(Cömert, 2006: 19) Erwin Panofsky'nin ikonografik ve ikonolojik eleştirisi yöntemine göre Kurt Schwitters'in "The Hitler Gang" yapıtlarının analizi

ŞEKİL KAYNAKÇASI

Paul Gauguin, Vaazdan Sonraki Hayal, 1888, tuval üzerine yağlıboya, 73x92 cm, İskoçya Ulusal Galeri, Edinburgh, İskoçya.

<https://tr.painting-planet.com/vaaz-sonrasi-vizyon-james-in-melek-le-mucadelesi-paul-gauguin/>

Paul Gauguin, “Van Gogh’a ithaf edilen Otoportre – Sefiller”, 1888, tuval üzerine yağlıboya, 44, 5x50, 3 cm, Van Gogh Müzesi, Amsterdam.

<https://tr.painting-planet.com/otoportre-les-miserables-dislanmis-lar-paul-gauguin/>

Paul Gauguin “Sarı İsa”, 1889, tuval üzerine yağlıboya, 92x73 cm, Albright-Knox Sanat Gallerisi, New York, ABD.

<https://tr.painting-planet.com/sari-mesih-paul-gauguin/>

Paul Gauguin, “Yeşil İsa”, 1889, tuval üzerine yağlı boya, 92x73 cm, Belçika Kraliyet Güzel Sanatlar Müzesi, Belçika.

https://arthive.com/sl/paulgauguin/works/4121~Green_Christ

Odilon Redon, “Tepegöz”, 1914, karton üzerine yağlıboya, 65, 8x52, 7 cm, Kröller-Müller Müzesi, Otterlo, Hollanda.

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Odilon-Redon/55714/Tepeg%C3%B6z%2C-c.1914.html>

Odilon Redon, “Ağlayan Örümcek”, 1881, dokuma kağıt üzerine otun kömürü, 49, 5x37, 5 cm, Özel Koleksiyon, Hollanda.

<https://www.dipnotsanat.com/resim/romantizm-akimi-ve-resim-sanatina-yansimalari/>

Pierre Puvis de Chavannes , Deniz Kenarındaki Genç Kızlar, 1894'ten Önce

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Pierre-Puvis-de-Chavannes/102007/Deniz-Kenar%C4%B1ndaki-Gen%C3%A7-K%C4%B1zlar%2C-1894%27ten-%C3%96nce.html>

Pierre Puvis de Chavannes , Ölüm ve Bakireler, 1872

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Pierre-Puvis-de-Chavannes/840100/%C3%96l%C3%BCm-ve-Bakireler%2C-1872.html>

Pierre Puvis de Chavannes, Yunan Kolonisi, Marsilya, 1869

(The Greek Colony, Marseille, 1869)

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Pierre-Puvis-de-Chavannes/56983/Yunan-Kolonisi%2C-Marsilya%2C-1869.html>

Maurice Denis, Kerduel’de Yeşil Ağaçlar veya Kayın Ağaçları Olan Manzara, 1893

<https://craftfineart.com/denis-maurice-procesi-ido-13844>

Maurice Denis, Ormanda Öğleden Sonra, 1900

https://arthive.com/sl/mauricedenis/works/514912~Noon_in_the_forest#show-work://514912

Maurice Denis , Nisan, 1892, Tuval üzerine yağlı boya, 61x37 cm

<https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Denis-Road-of-Life.jpg>

Maurice Denis, ilham perileri, 1893, Paris

<https://tr.painting-planet.com/kutsal-koruda-muses-maurice-denis/>

Maurice Denis, Dansçılar, 1905, 146×83 cm

[https://www.wikigallery.org/wiki/painting_363909/Maurice-Denis/La-Danse-\(Eternel-Ete%2C-Wiesbaden\)](https://www.wikigallery.org/wiki/painting_363909/Maurice-Denis/La-Danse-(Eternel-Ete%2C-Wiesbaden))

Paul Serusier, Huelgoat'ta Çalılar, 1905, Tuval üzerine yağlı boya

<https://wikioo.org/tr/paintings.php?refarticle=8YE6BF&titlepainting=Undergrowth%20at%20Huelgoat&artistname=Paul%20Serusier>

Paul Serusier, Nehir kıyısındaki çocuklar, 1906, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Paul-S%C3%A9rusier/800415/Erkek-Banyosu%2C-1906.html>

Paul Serusier, Pelichtim'in Kızları, 1908, Tuval üzerine yağlı boya,

https://arthive.com/es/artists/1081~Paul_serusier/works/373552~Hijas_de_pelichtima

Paul Serusier, Dul, 1919, Tuval üzerine yağlı boya, Fransa

https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Paul_S%C3%A9rusier_La_veuve_de_guerre.jpg

Ferdinand Hodler, “Gece”, 1889-1890, tuval üzerine yağlıboya, 116x299 cm, Kunstmuseum Bern, Bern, İsviçre.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Dosya:Ferdinand_Hodler_005.jpg

Ferdinand Hodler, “Hayal Kırıklığına Uğrayanlar”, 1892, tuval üzerine yağlıboya, 120x299 cm, Guggenheim Müzesi, Bilbao, İspanya.

<https://arkakapak.babil.com/insan-bu-agriya-hem-asina-hem-de-mecbur/>

Ferdinand Hodler, Clara Pasche-Battie'nin Portresi 2

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/11/Ferdinand_Hodler_-_BILDNIS_CLARA_PASCHE-BATTI%C3%89%2C_1914.Jpeg

Ferdinand Hodler, Ölü Gode Darel

<https://arthur.io/art/ferdinand-hodler/the-dying-valentine-gode-darel>

Alphonse Mucha, *sigara kağıdı (İş)*, 1896. © Mucha Trust 2018.

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Alphonse-Mucha/990866/Mucha'n%C4%B1n-%E2%80%9C%C4%B0%C5%9F-Sigara-Ka%C4%9F%C4%B1d%C4%B1%E2%80%9D-reklam-afi%C5%9Fi.html>

Alphonse Mucha, *Les Saisons: l'été*, 1896. © Mucha Trust 2018.

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Alphonse-Marie-Mucha/1318141/Yaz-%28d%C3%B6rt-mevsim-alegori-dizisi%29.-Alfons-Maria-Mucha%27n%C4%B1n-%28Alphonse-Marie-Mucha%29-yap%C4%B1tlar%C4%B1.html>

Vincent Van Gogh, 1988, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Vincent-van-Gogh/99630/Ay%C3%A7%C3%A7ekleri.html>

Cezanne, Sainte Victorie dağı, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Paul-C%C3%A9zanne/689543/Sainte-Victoire-Da%C4%9F%C4%B1.html>

Paul Gauguin, Nereden Geliyoruz, 1897, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Paul-Gauguin/680139/Nerden-geliyoruz%3F-Biz-neyiz%3F-Nereye-gidiyoruz%3F.html>

Georges Seurat , Grande Jatte Adası'nda Bir Pazar Öğleden Sonrası, Tuval üzerine yağlı boya, 1884-1886

https://www.wikiwand.com/en/A_Sunday_Afternoon_on_the_Island_of_La_Grande_Jatte#Media/File:A_Sunday_on_La_Grande_Jatte,_Georges_Seurat,_1884.jpg

Eugène Delacroix , Özgürlüğün İlk Simgesi, 1830, Tuval üzerine yağlı boya

<https://sinifmucadelesi.wordpress.com/2015/11/23/la-liberte-guidant-le-peuple/>

Goya, Çocuklarını yiyen satürn, 1819-1823, Tuval üzerine yağlı boya, Prado Müzesi

<https://www.frmtr.com/guzel-sanatlar/5205001-cocuklarini-yiyen-saturn-francisco-goya.html>

Salvador dali , Belleğin Azmi, 1931, Tuval üzerine yağlı boya, New York

https://tr.wikipedia.org/wiki/Belle%C4%9Fin_Azmi#/media/Dosya:The_Persistence_of_Memory.jpg

Leonardo da Vinci , Mona Lisa, 1503-1507, Tuval üzerine yağlı boya, Louvre müzesi

https://tr.wikipedia.org/wiki/Mona_Lisa#/media/Dosya:Mona_Lisa,_by_Leonardo_da_Vinci,_from_C2RMF_retouched.jpg

Sandro Boticelli, Venüs'ün Doğuşu, 1484-1486, Tuval üzerine yağlı boya

https://www.wikiwand.com/en/100_Great_Paintings#Media/File:Sandro_Botticelli_-_La_nascita_di_Venere_-_Google_Art_Project_-_edited.jpg

Hieronimus Bosh, Dünyevi Zevkler Bahçesi, 1490-1510, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.kotaman.com/dunyeve-zevkler-bahcesi/>

Fracisco Goya, Los Caprichos (Kapriçyolar serisi), Özel koleksiyon, Gravür, Brooklyn Müzesi

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bc/Francisco_Jos%C3%A9_de_Goya_y_Lucientes_-_The_sleep_of_reason_produces_monsters_%28No._43%29%2C_from_Los_Caprichos_-_Google_Art_Project.jpg

Edvard Munch, Çılgılık, 1893, Yağlı boya -Pastel, Oslo, Norveç

[https://tr.m.wikipedia.org/wiki/%C3%87%C4%B1%C4%9F1%C4%B1k_\(tablo\)#/media/Dosya%3AEdvard_Munch%2C_1893%2C_The_Scream%2C_oil%2C_tempera_and_pastel_on_cardboard%2C_91_x_73_cm%2C_National_Gallery_of_Norway.jpg](https://tr.m.wikipedia.org/wiki/%C3%87%C4%B1%C4%9F1%C4%B1k_(tablo)#/media/Dosya%3AEdvard_Munch%2C_1893%2C_The_Scream%2C_oil%2C_tempera_and_pastel_on_cardboard%2C_91_x_73_cm%2C_National_Gallery_of_Norway.jpg)

Egon Schiele, Ölüm ve bakire, Tuval üzerine yağlı boya

https://tr.wikipedia.org/wiki/Dosya:Egon_Schiele_012.jpg

Vassily Kandinsky, Composition, 1913 , Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.artmajeur.com/tr/magazine/5-sanat-tarihi/kompozisyon-vii-wassily-kandinsky/333310>

Ernst Ludwig, Kirchner Dresden'de Sokak, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-k/kirchner-ernst-ludwig/ernst-ludwig-kirchner-dresdende-sokak/>

Gustave Klimt, The Kiss, 180 x 180 cm, 1907 Tuval üzerine yağlı boya altın ve Gümüş varak

https://www.researchgate.net/figure/The-Kiss-by-Gustav-Klimt-1908_fig4_326379174

Gustave Klimt, Pallas Athens, 75 x 75 cm, 1898, Wien Museum Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.loveinartsz.com/gustav-klimt-resimlerinin-sembolik-anlamlari/>

Gustave Klimt , Judith I, 84 x 42 cm, 1901, Österreichische Galerie, tuval üzerine yağlıboya

[https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Judith_1_\(cropped\).jpg](https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Judith_1_(cropped).jpg)

Gustave Klimt, Su yılanları I, 1904-07, Tuval Üzerine Yağlıboya, 80x145cm, Özel Koleksiyon

<https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-k/klimt-gustav/gustav-klimt-su-yilani-ile-4767>

Gustave Klimt, Su yılanları II, 1907-1908, 143 x143, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustav-Klimt/684911/Su-y%C4%B1lanlar%C4%B1-II.html>

Gustav Klimt, Kadının Üç Çağı, 1905, Tuval Üzerine Yağlıboya, 180x180cm, Galleria Nazionale d'Arte Moderna e Contemporanea, Roma

https://3.bp.blogspot.com/-5FhR5F_FLqw/VFfkBWxuQ8I/AAAAAAAAAH10/FR0WbCpNLdU/s1600/The-Three-Ages-Of-Woman.jpg

Gustave Klimt, Hukuk Alegorisi, 1899-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

[https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustave-Moreau/1419245/Fransa,-Paris,-Samson-ve-Delilah,-Gustave-Moreau-\(1826-1898\),-heliografi.html](https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustave-Moreau/1419245/Fransa,-Paris,-Samson-ve-Delilah,-Gustave-Moreau-(1826-1898),-heliografi.html)

Gustave Klimt, Tıp Alegorisi , 1900-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustave-Moreau/992022/Ulysses-ve-Deniz-K%C4%B1zlar%C4%B1,-Gustave-Moreau..html>

Gustave Klimt, Tıp'tan Ayrıntı, Sağlık Tanrıçası Hygieia, 1900-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustave-Moreau/992022/Ulysses-ve-Deniz-K%C4%B1zlar%C4%B1,-Gustave-Moreau..html>

Gustave Klimt, Felsefe, 1899-1907, Tuval Üzerine Yağlıboya, 430 x 300 cm, 1945 Immendorf Şatosu Yangınında Yok Oldu

<https://www.pivada.com/gustav-klimt-felsefe-1899-1907>

Gustave Klimt, Danae, 1907-08, Tuval Üzerine Yağlıboya ve Altın Varak, 77 x 83 cm, Özel Koleksiyon

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Klimt_Danae.jpg

Gustave Klimt, Ölüm ve Yaşam, 1916, Tuval Üzerine Yağlıboya, 178x198 cm, Leopold Museum, Viyana

https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Gustav_Klimt_041.jpg

Gustave Klimt, Bakireler, 1913, Tuval Üzerine Yağlıboya, 200 x190cm, National Gallery, Prag

<https://www.nordikagallery.com/products/gustav-klimt-the-virgin-fine-art-poster#images-1>

Gustave Klimt, Stoclet Frizi Çalışma Taslağı, Beklenti, 1905-1909, Kahverengi Kağıt Üzerine Tempera, Suluboya, Altın Yıldız, Gümüş Rengi Bronz, Mumboya, Kurşunkalem, Mat Beyaz, Gümüş ve Altın Varak, 193 x115

<https://gulsahmeralozgur.dr.tr/hayat-agaci/>

Gustave Klimt, Adele Bloch-Bauer Portresi, 1907, 140 × 140 cm, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustav-Klimt/1438706/Adele-Bloch-Bauer%27in-Portresi.html>

Gustave Klimt, fregio di beethoven, 1901, 2. 11×34. 0m, fresk

<https://www.museodiroma.it/it/immagini/gustav-klimt-fregio-di-beethoven-l-anelito-alla-felicit>

Gustave Klimt, Nuda Veritas, 1899, Tuval üzerine yağlı boya, 252 x 56. 2 cm, Theatermuseum, Vienna, Avusturya.

<https://www.gustav-klimt.com/Nuda-Veritas.jsp>

Gustave Klimt, Umut I, 1903, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustav-Klimt/21760/Umut.html>

Gustav Klimt, Judit II (Salome), 1909, Tuval üzerine yağlı boya

<https://wikioo.org/tr/paintings.php?refarticle=9H5R3H&titlepainting=Judith+II%2C+oil+on+canvas%2C+Galleria+d%27Arte+Modern&artistname=Gustav+Klimt>

Gustav Klimt, Eugenia Primavesi'nin Portresi, 1913 – 1914, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.pivada.com/gustav-klimt-eugenia-primavesinin-portresi-1913-1914>

Gustav Klimt, Barones Elisabeth Bachofen-Echt'in Portresi, 1914 dolayları, Tuval üzerine yağlı boya, 180 x 128 cm, Özel koleksiyon.

https://photos1.blogger.com/blogger/3877/653/1600/klimt_Bachhofen-Echt1a.jpg

Gustave Klimt, 'Selam Saturnus!', Ver Sacrum IV, 1901 Ocak Ayı Takvim Yaprağı, 1901

<https://www.klimtgallery.org/Januar.html#>

Gustave Moreau, Oedipus and the Sphinx, 1864 · Öl auf Leinwand, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/677752/%C3%96dipus-und-die-Sphinx.html>

Gustave Moreau, Apollon vainc le, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/565230/Die-Erscheinung.html>

Gustave Moreau, Orpheus, 1865 · Öl auf Leinwand, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/62231/Orpheus%2C-1865.html>

Gustave Moreau, Orestes ve Erinugeler, 1891, Tuval üzerine yağlı boya

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Orestes_and_the_Erinyes_by_Gustave_Moreau_\(1891\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Orestes_and_the_Erinyes_by_Gustave_Moreau_(1891).jpg)

Gustave Moreau, Venüsün doğuşu, 1826, Tuval üzerine yağlı boya

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Birth_of_Venus_by_Gustave_Moreau.jpg

Gustave Moreau, Herkül ve Lernaean Hydra, Gustave Moreau'dan sonra, 1876 dolayları

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/822533/Herkules-und-die-Lernaeon-Hydra%2C-1875-76.html>

Gustave Moreau, jason and medea, 1865, Tuval üzerine yağlı boya

https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0ason#/media/Dosya:Moreau_-_Jason_et_M%C3%A9d%C3%A9e.jpg

Gustave moreau , perseus, 1870 (panelde yağlı boya)

<https://wikioo.org/tr/paintings.php?refarticle=8EWHTM&titlepainting=Perseus%20and%20Andromeda%201&artistname=Gustave%20Moreau>

Gustave Moreau, Aziz sebastian ve melek, 1876 dolayları, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/565225/St.-Sebastian-und-der-Engel%2C-um-1876.html>

Gustave Moreau, Juno'ya Şikayet Eden Tavuskuşu, 1882

<https://artvee.com/dl/persee-et-andromede/>

Gustave Moreau, Park ve Ölüm Meleş Tablosu (1826-1898) Güneş, 1. 10 X 0. 37 m, Paris, Musee Gustave Moreau

<https://www.wikidata.org/wiki/Q19387846>

Gustave Moreau, Gezgin ya da Oedipus gezgin ya da Eşitlikçi ölümün önünde Oedipus sfenksin önünde

Kaynak: : <https://tr.painting-planet.com/oidipus-ve-sfenks-gustave-moreau/>

Gustave Moreau, Chimera, 1867, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/824021/Die-Chim%C3%A4re%2C-1866.html>

Gustave Moreau, Gustave Moreau'nun (1826-1898) 1885 tarihli Tekboynuzlar tablosu, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/681176/Die-Einh%C3%B6rner.html>

Gustave Moreau, Ganymede'nin kaçırılması, 1886, Suluboya resim

<https://creazilla.com/nodes/6966645-jupiter-and-semele-by-gustave-moreau-cropped-illustration>

Gustave Moreau, Prometheus, tarihsiz, Tuval üzerine yağlı boya

https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Prometheus_by_Gustave_Moreau.jpg

Gustave Moreau, Fransa, Paris, Samson ve Delilah, Gustave Moreau (1826-1898), Heliography

<https://www.meisterdrucke.com.tr/fine-art-baski/Gustave-Moreau/803879/Samson-ve-Delilah.html>

Gustave Moreau, Gustave Moreau'nun Odysseus ve Deniz Kızları, Tuval üzerine yağlı boya

<https://www.meisterdrucke.com.tr/kunstdrucke/Gustave-Moreau/681034/Die-Sirenen-%28Odysseus-und-Sirenen%29.html>

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Nursemin ATEŞ
Doğum Yeri ve Tarihi	
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	
Y. Lisans Öğrenimi	
Bildiği Yabancı Diller	
Bilimsel Faaliyetleri	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	
İletişim	
E-Posta Adresi	
Tarih	16 / 01 / 2024